

Informace
o činnosti Finanční správy
České republiky

za rok 2018

OBSAH

1	Úvod.....	3
2	Daňové řízení	3
3	Daňové nedoplatky.....	32
4	Zajištění a vymáhání nedoplatků.....	34
5	Kontrolní činnost.....	41
6	Mezinárodní spolupráce a mezinárodní zdaňování	49
7	Výkon dalších kompetencí	56
8	Informatika	62
9	Personalistika a vzdělávání	68
10	Hospodaření	76
11	Interní audit a kontrolní činnost	84
12	Vztahy s veřejností	89
13	Závěr.....	92

Seznam zkratk

1. Úvod

„Informace o činnosti FS ČR za rok 2018“ je dokument, který shrnuje nejdůležitější data a významné sledované ukazatele z činnosti FS. Největší prostor věnuje správě daní; nemalá část se však zabývá i správou nedaňových agend a mezinárodní spoluprací. Menší prostor je pak vymezen i oblastmi informatiky, personalistice, vzdělávání a hospodaření FS.

Dokument svým obsahem navazuje na předchozí informace o činnosti. Po obsahové stránce je rozdělen na tematické celky, které logicky a přehledně informují o dílčích sledovaných problematikách. Hlavním smyslem dokumentu je přehledně a srozumitelně informovat veřejnost o fungování FS, jejich výstupech, efektivitě při správě daní a hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků.

V rámci dílčích problematik dokumentu lze rovněž vysledovat, že se komplexně zabývá nejen průběžně navazujícími činnostmi, ale prezentuje i důležité aktualizace a novinky. Zatímco např. v oblasti DPH předkládá FS výsledky investigativní činnosti, neboť zde i nadále zůstává hlavním úkolem boj proti daňovým únikům (jeho úspěšnost je dána vysokou kvalitou analýz dat získaných z kontrolních hlášení, elektronické evidence tržeb, kontrol řetězců v možných karuselových podvodech atd.), v ostatních oblastech působí FS především metodicky a edukativně. Informace o činnosti za rok 2018 zdůrazňuje v oblasti aktualizací metodik především oblast DPPO a DPFO (včetně inovace tiskopisů).

Za zmínku stojí také novinky, které informují jednak o úplném zprovoznění systému pro sběr dat a jejich sdílení se zahraničními partnery v rámci automatické výměny informací, dále pak o finálních pracích při vytváření elektronizace mzdové agendy u plátců daně ve vztahu k ročnímu zúčtování záloh a daňového zvýhodnění. V rámci FS byla v roce 2018 rovněž revidována oblast vzdělávání s cílem dosáhnout cestou optimalizací zvýšení její efektivity.

Mimo standardní agendy je neméně důležité zmínit i způsob a rozvoj komunikace FS směrem k veřejnosti. FS průběžně zveřejňuje všechny informace o činnosti nejen na svých webových stránkách, ale také cestou sociálních sítí. Cizí jí proto není Facebook, Twitter ani Instagram, skrze které se také snaží pružně reagovat na aktuální dění. FS považuje rozvoj a kvalitu komunikace za zásadní, hodlá proto tuto oblast soustavně analyzovat a věnovat jí dlouhodobou podporu.

2. Daňové řízení

2.1 Vývoj daňových příjmů

Rok 2018 byl dalším mimořádně velmi úspěšným rokem při výběru daňových příjmů. V roce 2018 dosáhla celková hodnota inkasa za vybrané druhy daňových příjmů 853 728 mil. Kč a v porovnání s rokem 2017, kdy dosáhla 795 573 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční přírůstek hodnot inkasa o 58 155 mil. Kč, který představoval nárůst o 7,3 %.

V meziročním srovnání výnosů došlo k nejvyššímu přírůstku hodnot inkasa u DPH o 31 578 mil. Kč, což oproti roku 2017 znamenalo nárůst o 8,3 %, dále u DPFO ze závislé činnosti o 24 435 mil. Kč, což oproti roku 2017 znamenalo nárůst o 14,4 % a u DPPO o 4 328 mil. Kč, což oproti roku 2017 znamenalo nárůst o 2,7 %.

Uvedené druhy daňových příjmů se v roce 2018 rovněž podílely významným procentem na struktuře hodnoty celkové inkasa, a to podílem dosahujícím 90,5 %. Na celkové hodnotě inkasa se DPH podílela 48,4 %, DPFO ze závislé činnosti se podílela 22,7 % a DPPO se podílela 19,5 %.

Tabulka č. 1: Základní údaje o daňových povinnostech a objemu inkasa na vybraných druzích DP
k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl	Výtěžnost (%)
	sl. 1	sl. 2	sl. 2 - sl. 1	sl. 2 / sl. 1
DPH - daňová povinnost	721 217	732 306	11 090	102
DPH - nadměrný odpočet a vrácení daně	-313 810	-319 294	-5 484	
DPH - CELKEM	407 407	413 013		
Daně spotřební - celkem	-5	94	99	*)
Daň z příjmů PO	162 756	166 131	3 375	102
Daň z příjmů srážkou § 36	25 654	26 255	601	102
Daň silniční	6 063	6 276	213	104
Daň dědická	3	3	0	108
Daň darovací	-7	2	10	*)
Daň z převodu nemovitostí	-110	58	168	*)
Daň z nabytí nemovitých věcí	14 029	13 573	-456	97
Daň z příjmů FO - z přiznání	7 294	7 841	547	107
Daň z příjmů FO - závislé činnosti	193 849	193 676	-173	100
Daň z nemovitých věcí	10 772	10 829	57	101
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	2 076	2 194	118	106
Odvod z loterií § 41b odst. 1	1	1	0	59
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	-14	5	18	*)
Daň z hazardu	9 733	9 776	42	100
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 721	4 004	1 283	147
CELKEM DANĚ	842 222	853 728	11 506	101,4

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

*) Výtěžnost nelze stanovit neboť je hodnota daňové povinnosti záporná.

2.1.1 Daň z příjmů právnických osob – z přiznání

Celkový výnos DPPO z přiznání v roce 2018 dosáhl 166,1 mld. Kč, což představuje oproti předcházejícímu roku zvýšení téměř o 4,3 mld. Kč, tj. o 2,7 %. Z odvětvového hlediska lze konstatovat, že meziroční nárůst inkasa DPPO z přiznání ovlivnil pokračující, vnitřně

diferencovaný hospodářský růst ve většině odvětví české ekonomiky Vývoj inkasa v letech 2014 až 2018 je uveden v Tabulce č. 2

Tabulka č. 2: Vývoj inkasa DPPO z příznání

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) (18/17)	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	123 179	138 140	156 401	161 803	166 131	102,7	4 328
Předepsáno	114 819	136 850	150 625	161 142	162 756	101,0	1 614
Výtěžnost (%)	107,3	100,9	103,8	100,4	102,1		

Faktory ovlivňující meziroční vývoj inkasa DPPO z příznání (DP 770).

Tyto faktory jsou patrné z evidence daní (EDA). Úhrnná částka předpisů DPPO na debetních stranách osobních daňových účtů (ODÚ) za rok 2018 meziročně vzrostla o 1,7 mld. Kč (z 161,1 mld. Kč na 162,8 mld. Kč). Podíl na tomto nárůstu představuje především meziroční zvýšení objemu splatných záloh o 7,6 mld. Kč (ZS/PU 10/7, z 138,1 mld. Kč, na 145,7 mld. Kč) a meziroční nárůst objemu vyrovnání daně na základě podaných příznání o 5,0 mld. Kč (ZS/PU 50/7, z 158,1 mld. Kč na 163,1 mld. Kč).

Objem doměrků na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně tzn. saldo objemu částek předpisných odpisných vět doměrků, které byly bez ohledu na rok ukončení kontroly zaúčtovány v roce 2018, a které nezahrnují doměrky z kontrol, které byly zahájeny před prvním vyměřením, se meziročně snížil o 0,2 mld. Kč (ZS/PU 20/6, a to z 0,7 mld. Kč na 0,5 mld. Kč). Dále se meziročně snížil objem předepsaných rozdílů mezi vyměřenou a předepsanou daní o 0,8 mld. Kč (DP/PU 50/6 z 2,3 mld. Kč na 1,5 mld. Kč).

Na kreditních stranách ODÚ se na meziročním nárůstu úhrnné částky inkasa DPPO z příznání v roce 2018 o 4,3 mld. Kč (ze 161,8 mld. Kč na 166,1 mld. Kč) nejvýrazněji projevil nárůst objemu plateb na daň o 8,7 mld. Kč (z 182,0 mld. Kč na 190,7 mld. Kč), avšak při meziročním zvýšení úhrnu tzv. „vratek“ o 3,7 mld. Kč (z -19,0 mld. Kč na -22,7 mld. Kč). Meziroční změnu zaznamenaly převody na jiný účet správce daně a to z -1,6 mld. Kč na -2,3 mld. Kč, tj. o 0,7 mld. Kč. Celkové objemy plateb z exekucí se významně nezměnily (z 0,46 mld. Kč na 0,47 mld. Kč, tj. 0,01 mld. Kč).

Celková částka DPPO vyměřené z příznání za zdaňovací období započatá v roce 2017, splatná v roce 2018, dosáhla 161,82 mld. Kč, oproti částce 152,80 mld. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2016, splatné v roce 2017 (nárůst o 9,02 mld. Kč, tj. 5,9 %).

Tabulka č. 3: Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích

v mld. Kč

Důvody změn vyměřené DPPO	Vliv změn na daň vyměřenou za předchozí ZO
nárůst celorepublikového úhrnu účetních zisků (po úpravě o metod. vlivy) o 29,55 mld. Kč	5,61
nárůst odečtu daňových ztrát o 1,08 mld. Kč	-0,21
nárůst odečtu výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje o 1,02 mld. Kč	-0,19
nárůst objemu snížení základu daně u neziskových poplatníků o 0,08 mld. Kč	-0,02
pokles bezúplatných plnění poskytnutých na zákonné účely o 0,28 mld. Kč	0,05
pokles uplatněných slev na dani	1,08
nárůst zápočtů daně zaplacené v zahraničí	-0,28

Nárůst vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2017 se projevil při vyrovnání splatné DPPO za uvedená zdaňovací období v roce 2018, a následně ovlivnil výši záloh splatných ve zbývajících částech roku 2018.

Tabulka č. 4: Nárůst inkasa DPPO z přiznání dle FÚ

v mil. Kč

Finanční úřad	k 31. 12. 2017	K 31. 12. 2018	2018 - 2017	2018/2017 (%)
pro hl. m. Prahu	30 455	33 828	3 373	1,110754
pro Středočeský kraj	6 643	7 392	749	1,11275
pro Jihočeský kraj	2 889	3 246	357	1,123572
pro Plzeňský kraj	3 420	3 569	149	1,043567
pro Karlovarský kraj	984	1 168	184	1,186992
pro Ústecký kraj	2 881	2 822	-59	0,979521
pro Liberecký kraj	2 259	2 257	-2	0,999115
pro Královéhradecký kraj	2 764	2 902	138	1,049928
pro Pardubický kraj	2 675	2 930	255	1,095327
pro Kraj Vysočina	2 813	3 236	423	1,150373
pro Jihomoravský kraj	8 385	8 923	538	1,064162
pro Olomoucký kraj	3 527	3 458	-69	0,980437
pro Moravskoslezský kraj	5 282	5 273	-9	0,998296
pro Zlínský kraj	3 498	3 556	58	1,016581
Specializovaný finanční úřad	83 328	81 571	-1 757	0,978915
CELKEM	161 803	166 131	4 328	1,026749

Z územního hlediska byl meziroční nárůst inkasa státního rozpočtu z **DPPO** zaznamenán u většiny finančních úřadů České republiky. Z Tabulky č. 4 vyplývají meziroční změny celostátního inkasa **DPPO z příznání**, které je jeho rozhodující složkou.

Pokles inkasa u Specializovaného finančního úřadu byl způsoben zejména změnou místní příslušnosti poplatníků, kteří podle § 11 zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, přestali splňovat kritéria pro místní příslušnost na Specializovaném finančním úřadu, dále zvýšeným objemem vratek u významných poplatníků s významným objemem inkasa.

Podstatné vlivy, které působí na meziroční zvýšení objemu „vratek“, jsou spojeny především s ekonomickou úrovní a podnikatelským prostředím místních regionů, které mají u daňových subjektů za následek střídavé vykazování daňové povinnosti a ztráty, nebo pokles daňové povinnosti oproti předcházejícímu období.

Je možné konstatovat, že meziroční nárůst inkasa DPPO z příznání v rozhodující míře ovlivnilo pokračující hospodářské oživení ve většině odvětví české ekonomiky. Z toho k nejvýraznějšímu nárůstu příznané daně vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2016 došlo ve výrobě chemických látek a chemických přípravků (2,05 mld. Kč), ostatní finanční činnosti (1,99 mld. Kč), činnosti v oblasti nemovitostí (1,76 mld. Kč), velkoobchod kromě motorových vozidel (1,33 mld. Kč).

Naproti tomu k meziročnímu poklesu příznané daně vůči porovnávanému zdaňovacímu období roku 2016 došlo mj. v oblasti pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení (-1,40 mld. Kč), finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování (-1,09 mld. Kč), ve výrobě kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení (-0,62 mld. Kč), inženýrském stavitelství (-0,49 mld. Kč).

Pro úplnost pokládáme za vhodné uvést, že u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z příznání došlo v roce 2018 v porovnání s rokem 2017 k nárůstu celkového objemu inkasa o 2,5 mld. Kč (z 56,5 mld. Kč na 59,0 mld. Kč). Současně se meziročně zvýšil jejich podíl na celkovém objemu inkasa DPPO z příznání z 34,9 % na 35,5 %. Přitom u prvních dvaceti poplatníků s největším objemem inkasa DPPO z příznání byl zaznamenán meziroční nárůst o 2,6 mld. Kč (z 33,8 mld. Kč na 36,4 mld. Kč).

2.1.2 Daň z příjmů fyzických osob – z příznání

Vývoj inkasa DPFO z příznání v letech 2014–2018 ukazuje následující **Tabulka č. 5**

Tabulka č. 5: Vývoj inkasa DPFO

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	1 128	2 498	6 849	7 617	7 841	102,9	224
Předepsáno	-1 767	1 375	3 153	6 475	7 294	112,6	819
Výtěžnost (%)	-	181,7	217,2	117,6	107	-	-

Celorepubliková výše inkasa DPFO – z příznání dosáhla za rok 2018 částky 7 841 mil. Kč. Meziroční nárůst u DPFO – z příznání tak činil 224 mil. Kč. Lze predikovat, že meziroční nárůst inkasa DPFO - z příznání v roce 2018 je ovlivněn zejména přetrvávajícím oživením ve většině odvětví české ekonomiky. K dalším významným faktorům, které měly vliv na nárůst inkasa v roce 2018 lze zařadit zejména vliv elektronické evidence tržeb, dále vliv realizovaných kontrolních akcí, které probíhaly celorepublikově, a to zejména ověření správného uplatnění slevy na manželku/manžela (§35ba ZDP), daňového zvýhodnění na vyživované děti (§35c ZDP), prověřování zdaňování zaměstnaneckých akcií (§6 ZDP) a v neposlední řadě kontrola správnosti zdanění zaměstnaneckých benefitů (§6 ZDP).

Pozitivně působily na nárůst inkasa i následující faktory:

- pokračující vliv solidárního zvýšení daně,
- vliv povinnosti pro plátce DPF podávat kontrolní hlášení,
- elektronická evidence tržeb,
- vzrůstající ekonomický vývoj české ekonomiky.

Naopak následující faktory negativně ovlivnily inkaso:

- vyrovnání daně na základě daňových příznání podaných poplatníky pouze s příjmy ze závislé činnosti; zálohy na daň u těchto zaměstnanců jsou odvedeny na účet DPFO ze závislé činnosti, ale případné přeplatky na dani se vrací z účtu DPFO z příznání,
- další zvýšení daňového zvýhodnění na druhé a další vyživované dítě dle § 35c ZDP; došlo k navýšení částek daňového zvýhodnění na druhé dítě ve výši 19 404 Kč ročně a na třetí a další dítě ve výši 24 204 Kč ročně, které je účinné od roku 2017 a s ohledem na splatnost daně se projevuje až v inkasu roku 2018,
- další zvýšení limitu pro uplatnění slevy na dani ve výši výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení dle § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP (pro zdaňovací období 2017 činila výše slevy 11 000 Kč); tuto slevu si mohli poplatníci uplatnit v příznání k DPFO za zdaňovací období roku 2017, tj. v roce 2018,
- další zvýšení maximálních částek, které lze uplatnit formou nezdanitelných částí základu daně, např. příspěvek na doplňkové penzijní spoření resp. penzijní připojištění se státním příspěvkem až do výše 24 000 Kč, odpočet pojistného na soukromé životní pojištění až do výše 24 000 Kč; s ohledem na splatnost daně se projevuje až v inkasu roku 2018,
- navrácení možnosti uplatnit slevu na manžela a daňové zvýhodnění na vyživované děti v případě uplatnění paušálních výdajů při zastropování, které je platné pro zdaňovací období roku 2018, která je účinná i pro rok 2017; s ohledem na splatnost daně se projevuje také až v inkasu roku 2018.

Vývoj počtu podaných příznání v letech 2013–2017 ukazuje následující **Tabulka č. 6.**

Oproti zdaňovacímu období 2014–2015 došlo k poklesu podaných daňových příznání, protože odpadl důvod pro podání daňových příznání z důvodu dodatečného uplatnění slevy na

poplatníka u starobních důchodců. Na počet podaných příznání má stále vliv transformace daně darovací do ZDP a s tím spojenou povinností podání daňového příznání k DPFO pro vybraný okruh poplatníků.

V rámci klientského přístupu pracovníci finanční správy již několik let zajišťují servis poplatníkům v době podávání daňových příznání s tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí navštěvují vybrané obce a přímo na místě vybírají daňová příznání a odpovídají na dotazy poplatníků. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na FÚ v tomto období. Přestože lze daňová příznání vyplnit nebo i podat pomocí aplikace pro EPO, je tento způsob podání, který by na straně územních finančních orgánů přinesl snížení pracnosti, zatím využíván poměrně malým počtem poplatníků. V roce 2018 bylo na DPFO elektronicky podáno přes 296 000 daňových příznání. Z toho jen 65 000 příznání mělo zaručený elektronický podpis.

Tabulka č. 6: Vývoj počtu podaných příznání

Zdaňovací období	2013	2014	2015	2016	2017	Index (%) 17/16	Rozdíl 17-16
Počet podaných příznání k DPFO k DPFO	2 118 151	2 306 629	2 291 557	2 224 534	2 212 500	99,5	-12 034

Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu a daňového zvýhodnění za zdaňovací období roků 2013–2017 ukazuje **Tabulka č. 7 a č. 8.**

Na objemu čerpaného daňového bonusu se projevilo pokračující zvyšování částek daňového zvýhodnění na druhé a na třetí a každé další dítě dle § 35c ZDP, a to i přesto, že došlo ke zvýšení částky slevy na dani za umístění dítěte v předškolním zařízení, dle § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP a zvýšení minimální mzdy a tedy byl předpoklad, že dojde ke snížení počtu poplatníků, kteří splnili podmínku pro příznání nároku na daňový bonus dle § 35c odst. 4 ZDP.

Na objem čerpaného daňového zvýhodnění má vliv pokračující zákonné opatření, podle kterého může daňové zvýhodnění uplatnit pouze daňový rezident členského státu EU nebo EHP, za současného splnění podmínky, že úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR (§ 22 ZDP) činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo § 6 ZDP, jsou od daně osvobozeny podle §§ 4, 6 nebo §10 ZDP, nebo příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí je poplatník (nerezident) povinen prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

Tabulka č. 7: Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu

v mld. Kč

Zdaňovací období	2013	2014	2015	2016	2017	Index (%) 17/16	Rozdíl 17-16
Daňový bonus dle přiznání k DPFO	4,2	4,1	4,2	4,2	4,7	111,9	0,5

Tabulka č. 8: Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění

v mil Kč

Zdaňovací období	2013	2014	2015	2016	2017	Index (%) 17/16	Rozdíl 17-16
Daňové zvýhodnění dle přiznání k DPFO	12 666	12 294	13 422	14 181	16 015	112,9	1 834

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kde je vybírána zálohová daň (index 18/17 činí 114,4 %, index 17/16 byl 113,3 %) došlo k mírnému růstu inkasa - viz **Tabulka č. 9**. Pokračující dobrou situací na tuzemském trhu práce, která vedla k výplatě vyšších mezd, dokladují výsledky všech používaných statistik.

Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti s určitým časovým posunem kopíruje vývoj objemu vyplacených mezd. Český trh práce je i přes zvolnění ekonomického růstu stabilizován na svém vrcholu. Přesto lze konstatovat, že statistické přehledy ukázaly drobné snížení zaměstnanosti oproti roku 2017, avšak nadále statistické přehledy dokumentují vysokou ekonomickou aktivitu obyvatel i přetrvávající poptávku podniků po pracovní síle.

V 1. čtvrtletí 2018 činila průměrná hrubá měsíční nominální mzda (dále jen „průměrná mzda“) na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem **30 265 Kč**, což je o 2 385 Kč (8,6 %) více než ve stejném období roku 2017.

Ve 2. čtvrtletí 2018 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 31 851 Kč, což je o 2 515 Kč (8,6 %) více než ve stejném období roku 2017.

Ve 3. čtvrtletí 2018 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 31 516 Kč, což je o 2 458 Kč (8,5 %) více než ve stejném období roku 2017.

Ve 4. čtvrtletí 2018 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 33 840 Kč, což je o 2 179 Kč (6,9 %) více než ve stejném období roku 2017.

V roce 2018 bylo na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vybráno 193 676 mil. Kč, což je o 24 435 mil. Kč více než v roce 2017. Opětovně i v roce 2018 výnos

této daně předčil výnos daně z příjmů právnických osob a byl tímto potvrzen dlouhodobý trend růstu inkasa na této dani a velmi dobrá platební morálka plátců této daně. Zároveň se jedná po DPH o druhý nejvyšší výnos daní v roce 2018.

I v roce 2018 pozitivně působilo na výši inkasa solidární zvýšení daně u záloh u zaměstnanců s vyššími příjmy (§ 38ha ZDP) a stanovení základu daně podle § 6 odst. 12 ZDP, tj. navýšení hrubé mzdy o povinné pojistné, které je povinen platit zaměstnavatel z příjmů zaměstnance.

Kromě výše uvedených pozitiv, které ovlivňovaly výběr této daně, je však nutné uvést, že na výši inkasa této daně měly vliv i negativní faktory ve vztahu k výběru této daně, jako:

- zvýšení daňového zvýhodnění pro rok 2018 na první dítě z částky 13 404 Kč na částku 15 204 Kč (tj. zvýšení o 150 Kč měsíčně),

a dále pak i legislativní úpravy provedené zákonem č. 170/2017 Sb., jednalo se zejména o:

- **zvýšení částky daňového zvýhodnění** na druhé vyživované dítě ve společně hospodařící domácnosti (o 2 400 Kč ročně), třetí a každé další vyživované dítě (o 3 600 Kč ročně) podle §35c ZDP, které bylo poskytováno až od měsíce července 2017, tzn. část nároku za kalendářní měsíc leden - červen 2017 byl doplácen zaměstnancům až v rámci ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2017, které bylo provedeno ve lhůtě do konce března 2018. V rámci tohoto ročního zúčtování byla taktéž zaměstnancům poskytnuta vyšší sleva na dani **za umístění dítěte v předškolním zařízení** v roce 2017 (vázáno na minimální mzdu), kterou si mohli zaměstnanci uplatnit podle § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP ve výši 11 000 Kč.
- Dále pak negativně bylo inkaso této daně ovlivněno na základě zákona č. 254/2017 Sb., kterým došlo ke zvýšení nezdánitelné částky základu daně podle § 15 odst. 1 ZDP za jeden bezúplatný odběr krve z částky 2 000 Kč na částku 3 000 Kč a nově byla zavedena možnost odpočtu ve výši 20 000 Kč za odběr krvetvorných buněk. Tato zvýšená nezdánitelná část základu daně ovlivnila také negativně vratky přeplatků na dani v rámci ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2017, které bylo provedeno v roce 2018.

Tabulka č. 9: Vývoj inkasa DPFO ze závislé činnosti

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	130 867	136 125	149 392	169 241	193 676	114,4	24 435
Předepsáno	135 207	135 458	147 397	168 651	193 849	114,9	25 198
Výtěžnost (%)	96,8	100,5	101,4	100,3	99,9		

V roce 2018 bylo na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti vybráno 193 676 mil. Kč, tzn. o 24 435 mil. Kč více než v roce 2017.

Tabulka č. 10: Vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Předepsané zálohy	147 217	146 710	161 288	180 078	205 155	113,9	25 077

Částka předepsaných záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v roce 2018 vzrostla oproti roku 2017 o 25 077 mil. Kč. To potvrzuje růst objemu vyplacených mezd v ČR a vysoká zaměstnanost.

Tabulka č. 11: Vývoj počtu zaměstnanců podávajících daňové přiznání k DPFO

Zdaňovací období	2013	2014	2015	2016	2017	Index (%) 17/16	Rozdíl 17-16
Počet zaměstnanců, kteří podali přiznání	1 030 634	1 341 116	1 336 853	1 348 964	1 450 969	107,6	102 005

Tabulka č. 11 poskytuje přehled o vývoji počtu zaměstnanců, kteří za zdaňovací období roků 2013–2017 nepožadovali od svých zaměstnavatelů provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění, neboť si svou daňovou povinnost za uvedená období vypořádali sami (buď měli povinnost ze ZDP nebo učinili dobrovolně) prostřednictvím přiznání k DPFO. Skutečnost, že podle údajů z daňových přiznání za zdaňovací období roku 2017 počet takových zaměstnanců oproti předchozímu zdaňovacímu období, tj. roku 2016 se zvýšil – jedná se o 102 005 podání více oproti roku 2016, lze přičítat skutečnosti, že více poplatníků podává daňové přiznání dobrovolně, případně zahrnují ve větší míře daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby DPFO do celoročního základu daně, popř. podávají daňové přiznání z titulu souběhu příjmů od více zaměstnavatelů v případech, kdy byly příjmy ze závislé činnosti zdaněny zálohovou daní.

Tabulka č. 12: Vývoj daňových bonusů vyplacených zaměstnancům

v mld. Kč

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	Index (%) 17/16	Rozdíl 17-16
Daňové bonusy vyplacené zaměstnancům	4,3	4,3	4,8	4,4	4,3	97,7	-0,1

Tabulka č. 12 poskytuje celkový přehled o vyplacených daňových bonusech prostřednictvím zaměstnavatele. Lze konstatovat, že u roku 2017 se oproti roku 2016 snížila

celková vyplacená částka u zaměstnavatele na daňovém zvýhodnění formou daňových bonusů – index 17/16 činil 97,7 %. Převážná část plátců daně o vyplacené daňové bonusy přímo snižuje odvody záloh na daň.

2.1.4 Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Tabulka č. 13: Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	24 029	25 099	24 462	24 814	26 255	105,8	1441
Předepsáno	24 681	25 176	23 801	24 908	25 654	103,0	746
Výtěžnost (%)	97,4	99,7	102,8	99,6	102,3		
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň z příjmů FO	14 803	15 728	16 139	15 968	18 378	115,1	2 410
Daň z příjmů PO	9 226	9 372	8 323	8 846	7 877	89,0	-969

Celkové inkaso na této dani je vyšší oproti předcházejícím dvěma rokům. Jedná se o celkovou částku 26 255 mil. Kč, což je oproti roku 2017 nárůst o 5,8 %. Přičemž daň z příjmů FO oproti roku 2017 se zvýšila o 2 410 mil. Kč, tzn. index v % 18/17 činil 115,1 %. Výnos daně z příjmů FO je z dlouhodobého pohledu stabilní a ani rok 2018 v tomto směru nebyl výjimkou. Z inkasa daně z příjmů FO za rok 2018 je zřejmé, že již byl překonán propad na tomto druhu příjmů v letech 2017 a 2016, kdy inkaso této daně pokleslo o 171 mil. (index v % 17/16 činil 98,9 %). Tento pokles byl způsoben legislativní změnou ZDP pro zdaňovací období 2017, která byla provedena zákonem č. 454/2016 Sb., kdy výsluhové náležitosti u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů byly znovu osvobozeny od daně (u vojáků z povolání též příspěvek na bydlení) – viz § 4 odst. 1 písm. o) ZDP (v roce 2016 se ještě jednalo o příjmy podle § 10 ZDP a tyto příjmy byly zdaňovány daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně). Na vyšším výběru v roce 2018 u daně z příjmů FO se podílela i legislativní úprava § 6 odst. 4 ZDP provedená zákonem č. 170/2017 Sb., která umožnila pro rok 2018 v případě neuciněného prohlášení k dani (§ 38k ZDP) aplikaci srážkové daně nejenom u příjmů z dohod o provedení práce do 10 000 Kč, ale nově i u příjmů, které v úhrnné hodnotě v jednom kalendářním měsíci nepřekročily částku 2 500 Kč. Pozitivně inkaso ovlivnila i skutečnost, že se poprvé jednalo o příjmy zdaněné daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, kde byl využit institut superhrubé mzdy. Významný podíl na výši inkasa měl i objem vyplacených odměn členů orgánu právnických osob – daňových nerezidentů.

Tabulka č. 13a: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	9 226	9 372	8 323	8 846	7 877	89,0	-969
Předepsáno	9 627	9 323	8 320	9 032	7 454	82,5	-1 578
Výtěžnost (%)	95,8	100,5	100,0	97,9	105,7		

Pozn: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

Tabulka č. 14: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Finanční úřad	k 31. 12. 2017	K 31. 12. 2018	2018 - 2017	2018/2017 (%)
pro hlavní město Prahu	1 037	1 173	136	113,1
pro Středočeský kraj	131	119	-12	90,8
pro Jihočeský kraj	78	49	-29	62,8
pro Plzeňský kraj	69	36	-33	52,2
pro Karlovarský kraj	16	16	0	100,0
pro Ústecký kraj	108	82	-26	75,9
pro Liberecký kraj	88	54	-34	61,4
pro Královéhradecký kraj	44	32	-12	72,7
pro Pardubický kraj	36	29	-7	80,6
pro Kraj Vysočina	31	40	9	129,0
pro Jihomoravský kraj	161	106	-55	65,8
pro Olomoucký kraj	37	32	-5	86,5
pro Moravskoslezský kraj	125	96	-29	76,8
pro Zlínský kraj	41	45	4	109,8
Specializovaný finanční úřad	6 842	5 969	-873	87,2
CELKEM	8 846	7 877	-969	89,0

Pokles inkasa této daně v meziročním srovnání s rokem 2017, o **0,97 mld. Kč (968 517 225 Kč)**, souvisel především s poklesem úhrnného objemu výplat podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou.

Inkaso této daně souvisí především s dividendovou politikou podnikatelských subjektů a je závislé na jejich interních rozhodnutí - v převážné většině došlo k nižší výplatě dividend u jednotlivých subjektů než v předchozím období roku 2017. Negativní vývoj inkasa byl způsoben i tím, že zatímco v roce 2017 byly vyplaceny dividendy v některých případech za rok 2016 i dividendy z nerozdělených zisků z předchozích let, v roce 2018 byly vypláceny pouze dividendy ze zisku roku 2017.

V této souvislosti je nutné zmínit, že novela zákona o daních z příjmů (zákon č. 170/2017 Sb.) rozšířila výčet právnických osob osvobozených od daně z příjmů vybírané srážkou o další subjekty, které naplňují postavení mateřské společnosti o obce, svazky obcí, svěřenské fondy a rodinné fundace. I tato změna může být příčinou poklesu inkasa srážkové daně, avšak způsob evidence plateb na DP 771 neumožňuje podrobně monitorovat strukturu

celkových příjmů podléhající srážkové dani a tudíž ani kvantifikovat dopady této daňové úpravy.

Pokud se jedná o meziroční vývoj inkasa v územním členění, vzrostlo pouze u třech finančních úřadů, u ostatních došlo k poklesu popř. stagnaci daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou.

2.1.5 Odvod z elektřiny ze slunečního záření

Tabulka č. 15: Přehled inkasa OESZ

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	2 042	1 932	1 926	2 047	2 194	107,2	147
Předepsáno	1 938	1 858	2 063	1 930	2 076	107,6	146
Výtěžnost (%)	105,7	104,0	93,4	106,1	105,7		

S účinností od 1. 1. 2013 byla zákonná úprava odvodu z elektřiny ze slunečního záření nově stanovena v § 14 až § 22 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Finanční úřady v České republice vybraly v roce 2018 na OESZ částku 2 193 767 tis. Kč, při meziročním nárůstu o 146 469 tis. Kč (o 7,2 %).

Meziroční nárůst inkasa souvisí rovněž s vývojem výkupní ceny a ročního zeleného bonusu na elektřinu pro výrobu elektřiny využitím slunečního záření, kdy se jejich hodnota zvýšila oproti předchozímu roku.

2.1.6 Daň silniční

Inkaso daně silniční dlouhodobě vykazuje pozitivní růst. V toce 2018 činí **6 276 mil. Kč**. Meziroční nárůst inkasa činí 85 mil. Kč. Daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury, přičemž převážná část byla vybrána v termínech splatnosti daňových záloh a doplatku splatného spolu s termínem pro podání daňového přiznání.

Tabulka č. 16: Přehled inkasa daně silniční

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	5 539	5 814	5 970	6 191	6 276	101,4	85
Předepsáno	5 537	5 537	5 242	5 954	6 063	101,8	109
Výtěžnost (%)	100,0	105,0	113,9	104,0	103,5	-	-

2.1.7 Daň z přidané hodnoty

Výnos této fiskálně nejvýznamnější daně v úrovni veřejných rozpočtů za rok 2018 činil 413,3 mld. Kč (z toho 413 mld. Kč finančními úřady, 0,3 mld. Kč celními úřady). Tím došlo k meziročnímu navýšení o 31,6 mld. Kč (8,3 %).

Z uvedeného celkového inkasa je příjmem státního rozpočtu částka 279 mld. Kč, což znamená, že příjmy státního rozpočtu z daně z přidané hodnoty meziročně vzrostly o 4,9 %, (o 13 mld. Kč absolutně), rozpočtem stanovená částka 280,9 mld. Kč byla naplněna pouze na 99,3 %.

V meziročním srovnání má větší vypovídací hodnotu porovnání inkasa v úrovni veřejných rozpočtů, než meziroční srovnání příjmů státního rozpočtu, protože došlo k další změně rozpočtového určení daní. Od 1. 1. 2018 připadá z celostátního výnosu daně z přidané hodnoty 67,5 % státnímu rozpočtu, 23,58 % obcím a 8,92 % krajům. Dochází tím k dalšímu snížení podílu státního rozpočtu na celkovém inkasu daně, tentokrát o 2,18 % ve prospěch podílu připadajícího na obce.

K nesplnění rozpočtovaného příjmu z daně z přidané hodnoty dochází opět po roce (2013 – 103,7%, 2014 – 105,3%, 2015 – 103,2%, 2016 – 99,2%, 2017 – 103%). Pololetní úroveň plnění (46,8%) se nepodařilo ve druhém pololetí, přes výrazně příznivější vývoj inkasa, vykompenzovat.

Úroveň celkového inkasa je ovlivněna zejména výraznějším nárůstem hodnoty vlastní daňové povinnosti (40,1 mld. Kč) v porovnání s nárůstem úrovně nadměrných odpočtů (8,5 mld. Kč).

Vratky daně z přidané hodnoty osobám neusazeným v tuzemsku (osobám registrovaným k dani v jiném členském státě podle § 82a a zahraničním osobám povinným k dani podle § 83 ZDPH) v loňském roce vzrostly na 4,3 mld. Kč proti 3,6 mld. Kč v roce 2017. Hodnota vratek podle § 80 (osobám požívajícím výsad a imunit), § 81 (v rámci zahraniční pomoci), § 85 (osobám se zdravotním postižením) a podle § 86 ZDPH (ozbrojeným silám cizích států) dosáhla souhrnně částky 257 mil. Kč proti 264 mil. Kč v předchozím roce.

Primárním důvodem vyššího výběru daně z přidané hodnoty je zejména zvýšení efektivity výběru daně díky zavedení kontrolního hlášení, kromě lepšího výběru daní dochází díky němu také k narovnání podnikatelského prostředí.

Příznivý dopad na disciplínu daňové veřejnosti mají také opatření proti daňovým únikům zavedená do zákona o dani z přidané hodnoty od roku 2013 – institut nespolehlivého plátce a zveřejňování účtů v registru DPH, rozšíření titulů pro ručení příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění.

Uvedené nástroje pro boj s daňovými úniky mají svým charakterem zejména preventivní účinek, jejich fiskální dopad lze stěží kvantifikovat.

Institutem zamezujícím daňovým únikům z titulu neuhrzení daňové povinnosti poskytovatelem zdanitelného plnění je režim přenesení daňové povinnosti. Prostřednictvím nařízení vlády č. 361/2014 docházelo k průběžnému rozšiřování komodit, na které režim přenesení daňové povinnosti dopadá.

Zásadním opatřením je také zavedení elektronické evidence tržeb, která podobným způsobem jako kontrolní hlášení napomáhá narovnání podnikatelského prostředí. V první fázi

od prosince 2016 se zapojili podnikatelé v oblasti stravovacích a ubytovacích služeb a v druhé fázi od března 2017 také maloobchod a velkoobchod. Výrazně negativní dopad na inkaso daně má pozastavení třetí a čtvrté fáze (zástupci svobodných povolání, zemědělci, podnikatelé v dopravě a další) s původně deklarovanými termíny v březnu, resp. červnu 2018.

Pohled na inkaso jednotlivých finančních úřadů ukazuje, že největší meziroční přírůstek v absolutním vyjádření byl dosažen na FÚ pro hlavní město Prahu, FÚ pro Pardubický kraj, Specializovaném finančním úřadě, FÚ pro Jihomoravský kraj a FÚ pro Středočeský kraj. Mimořádný je nárůst inkasa FÚ pro Pardubický kraj (193,3%), který lze, zároveň s poměrně slabším nárůstem na SFÚ, do jisté míry vysvětlit částečným přesunem produkce významného subjektu registrovaného na SFÚ na odštěpený subjekt registrovaný na FÚ pro Pardubický kraj. Na hodnotách FÚ pro Moravskoslezský kraj se projevuje místní příslušnost osob povinných k dani, které nemají v tuzemsku sídlo ani provozovnu.

Tabulka č. 17: Vývoj inkasa DPH

v mil Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Předepsáno	604 287	649 445	612 911	679 566	721 217	106,1	41 651
Daň. inkaso	618 273	642 388	648 570	692 244	732 306	105,8	40 062
Výtěžnost (%)	102,3	98,9	105,8	101,9	101,5	-	-
Nadměrný odpočet	-295 611	-310 784	-299 110	-310 810	-319 294	102,7	-8 484
CELKEM	322 662	331 604	349 460	381 435	413 013	-	-

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 18: Vývoj daně přiznané a vyměřené

v mil. Kč

Daň přiznaná a vyměřená	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřenou daní	9 674	13 876	12 426	10 926	8 092	74,1	-2834
Doměřeno dle dodat. daň. přiznání	1 023	1 634	1 475	1 784	3 684	206,5	1 900
Doměřeno z kontroly	4 117	6 355	13 169	6 014	6 177	102,7	163
CELKEM	14 814	21 865	27 070	18 724	17 953	95,9	-771

2.1.8 Daň z nemovitých věcí

Daňové inkaso daně z nemovitých věcí v roce 2018 činí 10 829 mil. Kč, což představuje nárůst o 71 mil. Kč oproti roku 2017. Výše předepsané daně přitom činí 10 772 mil. Kč., což je o 102 mil. Kč více než v roce 2017.

Nárůst předepsané částky daně z nemovitých věcí v roce 2018 odpovídá dlouhodobému trendu a je především výsledkem intenzivní kontrolní a vyhledávací činnosti orgánů finanční správy, při níž správci daně využívají kontrolních funkcí systému ADIS, které umožňují vyhledávání nepřiznaných nebo nesprávně přiznaných nemovitých věcí na základě porovnání údajů z daňových přiznání s údaji evidovanými v katastru nemovitostí. Pozitivní vliv na inkaso daně z nemovitých věcí má přitom zejména růst počtu nových zdanitelných staveb a zdanitelných jednotek.

S výjimkou mírného poklesu v roce 2014, kdy v zájmu transparentnosti posuzování některých parametrů staveb pro podnikání byla s účinností od 1. 1. 2014 novelizována některá ustanovení zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, čímž v některých případech došlo k určitému snížení daně, má předepsaná daň i její inkaso trvale rostoucí trend.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	9 910	10 313	10 582	10 758	10 829	100,7	71
Předepsáno	9 828	10 250	10 331	10 670	10 772	101,0	102
Výtěžnost (%)	100,8	100,6	102,4	100,8	100,5		

2.1.9 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí, daň z nabytí nemovitých věcí

Dne 1. 1. 2014 nabylo účinnosti zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákonné opatření“), kterým byl sice zrušen zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ale v souladu s přechodným ustanovením se i nadále v případech, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013, vybírá daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí. K 1. 11. 2016 došlo k novelizaci zákonného opatření, která především přinesla změnu v osobě poplatníka, kterým je výlučně nabyvatel.

Daňové inkaso majetkových daní, které jsou příjmem státního rozpočtu, dosáhlo v roce 2018 celkem 13 636 mil. Kč a ve srovnání se skutečností roku 2017 došlo ke zvýšení o 1 056 mil. Kč. Na inkasu majetkových daní má nejpodstatnější podíl inkaso daně z nabytí nemovitých věcí. Inkaso daně z převodu nemovitostí je již velmi nízké, inkaso daně darovací a daně dědické vykazuje už jen zanedbatelné hodnoty.

Inkaso daně z nabytí nemovitých věcí, kterou jsou zdaňována úplatná nabytí vlastnického práva k nemovitým věcem od 1. 1. 2014, činí v roce 2018 částku 13 573 mil. Kč, což je o více než 8 % ve srovnání s rokem 2017. Pozitivní růst inkasa daně z nabytí nemovitých věcí ovlivňují vysoké ceny nemovitých věcí, jejichž růst je způsoben především převažující poptávkou nad nabídkou nemovitých věcí.

V roce 2018 je inkaso daně z převodu nemovitostí velmi nízké, neboť u převážné většiny převodů nemovitostí zrealizovaných do 31. 12. 2013, na něž se tato daň vztahuje, již bylo daňové řízení ukončeno. Inkaso činí pouze 58 mil. Kč, ve srovnání s rokem 2017 se snížilo o 62 mil. Kč.

K 1. 1. 2014 došlo k transformaci daně dědické a daně darovací pod daň z příjmů. Inkaso daně dědické již několik let vykazuje okrajové hodnoty a v roce 2018 dosáhlo 3 mil. Kč. Inkaso daně darovací v tomto roce nevykazuje záporné hodnoty, neboť již nedochází k vracení daně darovací poplatníkům na základě rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství dle závěru NSS učiněného v rozsudku sp. zn. 1 Afs 6/2013 v případech řešení opravných prostředků proti platebním výměrům na daň darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny (sazba 32 %). V roce 2018 činí inkaso daně darovací pouze 2 mil. Kč.

Tabulka č. 20: Daň z převodu nemovitostí

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	3 686	210	176	120	58	48,3	-62
Předepsáno	4 607	308	-436	-219	-110	50,2	109
Výtěžnost (%)	80,0	68,2	-	-	-		

Tabulka č. 21: Daň z nabytí nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	12 697	12 478	13 573	108,8	1 095
Předepsáno	12 212	13 411	14 029	104,6	618
Výtěžnost (%)	104,0	93,0	97		

Tabulka č. 22: Daň darovací

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	74	-4 434	-351	-23	2	-8,7	25
Předepsáno	63	-4 588	-303	-5	-7	140,0	-2
Výtěžnost (%)	117,5	-	-	-	-	-	-

Tabulka č. 23: Daň dědická

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	59	31	10	5	3	60,0	-2
Předepsáno	62	28	12	4,3	3	69,8	-1,3
Výtěžnost (%)	95,2	110,7	87,8	115,9	100,0	-	-

2.1.10 Daň z hazardních her

Tabulka č. 24: Daň z hazardních her

v mil. Kč

Rok	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
Daňové inkaso	8 936	9 776	109,4	839
Předepsáno	8 782	9 733	109,4	833
Výtěžnost (%)	100,4	100,4	-	-

Celkové inkaso DHH za rok 2018 činí 9 776 mil. Kč, přičemž do státního rozpočtu bylo převedeno 4 693 mil. Kč a do rozpočtu obcí 4 974 mil. Kč. Rozdíly v celkovém inkasu a v převedených částkách jsou způsobeny časovými posuny na přelomu roku. V roce 2017 činilo inkaso DHH a dobíhajícího odvodu z loterií a jiných podobných her celkem 12 123 mil. Kč, takže je patrný pokles na inkasu příjmů z oblasti hazardu o 2 347 mil. Kč. V tabulce není část, připadající na odvod z loterií a jiných podobných her za rok 2017, zobrazena z důvodu jeho dobíhající účinnosti. Daň z technických her (§ 3 odst. 1, písm. e) ZDHH) je z 35 % příjmem státního rozpočtu a z 65 % příjmem rozpočtů obcí. Daň z ostatních hazardních her (§ 3 odst. 1, písm. a), b), c), d), f), g), h) ZDHH) je ze 70 % příjmem státního rozpočtu a z 30 % příjmem rozpočtů obcí.

Pokles inkasa v rámci DHH nastal u daně z technických her, neboť v roce 2018 došlo k souběhu několika faktorů, které podstatným způsobem ovlivnily výši inkasa. Jedná se zejména o náběh omezujících opatření pro technickou hru upravených v ZHH, např. registrace hráčů, zákaz provozování hazardních her v restauracích, přerušení hry, zavření herních prostor v noci, omezení maximální sázky apod. Z pohledu celkového inkasa byl srovnávací rok 2017 rekordní, neboť v důsledku projednávání zákonů, aplikace přechodných ustanovení a souvisejícího „předzásobením“ provozovatelů starými povoleními došlo k tomu, že většina provozovatelů v roce 2017 ještě provozovala technickou hru se starým povolením a za původních podmínek zákona o loteriích a jiných podobných hrách, a omezující opatření na ně nedopadla. V roce 2018 však nastala situace, kdy došlo k výraznému snížení počtu míst technické hry, neboť řadě provozovatelů na přelomu let 2017 a 2018 skončila platnost starých povolení, ale zároveň neměli k dispozici povolení nová. Někteří provozovatelé již ani o nová povolení nežádali, neboť k nižšímu počtu míst technické hry přispěla také neochota celé řady obcí povolovat na svém území tento druh hazardní hry. Ani v roce 2018 nedošlo k pozitivnímu ovlivnění inkasa ze strany zahraničních provozovatelů, neboť řada zahraničních

provozovatelů ztratila zájem získat základní povolení, nebo se jim nepodařilo jej získat. V roce 2019 a v následujících letech by se situace měla stabilizovat a inkaso DHH by se mělo pohybovat v úrovni 9 až 10 mld. Kč.

Inkaso DHH bylo pozitivně ovlivněno také činností jednotlivých správců daně v oblasti zdanění nelegálního provozování hazardních her, přičemž subjektům nelegálně provozujícím hazardní hry bylo doměřeno více než 12 mil. Kč.

2.1.11 Pojistné na důchodové spoření

Přehled inkasa pojistného na důchodové spoření je uveden v **Tabulce č. 25**.

ZUDS byl v roce 2016 zrušen II. pilíř důchodového systému. Dle § 19 ZUDS došlo dnem 1. 10. 2016 k zániku nedoplatků na pojistném a tedy již nelze nedoplatek na pojistném vymáhat. V roce 2018 bylo inkaso tvořeno pouze z úhrad vymáhaného příslušenství k pojistnému nebo úroku z prodlení v souladu s DŘ a to v částkách ve výši tisíců Kč.

Tabulka č. 25: Pojistné na důchodové spoření

v mil. Kč

Rok	2017	2018
Zaplacené pojistné	1	0
Předepsáno	-6	0
Výtěžnost (%)	*)	-

*Výtěžnost nelze stanovit, neboť je hodnota daňové povinnosti záporná.

2.2 Daňové úlevy

2.2.1 Posečkáni daně a povolení splátek

Tabulka č. 26: Přehled posečkané daně a povolených splátek

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM posečkáno	* z toho v bud. letech
Daň z přidané hodnoty	1 571,6	833,8
Daň spotřební	399,3	159,5
Daň z příjmů PO	0,1	0,0
Daň z příjmů srážkou § 36	36,5	19,7
Daň silniční	0,2	0,1
Daň dědická	14,2	13,4
Daň darovací	0,5	3,0
Daň z převodu nemovitostí	144,5	47,9
Daň z nabytí nemovitých věcí	247,8	156,7
Daň z příjmů FO - z přiznání	0,0	0,0
Daň z příjmů FO - záv. činnost	13,4	7,2
Daň z nemovitých věcí	9,4	5,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0,0	0,0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0,0	0,0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0,0	0,0
Daň z hazardu	179,5	0,0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	8 059,3	3 515,6
CELKEM	10 676,3	4 762,0

* Objem posečkané daně splatné v období po 31. 12. 2018.

2.2.2 Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud jsou uloženy podle daňových zákonů. Nejvýznamnější položku z příslušenství daně představuje úrok z prodlení, který je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy a pokutu za opožděné tvrzení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání.

Tabulka č. 27 zobrazuje celkový objem evidovaného předepsaného příslušenství daně za rok 2018. Nejvyšší položku představoval úrok z prodlení při placení daní, který dosáhl částky 14 200,4 mil. Kč a na celkové hodnotě příslušenství daně se podílel 93,2 %.

Tabulka č. 27: Přehled předepsaného příslušenství daně

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta vztahující se k daň. tvrzení	Úrok
Daň z přidané hodnoty	10 183,5	0,0	0,0	1,3	8 546,6	1 390,7	211,0	33,8
Daň spotřební	1 752,8	0,0	0,0	-1,1	1 440,7	161,9	142,8	8,6
Daň z příjmů PO	46,4	0,0	0,0	0,0	40,4	4,2	1,8	0,0
Daň z příjmů srážkou § 36	98,9	0,0	0,0	0,0	92,7	0,6	3,9	1,7
Daň silniční	455,5	0,0	0,0	2,4	394,8	26,1	23,6	8,6
Daň dědická	39,9	0,0	0,0	0,0	36,0	1,5	2,4	0,0
Daň darovací	208,6	0,0	0,0	-2,5	192,1	7,7	11,6	-0,3
Daň z převodu nemovitostí	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Daň z nabytí nemovitých věcí	1,6	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	1,1
Daň z příjmů FO - z přiznání	18,6	0,0	0,0	0,5	16,9	0,0	0,6	0,6
Daň z příjmů FO - závislá	161,7	0,0	0,0	0,0	111,4	-0,3	47,0	3,6
Daň z nemovitých věcí	60,1	0,0	0,0	-0,3	46,6	0,9	12,4	0,5
Odvod z elektřiny ze sluneč.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	2,4	0,0	0,0	0,0	1,5	0,5	0,0	0,4
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3,	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Daň z hazardu	13,9	0,0	0,0	0,0	11,4	0,3	0,0	2,2
Příslušenství daní	-1 077,5	301,6	2,3	0,0	0,4	0,2	4,4	-1 386,4
Ostat.příjmy odvody a poplatky	3 277,0	0,0	0,1	1,7	3 268,3	0,2	0,0	6,6
Celkem daně	15 243,3	301,6	2,4	2,2	14 200,4	1 594,5	461,5	-1 319,1

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 28 zobrazuje celkový objem evidovaného prominutí příslušenství daně za rok 2018, které dosáhlo 554 mil. Kč. Nejvýraznější položkou prominutí příslušenství daně za rok 2018 bylo s podílem 77,6 % penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosahující 430 mil. Kč.

Tabulka č. 28: Přehled prominutého příslušenství daně

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	36
Daň z příjmů PO	72
Daň z příjmů srážkou § 36	2
Daň silniční	1
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	3
Daň z příjmů FO - z přiznání	9
Daň z příjmů FO - záv. činnost	1
Daň z nemovitých věcí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	430
CELKEM	554

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč. Zdrojem hodnot „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ je CEDR.

2.2.3 Prominutí daně

Na daních nové daňové soustavy bylo za rok 2018 celkem evidováno prominutí daně za 388 mil. Kč. Odvody za porušení rozpočtové kázně, které se na celkovém prominutí daně podílely 96,1 %, dosáhly 373 mil. Kč. Základní přehled o výši celkového evidovaného prominutí daně za vybrané druhy daní v roce 2018 poskytuje **Tabulka č. 29**.

Tabulka č. 29: Přehled prominutí daně

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	0
Daň z příjmů PO	3
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	12
Daň z příjmů FO - z přiznání	0
Daň z příjmů FO- závislá činnost	0
Daň z nemovitých věcí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Daň z hazardu	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	373
CELKEM	388

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč. Zdrojem hodnot „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ je CEDR.

2.3 Řádné opravné prostředky

V roce 2018 bylo podáno celkem 7 317 odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, což je více než v minulém roce. **Tabulka č. 30** dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly FÚ za jednotlivé druhy daní.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2018 jsou uvedeny odděleně podle toho, na jakém stupni daňové soustavy bylo o odvolání daňových subjektů rozhodnuto. V prvním sloupci **Tabulky č. 31** jsou uvedeny případy rozhodnuté na FÚ a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovalo OFŘ.

Tabulka č. 30: Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2018

Druh příjmu	Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně	
	v minulém roce a nevyřízená	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	3 912	5 476
Daň z příjmů PO	493	649
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	324	505
Daň z příjmů FO - závislá činnost	48	93
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	17	48
Daň z nemovitých věcí	42	154
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	51	16
Daň z nabytí nemovitých věcí	122	336
Daň silniční	21	38
Loterie a jiné podobné hry	0	2
CELKEM	5 030	7 317

Tabulka č. 31: Způsob vyřízení odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2018

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto*		zastaveno	
	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ
Daň z přidané hodnoty	827	901	146	2 669	339	42
Daň z příjmů PO	71	69	13	226	44	14
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	113	63	19	177	45	18
Daň z příjmů FO - závislá činnost	48	8	5	11	4	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	12	4	1	5	3	0
Daň z nemovitých věcí	55	12	3	25	32	0
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	3	2	0	16	0	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	78	56	8	109	29	1
Daň silniční	19	3	0	12	8	0
Loterie a jiné podobné hry	0	0	0	2	0	0
CELKEM	1 226	1 118	195	3 252	504	75

* Zamítnuto u FÚ dle § 113 odst. 1 písm. c) DŘ nebo zamítnuto u OFŘ dle § 116 odst. 1 písm. c) DŘ.

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení

Tabulka č. 32 ukazuje vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím OFS. V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet žalob podaných od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018, v ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodnuto v průběhu roku 2018, včetně nevyřízených žalob z přechodných let.

Tabulka č. 32: Přehled o podaných žalobách k soudu proti rozhodnutí orgánů finanční správy a o výsledku řízení

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítнуo		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	402	209	1 046,2	94	1 622,5	38	96,1	764	16 063,9
Daň z příjmů PO	148	78	650,8	51	127,1	7	2,5	267	2 721,4
Daň z příjmů FO - podáv. příznání	98	60	27,3	35	25,1	13	1,2	177	315,4
Daň z příjmů FO - záv. činnost	13	17	4,3	4	5,3	0	0,0	30	15,0
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	1	3,2	0	0,0	0	0,0	1	29,5
Daň z nem. věci	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	8	31	476,0	4	6,1	2	0,5	34	119,8
Daň z nabytí nem. věci	47	7	1,1	8	1,4	11	12,9	56	18,2
Daň silniční	4	4	0,9	1	0,1	0	0,0	9	1,2
Odvody za porušení rozpočtové kázně	81	47	693,6	37	304,2	8	183,0	196	1 265,7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	10	12,8	0	0,0	8	0,8	25	255,0
Loterie a jiné podobné hry	3	13	2,6	4	720,3	4	706,0	21	57,8
Žaloby u Ústavního soudu	34	0	0,0	0	0,0	33	65,9	2	2,0
Ostatní	159	94	500,6	53	382,7	25	11,4	292	3 194,4
CELKEM	997	571	3 419,4	291	3 194,8	149	1 080,3	1 874	24 059,3

Tabulka č. 33 podává přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2018. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2018 nevyřízených, a nevyřízených i v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 33: Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2018 u nových daní

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	54	14	509,5	13	28,8	2	0,2	55	1 077,3
Daň z příjmů PO	27	11	244,0	5	13,0	0	0,0	28	271,2
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	9	6	2,5	3	0,6	2	0,0	8	6,2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	4,4
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	1,5
Daň z nem. věcí	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	2	1	0,2	2	6,1	0	0,0	0	0,0
Daň z nabytí nem. věcí	1	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	0,0
Daň silniční	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	6	1	3,4	2	7,1	0	0,0	8	40,8
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Loterie a jiné podobné hry	1	1	709,7	0	0,0	0	0,0	1	0,0
Ostatní	25	17	278,2	6	259,2	7	13,4	10	9,0
CELKEM	126	51	1 747,5	31	314,8	11	13,6	113	1 410,4

V **Tabulce č. 34** je, oproti předchozí tabulce, zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2018. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů

od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2018 nevyřízených, a nevyřízených ani v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 34: Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2018 u nových daní

k 31. 12. 2018 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	135	62	219,4	18	290,0	19	309,2	134	809,8
Daň z příjmů PO	47	27	50,6	7	4,7	5	6,1	42	231,1
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	31	27	11,0	6	5,2	5	4,6	33	28,0
Daň z příjmů FO - záv. činnost	7	3	0,1	4	7,6	0	0,0	4	1,1
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	1	0	0,0	1	0,1	0	0,0	1	3,2
Daň z nem. věcí	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	16	5	503,1	4	0,1	3	3,3	10	142,3
Daň z nabytí nem. věcí	7	5	11,9	0	0,0	1	0,1	5	0,3
Daň silniční	3	3	0,7	0	0,0	1	0,5	2	0,3
Odvody za porušení rozpočtové kázně	24	4	10,3	2	0,2	1	550,9	25	659,2
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	1	2	7,3	0	0,0	0	0,0	1	0,3
Loterie a jiné podobné hry	9	6	1,2	1	0,1	0	0,0	7	1,9
Ostatní	72	36	105,0	15	168,6	14	3,3	58	695,0
CELKEM	353	180	920,6	58	476,6	49	878,0	322	2 572,5

2.4 Sankce

Tabulka č. 35 níže podává přehled o sankcích ukládaných OFS v roce 2018 podle DŘ a dalších zákonů.

Nejčastěji ukládanou sankcí zůstává pokuta za opožděné tvrzení daně podle ust. § 250 DŘ, kterou v případě naplnění zákonných podmínek ukládá správce daně obligatorně ve výši daně citovaným ustanovením.

V průběhu roku 2018 došlo oproti předchozímu období k výraznému poklesu v počtu pokut uložených podle ust. § 247a odst. 2 a 4 DŘ za nesplnění povinnosti činit podání elektronicky.

FÚ ukládaly také pokuty za nesplnění registrační, ohlašovací nebo jiné oznamovací povinnosti dle § 247a odst. 1 písm. a) DŘ a pořádkové pokuty podle ustanovení § 247 odst. 2 DŘ. Zde se často jedná o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně.

Dále FÚ ukládaly pokuty za porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetřeních a ostatních daňových řízeních. V roce 2018 došlo k poklesu počtu uložených pokut, ale oproti roku 2017 se zvýšila jejich celková výše, čímž došlo k navýšení objemu vybraných prostředků z uložených pokut asi o polovinu. Vzhledem k namátkovému zjišťování porušení tohoto zákona nelze žádným způsobem predikovat další vývoj počtu a výše uložených pokut.

FÚ rovněž ukládaly pokuty podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetních evidencí.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zaslání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení.

Dalšími častými pokutami byly v roce 2018 pokuty za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením dle § 101h odst. 1 písm. a) – d) ZDPH. Nejvíce pokut FÚ uložily plátcům DPH, kteří nepodali kontrolní hlášení ani po výzvě správce daně v určené náhradní lhůtě.

Tabulka č. 35: Sankce uložené orgány finanční správy

k 31. 12. 2018 v Kč

Sankce uložena podle	Počet případů	Částka
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §247 odst. 1	13	59 000
Zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	106	811 500
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §247a odst. 1 písm. a	221	1 299 900
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §247a odst. 1 písm. b	1	5 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §247a, odst. 2	2 158	4 316 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §247a, odst. 4	15	30 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §247, §247a - zjed. říz. o pok. dle §249	9	21 000
Zák. č. 280/2009 Sb., DŘ - §250	291 802	443 112 423
Zák. č. 563/1991 Sb. o účetnictví - fyzickým osobám	6	202 316
Zák. č. 563/1991 Sb. o účetnictví - právnickým osobám	186	4 542 394
Zák. č. 254/2004 Sb. o omezení plateb v hotovosti	100	3 122 706
Zák. č. 235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1a	72 475	72 618 000
Zák. č. 235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1b	2 238	22 380 000
Zák. č. 235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1c	4 737	142 110 000
Zák. č. 235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1d	6 525	326 250 000
Zák. č. 235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 2	0	0
Zák. č. 235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 3	0	0
Zák. č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1a	200	4 036 412
Zák. č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1b	1	2 430 000
Zák. č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1c	0	0
CELKEM	380 784	1 027 325

2.5 Daňové subjekty

Tabulka č. 36: Ekonomicky aktivní daňové subjekty

k 31. 12. 2018

Druh příjmu	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	907 815	588 813
Daň z příjmů PO	646 186	637 968
Daň z nabytí nemovitých věcí	432 975	229 452
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	3 525 175	2 136 634
Daň z příjmů FO - záv. činnost	716 380	568 338
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	599 920	499 210
Daň silniční	1 156 836	818 634
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	521 633	459
Daň z nemovitých věcí	4 957 212	4 054 423
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	8	4
Odvod z loterií	761	0
Daň z hazardních her	181	136
CELKEM	13 465 082	9 534 071

* Údaje o daňových subjektech aktivních vůči FS.

** Údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období.

3. Daňové nedoplatky

Podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů: „nedoplatek je částka daně, která není uhrazená a uplynul již den splatnosti této daně. Nedoplatkem je rovněž neuhrazené příslušenství daně, u kterého již uplynul den splatnosti, popřípadě také neuhrazená částka „zajištěné daně“.

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou daně. Daň, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně, včetně příslušenství daně (tzn. penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

Hodnota daňových nedoplatků, včetně nedoplatků vzniklých neuhrazeným příslušenstvím daně na vybraných druhích daní dosáhla k 31. 12. 2018 celkové kumulované hodnoty 41 620 mil. Kč.

Tabulka č. 37 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných na vybraných druhích daní v letech 2014 až 2018, včetně vývoje meziročních indexů a rozdělení na daně „nové daňové soustavy“ a „staré daňové soustavy“.

Tabulka č. 38 poskytuje údaje o objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných v letech 2014 až 2018 na jednotlivých druhích daní a současně na daních shrnutých pod položku „ostatní příjmy, odvody a poplatky“.

Tabulka č. 37: Vývoj celkového objemu kumulovaných daňových nedoplatků

v mld. Kč

Druh příjmu	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17
Nové daně	110,6	107,9	55,9	50,3	41,6	82,7%
Staré daně	0,006	0	0	0	0	0
CELKEM	110,6	107,9	55,9	50,3	41,6	82,7%

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

Tabulka č. 38: Vývoj objemu kumulovaných daňových nedoplatků na vybraných druzích daňových příjmů

k 31. 12. v letech 2014–2018 v mil. Kč

Druh příjmu	2014	2015	2016	2017	2018
Daň z přidané hodnoty	73 951	75 566	37 318	33 202	27 499
Daně spotřební	565	468	19	11	4
Daň z příjmů PO	14 354	13 344	7 759	8 127	6 186
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	336	319	192	272	337
Daň silniční	1 488	1 324	739	530	431
Daň dědická	10	8	6	5	5
Daň darovací	116	60	34	22	12
Daň z převodu nemovitostí	2 204	1 818	1 101	722	526
Daň z nabytí nemovitých věcí	148	253	310	386	409
Daň z příjmů FO – z přiznání	9 745	8 234	4 548	3 506	3 111
Daň z příjmů FO - záv. činnost	2 795	2 429	1 312	1 026	896
Daň z nemovitých věcí	913	857	616	510	448
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	28	26	32	3	2
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	87	93	93	19	0
Daň z hazardu				1	21
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	3 859	3 058	1 780	1 981	1 731
CELKEM NOVÉ DANĚ	110 599	107 858	55 860	50 323	41 620
CELKEM STARÉ DANĚ	6	0	0	0	0
CELKEM	110 604	107 858	55 860	50 323	41 620
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	-38 336	-2 747	-51 998	-5 537	-8 703
CELKEM POJISTNÉ	8	14	8	1	0

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

V průběhu roku 2018 docházelo k dalšímu snižování hodnot daňových nedoplatků. K 31. 12. 2018 dosáhla celková hodnota daňových nedoplatků na vybraných druzích daní 41 620 mil. Kč a v porovnání s rokem 2017, kdy dosáhla 50 323 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční pokles o 8 703 mil. Kč představující meziroční snížení o 17,3 %.

K nejvýznamnějšímu meziročnímu snížení hodnoty daňových nedoplatků na vybraných druzích daní došlo v roce 2018 u DPH o 5 703 mil. Kč, což oproti roku 2017

znamenal pokles o 17,2 %, dále u daně z příjmu právnických osob o 1 941 mil. Kč, což oproti roku 2017 znamenalo pokles o 23,9 % a současně u daně z příjmu fyzických osob podávajících přiznání o 394 mil. Kč, což oproti roku 2017 znamenalo pokles o 11,3 %.

Významnými nedoplatky, které dlouhodobě dominují ve struktuře daňových nedoplatků, byly s hodnotou 27 499 mil. Kč a podílem 66,1 % nedoplatky na DPH, dále s hodnotou 6 186 mil. Kč a podílem 14,9 % nedoplatky na dani z příjmu právnických osob a s hodnotou 3 111 mil. Kč a podílem 7,5 % nedoplatky na dani z příjmu fyzických osob podávajících přiznání.

4. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Tabulka č. 39 uvádí údaje z oblasti zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva za období od roku 2014 do roku 2018.

Tabulka č. 39: Zástavní právo v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

Ukazatel	2014	2015	2016	2017	2018
Počet rozhodnutí	9 132	10 929	9 786	15 353	11 394
Částka	14 595	22 606	37 354	15 088	9 028

U institutu zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem byl meziročně zaznamenán pokles počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva, a to o 3 959 (tj. o 25,8 %). Celkový objem daňových nedoplatků zajištěných zástavním právem poklesl o 6 060 mil. Kč (tj. o 40,2 %). Výsledky roku 2018 tak odráží situaci, kdy nedoplatky největších dlužníků jsou již často zástavním právem zajištěny a OFS tohoto nástroje využívaly zejména v případech doplnění zajištění nově vzniklých nedoplatků těchto dlužníků, a dále u méně výrazných daňových nedoplatků.

Údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem podle § 167 až 169 DŘ a § 103 ZDPH v rámci období příslušného roku, které jsou uváděny v rámci samostatných statistických údajů, obsahuje **Tabulka č. 40**.

Z meziročního porovnání uvedených údajů je zřejmý pokles počtu vydaných zajišťovacích příkazů v průběhu roku 2018 o 246, tj. o 17,3 %. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň vydaných v průběhu roku 2018, ve srovnání s obdobím roku 2017, poklesla o 122 mil. Kč, tj. o 7,7 %. V návaznosti na snížení objemu zajištěných prostředků vykazují finanční úřady meziročně také nižší objem úhrad ze zajištění, a to o 219 mil. Kč (o 31,7 %).

Tabulka č. 40: Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka	Částka
2016	1 561	3 329	1 098
2017	1 420	1 594	690
2018	1 174	1 472	471

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2018 se vztahuje na činnost OFS v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 DŘ evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů. Základní agregované údaje, které z dlouhodobého pohledu charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných OFS, jsou uvedeny v **Tabulce č. 41**.

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu sledovat také pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (viz údaje v **Tabulce č. 42**). Druhý sloupec tabulky uvádí celkový objem kumulovaných nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, v pátém sloupci je uveden procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných nedoplatků a v posledním sloupci procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Tabulka č. 41: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

Rok	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku		Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2014	3 528 833	85,3	583 715	11,1
2015	3 843 341	91,4	753 804	11,9
2016	2 913 200	44,1	773 843	13,3
2017	2 533 894	37,3	804 636	13,6
2018	2 338 316	30,9	746 609	12,9

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Tabulka č. 42: Vývoj objemu daňových nedoplatků

v mld. Kč

Rok	Nedoplatky kumulované k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	Vymáháno (%)	Úspěšnost (%)
2014	110,6	85,3	11,1	77,1	13,0
2015	107,9	91,4	11,9	84,7	13,0
2016	55,9	44,1	13,3	78,9	30,2
2017	50,3	37,3	13,6	74,1	36,4
2018	41,6	30,9	12,9	74,3	41,7

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

OFS evidovaly ke dni 31. 12. 2018 kumulované daňové pohledávky v celkové výši 41,6 mld. Kč. V porovnání se stavem k 31. 12. 2017 poklesl jejich objem o 8,7 mld. Kč, resp. o 17,3 %. Nižší objem evidovaných nedoplatků koresponduje s pozitivním stavem české ekonomiky v roce 2018 a souvisejícím růstem zaměstnanosti a mezd.

K 31. 12. 2018 byly FÚ evidovány ve vymáhání daňové nedoplatky ve výši 30,9 mld. Kč. V průběhu roku 2018 pak také vydaly OFS zajišťovací příkazy na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň o celkovém objemu 1,5 mld. Kč.

V porovnání se stavem ke dni 31. 12. 2017 meziročně poklesl objem nedoplatků předaných k vymáhání o 6,4 mld. Kč. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání (10,7 mld. Kč, resp. 25,7 %) tvoří např. daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům FS do konce roku 2018, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku, rozložení úhrady daně na splátky, či o stanovení záloh jinak, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto nebo nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a nedokončených řízení o odstranění pochybností. Jedná se také o příslušenství vymáhaných nedoplatků, které je vymáháno současně s těmito nedoplatky, nicméně jej samostatně do vymáhání nelze předat až do doby vymožení daňové povinnosti.

Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (30,9 mld. Kč) činily k 31. 12. 2018 nedoplatky evidované na daních částku 29,2 mld. Kč, tj. 94,5 %, a na příslušenství daní částku ve výši 1,7 mld. Kč, tj. 5,5 %. Na základě meziročního porovnání předmětných údajů lze konstatovat, že v roce 2018 došlo ke snížení nedoplatků vymáhaných na daních vůči nedoplatkům vymáhaným na příslušenství daní o 0,4 procentního bodu.

V období roku 2018 pracovníci FÚ všemi dostupnými způsoby vybrali a vymohli 12,9 mld. Kč; meziročně se jedná o pokles o 0,7 mld. Kč. Úspěšnost vymáhání nedoplatků v porovnání s předchozím rokem stoupla na 41,7 % (tj. meziročně o 5,3 % více). Dále byla FÚ v průběhu roku 2018 na základě zajišťovacích příkazů a zajišťovacích exekucí uhrazena částka 0,5 mld. Kč.

Objem daňových nedoplatků vymožených prostřednictvím vymáhacích úkonů

za období roku 2018 činil 4,5 mld. Kč, tj. 34,8 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků (meziroční nárůst o 1,7 procentního bodu). Ještě před provedením vymáhacích úkonů, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 DŘ, byla v průběhu roku 2018 FÚ na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši 7,6 mld. Kč, což odpovídá 58,9 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Tento výsledek je jednak efektem včasného předávání vzniklých nedoplatků vymáhacím útvarům a dále důsledkem úkonů, jimiž se pracovníci OFS snaží neinvazivními prostředky ve vztahu k dlužníkovi docílit toho, aby svůj dluh uhradil bez nutnosti provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něj plynoucími negativními důsledky a zároveň jej přimět k plnění jeho dalších daňových povinností řádně a včas. Po zahájení vymáhacích úkonů byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši 0,8 mld. Kč (6,3 % z celkové částky).

V průběhu roku 2018 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě 102,9 mld. Kč (meziročně o 17,6 mld. Kč méně), zároveň správci daně v tomto roce opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši 92,4 mld. Kč (o 27,2 mld. Kč méně, než v roce předchozím). Odpis nedoplatku pro nedobytnost nemá vliv na práva a povinnosti daňového subjektu. Potenciálně nedobytné nedoplatky nemají fiskální efekt, odpisy tedy slouží především pro účely reálného zjištění aktiv příjmové stránky veřejných rozpočtů. Nedoplatky odepsané z důvodu nedobytnosti nezanikají, jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou FÚ nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání. Je třeba konstatovat, že ve statistických výstupech k odepsaným a opětovně oživeným nedobytným nedoplatkům se objemově projevují také úkony učiněné z důvodu potřeby realizace částečného odpisu nedobytných nedoplatků či za účelem změny stavu z nedobytných nedoplatků do stavu prekluze či zániku.

V rámci roku 2018 prekludovaly nedoplatky ve výši 22,9 mld. Kč; z meziročního porovnání vyplývá pokles o 10,7 mld. Kč. V průběhu roku 2018 zanikly ze zákonných důvodů daňové nedoplatky v celkové výši 0,3 mld. Kč, což je o 0,4 mld. Kč méně, než v roce předchozím. Během roku 2018 byly také odepsány, z důvodu zániku právnické osoby dle § 185 OZ, daňové nedoplatky ve výši 9,8 mld. Kč a zároveň byly v tomto období obnoveny neuspokojené pohledávky, dle § 209 OZ, ve výši 5,1 mld. Kč.

Ve výsledném objemu daňových nedoplatků předaných k vymáhání i objemu daňových nedoplatků vymožených FÚ se v průběhu roku 2018 kladně projevovала opatření pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ, přijatá v rámci FS. Pokyn k základním zásadám k zefektivnění vymáhací činnosti FÚ od roku 2013 (tzv. „pilotní projekt“), jehož základní podstatou bylo ošetření včasného předávání zjištěných daňových nedoplatků k vymáhání a včasného zahájení vymáhacích úkonů stanovením metodiky předávání nedoplatků v závislosti na jejich individuální výši, byl již v závěru roku 2016 nahrazen novou ucelenou koncepcí správy a vymáhání nedoplatků FS a souvisejícími metodickými materiály. V roce 2018 byla např. rozšířena neformální komunikace s dlužníky za účelem plnění jejich povinností, a to i za pomoci nové úlohy v IS ADIS. Jako další příklad lze uvést rozšiřování pravidelné automatizované podpory vymáhacím útvarům v podobě aktualizovaného přehledu

o provedených a možných dalších vymáhacích postupech vůči dlužníkům, k níž byla v závěru roku 2018 také vydána příslušná metodika.

V **Tabulce č. 43** je uveden přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle vybraných daňových příjmů pro období roku 2018 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2017. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 43: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků u vybraných příjmů

v mil. Kč

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené vymáhacími úkony			
	k 31. 12. 2017		k 31. 12. 2018		v roce 2017		v roce 2018	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Daň z přidané hodnoty	25 459	68,3	21 459	69,4	2 932	65,2	2 844	63,3
Daně z příjmů	8 737	23,4	6 802	22,0	984	21,9	1 028	22,9
Daň z nemovitých věcí	357	1,0	309	1,0	74	1,6	76	1,7
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí*	713	1,9	532	1,7	57	1,3	43	1,0
Daň z nabytí nemovitých věcí**	213	0,6	241	0,8	91	2,0	106	2,4
Daň silniční	462	1,2	363	1,2	124	2,8	126	2,8

* Případy, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013.

** Případy, kdy předmět daně vznikl po 1. 1. 2014.

Nejvyšší hodnoty jsou dlouhodobě evidovány u vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků na DPH. Z meziročního porovnání údajů k daňovým nedoplatkům u jednotlivých vybraných druhů příjmů je patrný v zásadě vyrovnaný trend u objemu nedoplatků vymáhaných i vymožených vymáhacími úkony.

Nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je již dlouhodobě dosahováno úkony v daňové exekuci podle § 178 DŘ. Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce uvádí pro období roku 2018 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2017 **Tabulka č. 44**. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání u předmětného způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 44: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce

v mil Kč

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2017		k 31. 12. 2018		v roce 2017		v roce 2018	
	Částka	%			Částka	%	Částka	%
Srážkami ze mzdy	2 159	5,8	1 773	5,7	191	4,2	164	3,7
Příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	8 989	24,1	8 243	26,7	3 395	75,4	3 449	76,8
Příkázáním jiné peněžité pohledávky	877	2,4	578	1,9	224	5,0	243	5,4
Postižením jiných majetkových práv	13	0,03	11	0,04	2	0,04	4	0,09
Prodejem movitých věcí	616	1,7	850	2,7	206	4,6	157	3,5
Prodejem nemovitých věcí	1 030	2,8	884	2,9	129	2,9	120	2,7

K 31. 12. 2018 byly jednotlivými způsoby provedení daňové exekuce dle DŘ vymáhány nedoplatky o celkové výši 12,3 mld. Kč, což odpovídá 39,9 % z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Za období roku 2018 bylo těmito způsoby vymáhání vymoženo v souhrnu 4,1 mld. Kč, resp. 92,1 % z celkového objemu nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Nejvíce využívaným a neefektivnějším exekučním prostředkem byla, stejně jako v letech předchozích, také v roce 2018 daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Dalším poměrně hojně využívaným způsobem daňové exekuce při vymáhání daňových nedoplatků je exekuce srážkami ze mzdy, její efektivita je však omezena vzhledem k faktu, že mzda dlužníků bývá v době nařízení daňové exekuce nezdídká postihována srážkami pro pohledávky jiných věřitelů. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou zejména případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot) a dalších, z hlediska zájemců o dražbu atraktivních komodit (např. tabákové výrobky, alkohol), negativně se však i nadále projevuje velký počet daňových subjektů, využívajících za účelem pořízení hodnotnějšího majetku finanční leasing či úvěr, který je zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jeho poskytovatele. U daňové exekuce prodejem nemovitých věcí je dlouhodobě patrný vliv zatížení řady věcí, které by mohly být postiženy touto exekucí, zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Prostřednictvím nařízení daňové exekuce prodejem nemovitých věcí nicméně FÚ často dosahují situace, kdy mnozí dlužníci již po vydání exekučního příkazu na prodej takové věci nedoplatek uhradí.

Ke dni 31. 12. 2018 vykazovaly FÚ kumulovanou částku daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených insolvenčních řízení v hodnotě 4,7 mld. Kč,

což představuje 15,2 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2018 činily celkem 319,2 mil. Kč. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni v porovnání s údaji, dosaženými FÚ při vymáhání pohledávek vlastními úkony. Výsledky FÚ však korespondují s obecně celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení, která souvisí nejen s délkou trvání těchto řízení, ale i s hodnotou majetku dlužníka a následnou likviditou majetkové podstaty. K maximalizaci výtěžku v rámci insolvenčních řízení přispívá včasné zajištění pohledávky správce daně majetkem dlužníka a získání přednostního pořadí pro uspokojení pohledávky při jeho zpeněžení. V praxi je však majetek dlužníka často již před vznikem daňového nedoplatku, resp. před stanovením daně, zatížen zástavními právy jiných věřitelů s ještě výhodnějším pořadím uspokojení pohledávky (nejčastěji se jedná o pohledávky poskytovatelů platebních služeb z úvěrů poskytnutých na pořízení, provoz či údržbu majetku dlužníka). Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs). Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek anebo mnohdy jen účelově s jediným cílem – zamezit provedení exekuce na majetek dlužníka. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků. V období před zahájením insolvenčního řízení je proto potřebné pokračovat v zaměření pozornosti správců daně na včasné zajištění daňových pohledávek, klást důraz na průběžné šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, tyto subjekty sledovat a intenzivně využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a jejich možném úpadku, zjištěný majetek zajistit zástavním právem.

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím soudních exekutorů je FÚ využíváno pouze v nezbytných případech. V průběhu roku 2018 byly pracovníky FS předány soudním exekutorům k vymáhání daňové nedoplatky ve výši 8,0 mil. Kč a za období téhož roku bylo soudními exekutory vymoženo 4,2 mil. Kč. Uvedené údaje zahrnují pouze pohledávky, které soudní exekutoři vymáhali k návrhu správce daně, jako oprávněného, ve smyslu § 175 odst. 1 DŘ. Správce daně také z titulu věřitele přihlašuje daňové pohledávky do exekucí prováděných soudními exekutory; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce. V roce 2018 se jednalo o částku 212,9 mil. Kč, přičemž v rámci téhož období získaly OFS z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku 24,6 mil. Kč.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek je dlouhodobě ovlivňována také řadou dalších faktorů:

Mezi základní příčiny nedobytnosti daňových pohledávek se stále řadí nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet právnických osob, které se dostávají do likvidace. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti právnických osob, které nevlastní žádný majetek apod.

Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo v úpadku. Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v druhotné platební neschopnosti daňových subjektů a v podvodném jednání daňových subjektů s cílem získat majetkový prospěch. Dlužníci často využívají možnosti efektivně zmařit konání správce daně podáním insolvenčního návrhu ohledně svého majetku, čímž správce daně ztrácí reálnou možnost dále vést na tento majetek daňovou exekuci. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky právnických osob v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtěžnost pro správce daně).

Velmi problematické jsou nekontaktní daňové subjekty, ale i daňové subjekty bez reálného sídla, resp. s tzv. virtuálním sídlem, kde bývá na jedné adrese registrováno více daňových subjektů, stejně jako fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny nebo na adrese sídla zvláštní matrice.

Negativně se v oblasti vymáhání daňových nedoplatků projevují případy účelového zakládání obchodních korporací a nákupů tzv. „ready-made společností“, kdy bezprostředně po podpisu příslušné smlouvy dříve založená obchodní korporace mění vlastníka a umožňuje okamžité podnikání. Doba právního trvání takovýchto korporací, často pořizovaných za účelem daňových podvodů včetně karuselových, mnohdy nepřesáhne několik dnů. Uvedeným praktikám lze zabránit pouze legislativní cestou.

GFŘ i nadále věnuje velkou pozornost vyhledávání dalších možností pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ. V průběhu roku 2018 byl také již aktivně využíván centrální celostátní monitoring všech nedoplatků a související vymáhací činnosti.

Nadále pokračuje ověřování podmínek pro rozšiřování možností zjišťování movitého nebo nemovitého majetku daňových dlužníků vymáhacími útvary FÚ, resp. zřízení online přístupu do příslušných databází třetích osob.

5. Kontrolní činnost

5.1 Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost představuje soubor postupů, jejichž cílem je především zjistit skutečnosti rozhodné pro správu daní. Vyhledávací činnost je tedy nutné vnímat komplexně, tzn. nejenom jako materiální činnost ve smyslu místního šetření či ohledání, ale i jako vyhledávání informací z interních, externích i veřejně dostupných zdrojů, včetně jejich analytického zpracování a vyhodnocení. Vyhledávací činnost je jedním z hlavních nástrojů pro zacílení kontrolní činnosti na konkrétní daňové subjekty, skupiny daňových subjektů, oblasti ekonomických činností či konkrétní druhy daní.

Vyhledávací činnost lze využít ve všech oblastech správy daní (registrační řízení, kontrolní činnost a exekuční činnost) a ve všech fázích daňového řízení a jejím cílem je zmapování všech dostupných informací o daňových subjektech, respektive o jejich povinnostech a následné zvolení nejefektivnější cesty k naplnění cíle správy daní.

Systematicky prováděná vyhledávací činnost přispívá ke zvýšení efektivity postupů při správě daní a umožňuje tak cíleně směřovat úkony v navazujících řízeních a dalších postupech.

Nejčastějším postupem při provádění vyhledávací činnosti je místní šetření, v rámci kterého správce daně především ověřuje správnost a úplnost podaných daňových tvrzení, hlášení a dalších povinných evidencí, ale i další zjištěné skutečnosti relevantní pro správu daní. Vyhledávací činnost je rovněž využívána za účelem shromáždění informací a ověření aktivit daňových subjektů, které jsou rozhodné pro správu daní s cílem získat důkazní prostředky, vztahující se k jejich daňovým povinnostem. Tyto důkazní prostředky a zjištění mohou sloužit jako podklady pro další postup správce daně, v některých případech i k zahájení daňových řízení, případně kontrolních postupů. Významnou oblastí, kde byla vyhledávací činnost systematicky a periodicky využívána, byl systém Kontrolních hlášení. V rámci tohoto systému byl (a nadále bude) správce daně schopen vyhledat a analyzovat poskytnuté údaje daňovými subjekty. V oblasti přímých daní se systémové vyhledávání orientovalo např. na oblast Evidence tržeb, kde se mimo jiné zaměřilo na zjišťování provozoven, kontroly vydávání účtenek a analýzu dat zasílaných poplatníky do systému Evidence tržeb.

Současně se vyhledávací činnost správce daně zaměřila na ekonomické aktivity provozované v prostředí internetu. Jednalo se o oblast tzv. sdílené ekonomiky a e-commerce (např. ubytovací a přepravní služby a obchodování s movitými věcmi). Taktéž nedílnou součástí postupů v rámci institutu Prokazování původu majetku bylo provádění vyhledávací činnosti za účelem nalezení daňových subjektů, u nichž nárůst jmění, spotřeba nebo jiné vydání neodpovídají příjmům, které deklarovali ve svých daňových tvrzeních a dále pak z důvodu následného ověření těchto skutečností. V této souvislosti je nutné zmínit, že u institutu Prokazování původu majetku se vyhledávací činnost neprováděla plošně, ale prověřovány byly jednotlivé fyzické a právnické osoby na základě např. analytických výstupů správce daně a podnětů veřejnosti.

Jako významný zdroj informací získaných v rámci vyhledávací činnosti nelze ani opomíjet údaje, které jsou získávány tradičně na základě spolupráce s ostatními orgány veřejné moci, a třetími osobami tzn., že FS nevyužívala pouze informací od samotných daňových subjektů, ale i od institucí a úřadů vykonávajících státní správu a samosprávu, či dalších osob, např. využíváním registrů a rejstříků či prostřednictvím dožádání a výzev k poskytnutí informací. Stejně intenzivně prováděla FS vyhledávací činnost v rámci veřejně dostupných informací v prostředí internetu a médií.

Rok 2018 přinesl do vyhledávací činnosti další pozitivum ve smyslu zjednodušení činnosti správce daně a snížení zátěže třetích osob, kterým je možnost zjišťování informací o bankovních účtech prostřednictvím dotazů do Centrální evidence účtů. Samotným dotazem do Centrální evidence účtů správce daně nezískává žádná konkrétní citlivá data, ale nesporná výhoda spočívá ve snížení administrativy a možnosti následně oslovit již konkrétní bankovní instituce.

Vyhledávací činnost má významný vliv na zvyšování efektivity správy daní, a to nejen na straně správce daně, což představuje např. zefektivnění kontrolní činnosti spočívající především v zacílení na konkrétní daňové subjekty, skupiny daňových subjektů, oblasti ekonomických činností a konkrétní druhy daní, ale i na straně daňových subjektů ve formě

úspor v podobě snížení administrativní zátěže a s tím spojené komfortnější komunikace mezi správcem daně a osobami zúčastněnými na správě daní.

5.2 Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností je postup (ucelený soubor úkonů), který je v tomto případě fakultativně realizován v rámci nalézacího řízení. Jde o postup, jímž mají být odstraňovány konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného daňového tvrzení, dodatečného daňového tvrzení nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených.

Použití postupu k odstranění pochybností je limitováno konkrétní pochybností dílčího charakteru, tímto rámcem je limitováno i vedené dokazování, neboť nemá sloužit k obsáhlému a časově i personálně náročnému dokazování. Pro takový účel je využívána daňová kontrola.

Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností za rok 2018 udává **Tabulka č. 45**.

Tabulka č. 45: Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností

k 31. 12. 2018

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	13 976	11 248	2 421 706	-1 298 920	-
z příjmů PO	1 516	551	381 363		24 744
z příjmů FO	4 348	1 668	61 217		-5 467
CELKEM	19 840	13 467	2 864 286	-1 298 920	19 277

Jak z výše uvedené tabulky vyplývá, byl postup k odstranění pochybností, stejně jako v předchozích letech, nejčastěji využíván v oblasti DPH, neboť z celkového počtu postupů k odstranění pochybností ukončených v roce 2018, jich byla na této dani provedena více jak polovina (70,4 %).

Celkem byl postup k odstranění pochybností v roce 2018 použit a ukončen v 19 840 případech, a z tohoto celkového počtu bylo 13 467 postupů k odstranění pochybností ukončeno s rozdílem oproti hodnotám deklarováným daňovými subjekty v daňových tvrzeních, což v procentuálním vyjádření činí 67,9 %. Z uvedeného vyplývá, že téměř ve 2/3 prověřovaných případů byly správcem daně zjištěny nesrovnalosti.

V roce 2018 ve srovnání s rokem 2017 bylo zaznamenáno zvýšení v počtu ukončených postupů k odstranění pochybností celkem, a to o 5 189 případů, což v procentuálním vyjádření činí 35,4 % a současně se zvýšil počet ukončených řízení s rozdílem, a to o 6 214 řízení (tj. o 85,7 %). Zvýšení počtu ukončených postupů k odstranění pochybností odpovídá i dosaženým výsledkům. V ukazateli změny daňové povinnosti bylo v roce 2018 dosaženo sice téměř stejných výsledků jako v roce 2017, avšak u změny

nadměrného odpočtu došlo k navýšení z -545 691 tis. Kč na -1 298 920 tis. Kč, tj. o 753 229 tis. Kč, což je zvýšení o 138,0 %.

Tyto výsledky lze přičíst i ke zkvalitnění kontrolních mechanismů a zefektivnění metod pro výběr daňových subjektů. Správci daně byla také pro zefektivnění využití kontrolních kapacit v rámci institutu POP využívána možnost celostátní působnosti.

Jak je z výše uvedené tabulky zřejmé, na celkovém počtu ukončených POP se stále nejvíce podílí postupy prováděné na dani z přidané hodnoty a to i svými výsledky.

Ztráta na daních z příjmů byla v důsledku postupů k odstranění pochybností zvýšena o 19,2 mil. Kč. Tato situace nastala v důsledku postupu daňového subjektu, který v rámci likvidace tvrdil v řádném daňovém tvrzení daň ve výši 0 Kč, ačkoli výsledkem hospodaření byla ztráta, čímž zapříčinil, že vykázaná ztráta byla vykázána až jako výsledek postupů k odstranění pochybností.

Pokud se týká oblasti DPH, patřilo mezi zjištění zejména neprokázání hmotně právních podmínek pro uplatnění nároku na odpočet daně, neprokázání přijetí plnění od deklarovaného dodavatele, neprokázání faktického přijetí zdanitelného plnění, chybné určení místa plnění, neprokázání použití pro ekonomickou činnost plátce, neprokázání osvobození při dodání zboží do JČS či neprokázání vývozu a jeho dodanění jako uskutečnění zdanitelného plnění v tuzemsku.

U DPPO se jednalo například o chybějící účetní výkazy či jejich nesoulad s daňovým tvrzením, nesprávné uplatnění daňové ztráty za minulá zdaňovací období, neoprávněné uplatnění slev na dani z titulu investičních pobídek, či nevyločení nákladů souvisejících s příjmy, které nejsou předmětem daně.

V oblasti DPFO bylo v rámci POP zjišťováno neoprávněné nárokování na nezdanitelné části základu daně nebo uplatněných slev na dani (např. nedoložení nároku na uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě, neoprávněné uplatnění slevy na manželku, neprokázání zákonných podmínek pro odečet úroků z úvěru, aj.) Dále se jednalo o nevykázaní veškerých zdanitelných příjmů či chybný postup při výpočtu příjmů ze závislé činnosti ze zahraničí nebo neprokázání výše příjmů podle § 7 ZDP.

5.3 Daňová kontrola

Daňová kontrola je jednou z významných fází daňového procesu. Je postupem, jímž správce daně prověřuje tvrzení daňových subjektů a další skutečnosti podstatné pro správné zjištění a stanovení daně, což je jeden ze základních cílů správy daně podle § 1 odst. 2 DŘ.

Kontroly DPH byly zaměřeny na daňové subjekty, u nichž existovaly důvodné pochybnosti, že jsou zapojeny do řetězců plátců DPH, jejichž cílem je optimalizace daňové povinnosti. Jednalo se např. o plátce DPH, kteří deklarují poskytnutí služby (reklamní činnost, pracovní síla). Kontrolovány byly dále daňové subjekty, které dlouhodobě vykazují nízkou výkonnost (poměr uskutečněných a přijatých zdanitelných plnění). V neposlední řadě byly kontrolovány i daňové subjekty, které nepřiznávaly daň při pořízení zboží z jiných členských států EU.

Kontroly DPPO byly zaměřeny na prověřování položek odčitatelných od základu daně (odpočet na podporu výzkumu a vývoje), převodní ceny, na oblast finančních

a úvěrových nástrojů, na souvislosti s kontrolou daně z přidané hodnoty vč. podvodného jednání, na vykázanou opakující se ztrátu, na správnost a oprávněnost slev na dani z titulu investičních pobídek, či na správnost uplatnění daňové ztráty.

Kontroly DPFO byly zaměřeny na oprávněnost výdajů (fiktivní výdaje, pořizování majetku), prověřování zdanitelných příjmů ve vazbě na poznatky z vyhledávací činnosti (oznámení, stížnosti, podněty), prověřování finančních toků na bankovních účtech, na opakované daňové ztráty. Dále byla prověřována oprávněnost uplatňování slev na dani a daňového zvýhodnění na vyživované děti nebo zdanění bezplatného poskytnutí motorového vozidla pro služební i soukromé účely.

Tabulka č. 46: Počet a výsledky daňových kontrol

k 31. 12. 2018 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet subjektů *	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Změna ztráty
Daň z přidané hodnoty	560 365	5 256	7 763 568	-
Daň z příjmů PO	637 968	2 147	2 024 120	-37 806 956
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 234 528	1 788	216 089	-113 751
Daň z příjmů FO - záv. činnost	568 338	1 309	67 228	-
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	499 210	596	72 195	-
Daň z nemovitých věcí	4 054 423	21	186	-
Daň z nabytí nemovitých věcí	229 452	0	0	-
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	459	0	0	-
Daň silniční	818 634	596	4 565	-
Daň z hazardních her	136	2	1 361	-
CELKEM	8 603 513	11 715	10 149 312	-37 920 707

* Údaj Počet subjektů je počtem aktivních DS ve sledovaném období.

Celkové doměrky z daňových kontrol v roce 2018 dosáhly 10 149 312 tis. Kč, oproti roku 2017 došlo k mírnému poklesu - o 12,5 %, při současném poklesu počtu kontrol o 16,1 %. Největší část tvoří doměřená daň z přidané hodnoty 7 763 568 tis. Kč, což představuje 76,5 % z celkové doměřené daně. Významný podíl představuje i DPPO 2 024 120 tis. Kč, což představuje 19,9 % z celkové doměřené daně. Oproti roku 2017 došlo ke zvýšení doměrku u této daně o 1 174 152 tis. Kč, což představuje nárůst o 138,1 %. Změna ztráty na této dani činí -37 806 956 tis. Kč, to je o 35 580 240 tis. Kč více než v roce 2017, což v procentuálním vyjádření je o 1 597,9 % více. Na DPFO (podávajících přiznání) činí doměrek z kontrol 216 089 tis. Kč, tj. o 10 053 tis. Kč více než v roce 2017.

V roce 2018 došlo k celkovému zvýšení efektivity kontrol, neboť doměrek na jednu kontrolu se zvýšil na 866 tis. Kč, což představuje nárůst o 4,4 %.

Ke zjišťovaným nedostatkům u DPH patřilo uplatnění nároku na odpočet daně z fiktivních plnění (agenturní zaměstnávání, reklamní služby) nebo z fiktivních dokladů, či plnění, jež bylo zasaženo podvodem (řetězec korporací, ve kterém nebyla odvedena daň).

U DPPO se k zjišťovaným nedostatkům řadilo neoprávněné uplatnění nákladů na základě fiktivních dokladů, uplatnění fiktivních nákladů (např. průzkum trhu, reklama aj.),

chybné stanovení ceny obvyklé mezi spojenými osobami, nedoložení odčitatelných položek na podporu výzkumu a vývoje.

U DPFO se objevily tyto nedostatky: neúplné a neprůkazné účetnictví (neprokázání výdajů/nákladů a uplatnění fiktivních výdajů), krácení příjmů (stravování), neoprávněné uplatňování slev na dani a daňového zvýhodnění na vyživované děti, souběh více druhů pracovních poměrů a uplatňování slev na dani.

5.4 Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Vzájemná spolupráce mezi OFS a OČTŘ je založena na průběžné informovanosti o důležitých aktuálních problematikách, sledování směrů a vývoje trestné činnosti, a to i s využitím již zavedených a neopomenutelných daňových nástrojů, tedy kontrolních hlášení, elektronické evidence tržeb, či prokazování původu majetku. U zmíněných instrumentů je dosaženo znatelných výsledků a řady úspěchů, jejichž účinnost v boji proti daňové kriminalitě zdárně pokračuje.

5.4.1 Zkušenosti s činností orgánů činných v trestním řízení

V roce 2018 probíhala úzká spolupráce s OČTŘ, která plynule navazovala na předchozí součinnost z minulých let. Tato kooperace se dá stále hodnotit jako velmi hodnotná a přínosná. Spolupráce s OČTŘ v uvedeném období nadále přispívala k rozvoji vlastních znalostí a schopností správce daně orientovat se v oblasti daňové trestné činnosti.

Vysoká úroveň kvality součinnosti s OČTŘ je dána především vzájemnou operativní výměnou informací. Zástupci jednotlivých složek se rovněž informují o zásadních změnách, které mohou mít vliv na vzájemnou spolupráci. K uvedené dobré spolupráci přispívají i nadstandardní interaktivní pracovní setkání, která se již v minulosti stala běžnou praxí a usnadňují následnou úřední komunikaci.

Základním východiskem zajišťujícím efektivitu spolupráce FS ČR v součinnosti s PČR a CS je systém práce Kobra, konkrétně pak Centrální Kobra a Regionální Kobry. V rámci spolupráce touto metodou jsou dosaženy lepší výsledky u všech složek, zejména co se týká zachráněných hodnot v rámci projektů Kobra.

Významný fiskální efekt fungování Kobry lze doložit na konkrétních výsledcích, kdy za rok 2018 bylo zajištěno či zabráněno škodě v rámci Centrální Kobry ve výši 536 mil. Kč. V projektu Regionální Kobra bylo zajištěno či zabráněno škodě ve významné výši 1 966 mil. Kč. Celková zachráněná suma tedy činí 2 502 mil. Kč v předmětném období, což je o 77,4 % více než v roce 2017, kdy bylo zabráněno fiskálnímu úniku ve výši 1 410 mil. Kč. Od začátku vzniku systém práce Kobra zachránil hodnoty v celkové výši 11 440 mil. Kč.

Za jeden z nejzávažnějších případů řešený na úrovni Regionální Kobry v průběhu roku 2018 lze považovat oznámení o podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně z přidané hodnoty ve výši 153 mil. Kč. Plátce pořizoval řepkový olej z Polska a následně ho měl prodat odběratelům v Polsku, respektive na Slovensku. Plátce v průběhu daňové kontroly neprokázal

splnění hmotně právních podmínek pro uplatnění osvobození od daně při dodání zboží do jiného členského státu.

V průběhu roku 2018 byla v rámci Daňové Kobry provedena rozsáhlá operace, při které kriminalisté NCOZ zadrželi několik podezřelých osob. V průběhu roku obvinili deset mužů a jednu ženu ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby s předpokládanou škodou cca 57 mil. Kč. Na případu s krycím názvem „BRIGÁDNÍK“ tým Daňové Kobry pracoval několik měsíců za intenzivní podpory FAÚ. V poslední fázi prověřování byl iniciován vznik společného vyšetřovacího týmu s Národní kriminální agenturou slovenské policie. Úspěšným zásahem se podařilo zabránit další hrozící škodě ve výši nejméně 30 mil. Kč. Společnou prací se podařilo zdokumentovat role jednotlivých osob spojených s řetězcem obchodních společností a tyto informace provázat s organizátory trestné činnosti, kteří pocházejí ze Slovenska.

Neopomenutelným úspěchem Daňové Kobry je případ „SAVORY“, ve kterém kriminalisté Národní centrály proti organizovanému zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování rozkryli trestnou činnost dvou osob, které chtěly poškodit FS ČR. Osoby se podle všech závěrů pokusily vylákat z finančních úřadů nejméně 121 milionů korun, čemuž bylo včasným zásahem GFR, FAÚ a kriminalistů zabráněno. Kriminalistům se navíc podařilo objasnit obdobný případ, ve kterém tyto osoby měly od finančních úřadů vylákat částku cca 2,5 milionu korun. Organizátorovi byly zmrazeny finanční prostředky na bankovních účtech, byly zajištěny finanční prostředky v hotovosti, bylo zabaveno luxusní vozidlo i padělané doklady totožnosti, jimiž se na našem území prokazoval.

Z hlediska budoucího vývoje lze predikovat pokračování vzájemné výměny informací s OČTŘ v rámci zákonných možností, tak aby mohly být rychleji vytipovány kauzy daňových úniků a precizněji koordinováno řešení konkrétních kauz a případů. Pro aktivní a účinné ochránění fiskálních zájmů a stavu veřejných rozpočtů je i v budoucnu nezbytná včasná detekce a následné potírání ekonomické trestné činnosti, tedy i zločinného organizování daňových úniků velkého rozsahu.

5.4.2 Příklady nejzávažnějších oznámených trestných činů

I v roce 2018 bylo ze strany FS podáno nejvíce oznámení o podezření ze spáchání trestného činu na podezření ze zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle ustanovení § 240 trestního zákoníku.

Jedním z nejzávažnějších trestních oznámení, které podal správce daně v roce 2018, bylo podezření, že byl spáchán trestný čin zkrácení daně, kdy daňový subjekt v kontrolovaném období vykazoval obchodní transakce, jejichž předmětem byly mobilní telefony a notebooky, dobíjecí kupony českých mobilních operátorů, cigarety, nealkoholické nápoje a další zboží dle předložených faktur. V rámci předmětného kontrolního řízení byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že došlo k vytvoření účelového řetězce společností, který vytvářel podmínky pro optimalizaci daňových povinností zúčastněných podnikatelských subjektů. V rámci kontroly vztahů a personální propojenosti subjektů bylo identifikováno propojení mezi 21 obchodními korporacemi. Podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 240 odst. 1 a 3 trestního

zákoníku ve stadiu pokusu podle ustanovení § 21 trestního zákoníku, bylo předáno OČTŘ a celková výše škody dosahovala 121 mil. Kč.

Dalším závažným případem na základě vlastní vyhledávací činnosti správce daně a následné probíhající daňové kontroly, byl podán podnět na podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, který se týkal čerpání nadměrného odpočtu DPH u obchodního spojení dvou obchodních korporací. Plnění uvedená na fakturách byla různorodého charakteru (auta, zámečnické práce, stavba kulisy, osvětlovací technika, pracovní síly, filmařské práce na seriálu, ostraha,...). Na základě zjištění správce daně z údajů uvedených v kontrolních hlášeních se daňové subjekty mohly dopustit trestného činu krácení daně z přidané hodnoty ve zdaňovacích obdobích leden 2016 až duben 2018 v celkové výši škody 36 mil. Kč, a to zaúčtováním fiktivních faktur v celkové hodnotě 208 mil. Kč od deklarovaného dodavatele, to vše za účelem krácení vlastních daňových povinností. Předmětná korporace je personálně propojena s kontrolovaným subjektem.

Tabulka č. 47: Podněty předané finančními úřady orgánům činným v trestním řízení

v mil. Kč

Ohledně trestného činu	Počet případů						Částka					
	2014	2015	2016	2017	2018	Rozdíl 18-17	2014	2015	2016	2017	2018	Rozdíl 18-17
Zkrácení daně (§ 240)	1 294	1 512	1 376	1 968	2 088	120	7 034	10 603	7 358	7 615	6 610	-1 005
Jiného (§ 241)	182	187	283	570	445	-125	100	103	436	279	165	-114
CELKEM	1 476	1 699	1 659	2 538	2 533	-5	7 134	10 706	7 794	7 894	6 775	-1 119

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Z výše uvedené statistiky vyplývá, že v roce 2018 bylo podáno celkem 2 533 trestních oznámení. Z tohoto počtu se jednalo o 2 088 trestních oznámení ohledně trestného činu zkrácení daně a o 445 trestních oznámení, týkajících se neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby či jiného trestného činu.

Z **Tabulky č. 47** je patrné, že počet trestních oznámení podaných ze strany FS ČR se ustálil přibližně na 2 500 podání, kdy drobný nárůst (120 podání) u § 240 je eliminován poklesem u jiných trestných činů (-125 podání). Velmi pozitivním přínosem však je opětovný pokles způsobené škody, a to o 1 119 mil. Kč.

6. Mezinárodní spolupráce a mezinárodní zdaňování

6.1 Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Administrativní spolupráce v oblasti přímých daní je upravena zákonem č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, do něž byla transponována evropská legislativa a to směrnice Rady č. 2011/16/EU o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice Rady č. 77/799/EHS. Tato směrnice byla několikrát novelizována, a to první novelizační směrnicí Rady č. 2014/107/EU byla zavedena automatická výměna informací o finančních účtech. Druhou novelizační směrnicí Rady č. 2015/2376/EU je upravena automatická výměna informací o předběžných daňových rozhodnutích s přeshraničním prvkem, tzv. Cross-border Tax Rulings. Třetí novelizační směrnicí Rady č. 2016/881/EU je upravena povinná automatická výměna informací mezi daňovými orgány týkající se podávání zpráv podle jednotlivých zemí podávaných o nadnárodních podnicích. Dne 5. 6. 2018 byla zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie čtvrtá novelizační směrnice Rady č. 2018/822 o správní spolupráci týkající se povinné automatické výměny informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat. Informace budou vyměňovány vždy za čtvrtletí. Transpozice této směrnice má proběhnout do 31. 12. 2019 a účinnost nabude od 1. 7. 2020. Směrnice již přináší povinnost pro daňové subjekty pro rok 2018, kdy povinné osoby musí přeshraniční uspořádání, která jsou vydána od 25. 6. 2018 do 30. 6. 2020, shromažďovat. Daná uspořádání shromažďována zpětně musí být oznámena správci daně do 31. 8. 2020.

Mezinárodní spolupráce probíhá v rámci tří základních oblastí: výměna informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměna informací) a automatická (pravidelná) výměna informací. FS plně využívá všechny uvedené formy.

V roce 2018 ČR obdržela celkem 466 žádostí o výměnu informací a výměn z vlastního podnětu a odeslala celkem 336 žádostí o výměnu informací a spontánních výměn. Mezi nejčastěji dožádanými státy bylo Německo, Slovensko, Velká Británie a další. Z nečlenských zemí EU byla např. dožádána Panama, Seychely, USA, Jersey, Britské panenské ostrovy, Lichtenštejnsko, Švýcarsko a další. V rámci přímé spolupráce bylo v roce 2018 zaznamenáno celkem 37 výměn korespondence. V návaznosti na rozšířené možnosti mezinárodní spolupráce podle TIEA a mnohostranné Úmluvy, byla i v roce 2018 prováděna šetření, zaměřená na prověřování transakcí vůči daňově preferenčním jurisdikcím. Počet šetřených případů za rok 2018 je 26. Doměřená daň v těchto případech je 273 mil. Kč a snížení daňové ztráty 12 mil Kč.

Pokud jde o automatickou neboli pravidelnou výměnu informací obdržela ČR kolem 7 000 záznamů v rámci FATCA. V roce 2018 proběhla výměna informací o finančních účtech (GATCA) mezi cca 80 státy. V roce 2018 Česká republika obdržela přibližně 500 tis. záznamů v rámci GATCA. Česká republika za rok 2018 obdržela ze zahraniční celkem 86 rozhodnutí rulings a odeslala celkem 92 rozhodnutí. V roce 2018 proběhla první automatická výměna informací za rok 2017 ve vztahu k nadnárodním společnostem, tzv. Zpráva podle zemí. Automatická výměna informací o přeshraničních uspořádání, která se mají oznamovat poprvé proběhne do 31. 10. 2020.

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ. Na podkladě dvou uzavřených memorand o porozumění se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených příhraničních FÚ.

6.2 Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Analýza údajů z roku 2018 potvrzuje pokračující trend růstu agendy mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek zpracovaných GFR a podřízenými OFS podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2018 byla poprvé prolomena hranice jednoho tisíce případů - celkem bylo vyřizováno 1 015 nových případů. V porovnání s předchozím rokem 2017 (922 případů) tak došlo k10,1% nárůstu absolutního počtu nově vyřizovaných žádostí, v porovnání s rokem 2012 (314 případů) počet nových žádostí vzrostl dokonce více než trojnásobně. O celkový nárůst počtu žádostí v roce 2018 se zasadily zejména tuzemské žádosti o vymáhání (o 18,7 %), u žádostí o informace se jedná dokonce o dvojnásobek a 13,8% nárůst byl zaznamenán také u zahraničních žádostí o informace. Počet žádostí o doručení stagnoval. K nárůstu počtu odchozích žádostí o vymáhání přispívá i intenzivní využívání možnosti vymáhání nároků na vrácení přeplatku na DPH, uplatňovaných tuzemskými daňovými dlužníky v zahraničí (EU). Tyto žádosti tvořily téměř 2/3 celkového objemu odchozích žádostí o vymáhání. Celkově vyrovnaná bilance počtu tuzemských a zahraničních žádostí pokračovala i v roce 2018.

Pokles inkasa, které FS obdržela za rok 2018 ze zahraničí (8,8 mil. Kč) oproti roku 2017 (40 mil. Kč), způsobil především mimořádně vysoký jednorázový výtěžek z vymáhání v roce 2017 (22,7 mil. Kč), který se týkal zajištění pohledávek. Naopak do zahraničí bylo převedeno o cca 10,7 mil. Kč více než v roce 2017, celková suma za rok 2018 činila 34,5mil.Kč.

Z celkového objemu nově vyřizovaných žádostí činí dlouhodobě největší podíl žádosti o vymáhání (73,6 %), následovány žádostmi o informace (24,1 %) a žádostmi o doručení (2,3 %). Podrobnější přehled o počtu nově vyřizovaných žádostí v roce 2018 je patrný z údajů v **Tabulce č. 48**.

Tabulka č. 48: Nové žádosti o mezinárodní pomoc při vymáhání v roce 2018

Žádost	o informace	o doručení	o vymáhání	CELKEM
Zahraniční	173	22	319	514
Tuzemské	72	1	428	501
CELKEM	245	23	747	1 015

Nejvyšší intenzita žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání pohledávek je dlouhodobě se sousedními státy. V roce 2018 bylo pořadí následující: Německo (283),

Slovensko (198), Rakousko (134) a Polsko (110). Ostatní země byly zastoupeny výrazně méně, nebo vůbec. Ze zemí mimo EU se mezinárodní spolupráce při vymáhání pohledávek týkala pouze Norského království (10 případů). Na základě Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která od roku 2015 rozšířila možnosti spolupráce při vymáhání daňových pohledávek do dalších zemí světa (OECD), nebyla v roce 2018 tato pomoc FS využita ani poskytnuta.

Nárůst se promítl i do celkového počtu zpracovávaných podání, vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc za rok 2018 (7 103). V porovnání s rokem 2017 (6 897) jde o 3,0 %. Číslo 7 103 tak představuje intenzitu komunikace mezi zahraničními a tuzemskými kontaktními orgány prostřednictvím ústředního kontaktního orgánu (GFŘ).

Ve sledovaném roce došlo k mírnému poklesu agendy (o 11,0 %) související s poskytováním informací JČS EU o vratitelném přeplatku na daních z příjmu u subjektů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. V roce 2018 bylo poskytnuto do zahraničí celkem 65 oznámení (73 v roce 2017). Nejvíce oznámení o vratitelném přeplatku bylo zasláno do Německa (13) a shodně po osmi do Velké Británie, Rakouska a Slovenska. Naopak ČR obdržela informace o vratitelných přeplatcích pouze v jednom případě (Německo).

Vedle toho probíhala i četná pracovní jednání s ostatními členskými zeměmi EU v Bruselu, jednak k problematice spolupráce mezi členskými zeměmi v rámci mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek, dále k přechodu na novou komunikační platformu e-FCA (2019) i k odchodu Velké Británie z EU (Brexit). Na půdě GFŘ se uskutečnila pracovní návštěva kolegů z Centrálního spolkového finančního úřadu v Bonnu (Německo).

6.3 Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Problematika převodních cen je celosvětově vnímána jako riziková oblast, která bývá nadnárodními skupinami využívána k daňovému plánování a často i k daňovým únikům. V této oblasti Finanční správa České republiky v roce 2018 pokračovala v aktivním zkoumání nastavení cen u transakcí mezi spojenými osobami ve smyslu § 23 odst. 7 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZDP“.

Za tímto účelem se finanční správa rozhodla kromě jiného aktualizovat pokyny k převodním cenám. Jako první byl v roce 2018 vydán Pokyn GFŘ D-32 (nahradil Pokyn D-333), který se zabývá problematikou závazných posouzení k převodním cenám a nově i závaznými posouzeními k alokaci zisku stálým provozovněm. V příštím roce bude následovat nahrazení Pokynu D-332, což je základní pokyn k převodním cenám a obsahuje hlavní principy oceňování skupinových transakcí, pokynem novým. Vedle tohoto pokynu se chystá zveřejnění překladu novely Směrnice o převodních cenách (ve znění z roku 2017), který byl v průběhu roku 2018 připravován.

Finanční správa se také v roce 2018 zaměřila také na problematiku vzniku stálých provozoven daňových nerezidentů, které mohou vznikat i z titulu transakcí mezi spojenými osobami, např. pokud na území České republiky jedná právnická osoba se sídlem v České republice v zastoupení nerezidentního daňového subjektu (v jeho prospěch, na jeho účet a jeho jménem). Tento typ stálé provozovny z titulu tzv. závislého zástupce může vzniknout

i v důsledku restrukturalizace, kdy se z plnohodnotného výrobce či distributora na našem území stane subjekt s omezenými funkcemi a riziky, nicméně některé činnosti zde nadále vykonává jménem zahraničního mateřského daňového subjektu. Četnost případů vzniku stálé provozovny narůstá i z titulu vykonávání manažerských služeb v rámci tzv. sdíleného managementu v rámci podniků patřících do jedné skupiny.

Pro účely správného přisouzení zisků stálým provozovněm byla od 1. 1. 2018 zavedena možnost požádat tuzemského správce daně o závazné posouzení způsobu určení základu daně z činností vykonávaných prostřednictvím stálé provozovny podle ustanovení § 38nd ZDP. Zřizovatel stálé provozovny (tj. tuzemský daňový nerezident) může žádost o závazné posouzení podat jak pro již existující stálou provozovnu, tak i pro stálou provozovnu, jejíž vznik předpokládá. Žádost musí obsahovat náležitosti dané zákonem včetně způsobu, jakým jsou stálé provozovně přiřazeny příjmy a výdaje, přičemž správce daně posoudí, zda uvedený způsob stanovení základu daně nevede k nižšímu základu daně či vyšší daňové ztrátě, než které by dosáhl daňový rezident z obdobných činností. Za rok 2018 finanční správa eviduje dvě žádosti o toto závazné posouzení.

Žadostí o závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednávaná mezi spojenými osobami (podle § 38nc ZDP) bylo v roce 2018 podáno 21, přičemž z dlouhodobého hlediska lze říci, že naprostá většina všech rozhodnutí bývá ve výsledku vydána s kladným rozhodnutím.

Další z celé řady výzev, jímž čelí finanční správa v rámci kontrol převodních cen, jsou finanční transakce mezi spojenými osobami. Jedná o problematiku, která vyžaduje komplexní znalosti vnitropodnikového financování např. cash-pooling, garance, pojištění, dluhové financování atd. Generální finanční ředitelství se proto rozhodlo požádat o možnost financování vzdělávání v oblasti převodních cen se zaměřením na finanční transakce z prostředků EU v rámci podpůrného programu strukturálních reforem SRSS (Structural Reform Support Services). V rámci tohoto projektu se v dubnu uskutečnil Seminář k oceňování finančních nástrojů (nejen z pohledu problematiky převodních cen), kterého se účastnili zástupci FS, MF, zástupci belgické daňové zprávy, zástupci EU a odborné veřejnosti. Tento projekt bude pokračovat v roce 2019, neboť na základě žádosti Generálního finančního ředitelství vypsala Evropská komise koncem roku 2018 veřejnou zakázku na poskytnutí informací, které pomohou finanční správě nastavit lépe postupy vedoucí ke stanovení obvyklé ceny u transakcí v souvislosti s využíváním vnitropodnikového financování a zároveň zkvalitnění metodických materiálů finanční správy v této oblasti.

Obecně se v oblasti kontroly převodních cen Finanční správa ČR v průběhu roku 2018 i nadále soustředila primárně na zabránění odlivů zisků pomocí transakcí mezi spojenými osobami do zahraničí, zejména do zemí s preferenčním daňovým režimem. Doměrky v této oblasti měly v roce 2018 rostoucí tendenci, pokud jde o doměření daně, a zejména pak ve snížení daňových ztrát. Nejčastější problémy finanční správa zjišťuje v nesprávně nastavené cenotvorbě v závislosti na funkčním a rizikovém profilu, v daňové uznatelnosti i ocenění vnitropodnikových služeb (např. manažerských), ve vnitroskupinovém financování a v platbách za nehmotný majetek.

V roce 2018 řešila finanční správa celkem 28 případů mezinárodních dohodovacích řízení ve vztahu k zamezení dvojímu zdanění, přičemž naprostá většina těchto případů byla vyvolána kontrolními postupy v zahraničí.

6.4 Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Hlavním předmětem mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH je výměna informací se zahraničními daňovými správami. Největší část výměny tvoří administrativní spolupráce s ostatními členskými státy EU na základě Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty a Prováděcích nařízení Komise (EU) k tomuto předpisu č. 79/2012 a č. 815/2012.

Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 specifikuje jednotlivé typy výměny informací a další způsoby administrativní spolupráce. Informace o uskutečněných dodáních zboží a poskytnutí služeb jsou sdíleny prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Information Exchange System); díky němu jsou správcům daně dostupné údaje z ostatních států, které mají široké využití v rámci tuzemských daňových řízení,

Zdrojem údajů pro systém VIES jsou z české strany souhrnná hlášení (§ 102 zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty), která podávají jak plátcí DPH, tak i identifikované osoby. Předmětem hlášení jsou poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby (plátcí i identifikované osoby), a dodání zboží do jiného členského státu, tzv. intrakomunitární dodání zboží (plátcí). Za rok 2018 podalo souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu 101 370 plátců DPH (nárůst o 4 % oproti roku 2017, kdy jich bylo 97 625) a 7 725 identifikovaných osob (nárůst o 20 % oproti roku 2017, kdy jich bylo 6 460).

Údaje ze systému VIES (deklarovaná dodání zahraničních subjektů plátcům/identifikovaným osobám z ČR) je možné využívat i ke zjištění nesrovnalostí při porovnání s údaji o pořízeních z jiného členského státu z daňových přiznání: tato pořízení v roce 2018 vykazalo 155 332 plátců DPH (o 8 % více než v roce 2017, kdy šlo o 144 193 subjektů) a 5 889 identifikovaných osob (nárůst oproti roku 2017, kdy šlo o 3 907 subjektů, je 50 %).

V rámci daném Nařízením Rady (EU) č. 904/2010 probíhá také výměna informací týkajících se konkrétních intrakomunitárních transakcí, která komunikací se zahraničním správcem daně rozvíjí informace získané ze systému VIES a daňových přiznání. V rámci této výměny bylo v roce 2018 do ČR doručeno 2 519 žádostí o informace a 205 spontánních informací (v roce 2017 bylo výměn celkem 3 868, jde tedy o celkový pokles o 30 %). Odeslaných žádostí o informace z ČR do jiných členských států bylo 2 397 a spontánních informací 774 (v roce 2017 bylo výměn celkem 3 548, tj. meziroční pokles o 10 %).

Tyto počty zahrnují i žádosti, které proběhly v rámci administrativní spolupráce v přímém přeshraničním styku. V letech 2014 a 2016 byla uzavřena ujednání o přímé výměně informací v oblasti daně z přidané hodnoty mezi orgány Česka a Slovenska a Česka a Polska. Dosavadní zkušenosti ukazují, že přímá výměna přispívá k urychlení výměny informací a zapojeným orgánům finanční správy pomohla při řešení případů daňových úniků v řádech stovek milionů korun. V roce 2018 proběhlo celkem 335 přímých výměn informací, což je obdobný počet jako v roce 2017. Nejintenzivnější spolupráce je na Finančním úřadu pro Moravskoslezský kraj (jak do Polska, tak i na Slovensko).

Česká republika je zapojena i do automatizované výměny informací bez předchozí žádosti: v jejím rámci si státy EU navzájem sdělují předem určené informace, a to okamžitě, jakmile jsou k dispozici, nejpozději však do tří měsíců od konce kalendářního čtvrtletí, v němž byly uvedené informace získány. Tímto pohotovým způsobem se vyměňují například

údaje o zahraničních osobách, které nejsou usazené v ČR, ale registrovaly se v ČR k DPH, nebo informace o dodání nových dopravních prostředků osobám, které nejsou plátcí DPH.

V rámci administrativní spolupráce upravené Nařízením Rady (EU) 904/2010 probíhá i doručování správních aktů a rozhodnutí, které se týkají uplatňování právních předpisů o DPH na území jednoho členského státu, přičemž písemnost je doručena adresátovi v jiném členském státě prostřednictvím příslušného orgánu v tomto jiném členském státě. Celkem v roce 2018 finanční správa odeslala 60 žádostí o doručení a obdržela 31 takových žádostí. Jde o obdobný počet jako v roce 2017.

Finanční správa je zapojena také do systému tzv. souběžných (multilaterálních) kontrol neboli MLC, tj. kontrol zahajovaných správci daně více členských států. Česká finanční správa se těchto kontrol účastní velmi aktivně: v roce 2018 se zapojila do šesti nových MLC (v roce 2017 do 10), a z nich dvě iniciovala (v roce 2017 iniciovala čtyři).

Finanční správa také administruje národní část společného elektronického systému EU, který umožňuje vrácení daně osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě (viz ustanovení § 82, § 82a a § 82b zákona o DPH a Směrnice Rady 2008/9/ES). Žádosti o vrácení daně podávané z ČR do členských států EU se podávají prostřednictvím Daňového portálu finanční správy (interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“), žádosti přicházející z EU do ČR jako státu vrácení daně jsou zpracovávány v aplikaci systému ADIS (vyřizuje FÚ pro hlavní město Prahu). V roce 2018 bylo z ČR odesláno 30 813 žádostí o vrácení daně do zemí EU (setrvalý stav ve srovnání s rokem 2017, kdy bylo žádostí 30 221) a do ČR přišlo 29 630 žádostí o vrácení DPH (v roce 2017 jich bylo 26 750, jde tedy o mírný nárůst o 10 %). Nejvíce žádostí o vrácení řeší ČR v obou směrech se sousedními státy, stejně jako v minulých letech.

Daňová správa také provádí ověřování platnosti daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU, které je potřebné pro prokázání nároku na osvobození od DPH u intrakomunitárních obchodů. Základním nástrojem pro takové ověření je online služba na stránkách Evropské komise, dostupná i z internetových stránek FS; o ověření je nicméně možné požádat i finanční správu (finanční úřady i GFŘ), které provádějí dotaz do systému VIES prostřednictvím ADIS. V roce 2018 bylo dotazů na tyto údaje položeno celkem 85 231, tedy podobně jako v roce předchozím (83 659 dotazů).

Od roku 2015 mohou osoby povinné k dani nově plně využívat zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS), který usnadňuje výběr DPH u vybraných služeb – elektronických, telekomunikačních nebo rozhlasového a televizního vysílání – poskytovaných na území EU. Do tohoto režimu bylo k 31. 12. 2018 registrováno 572 subjektů z ČR a dalších 23 subjektů ze zemí mimo EU, které si zvolily ČR jako stát identifikace. Celkem prostřednictvím MOSS ČR v roce 2018 odeslala do jiných členských států vybranou DPH v objemu 8 203 172,75 EUR a z ostatních zemí EU získala 42 175 945,12 EUR, což je oproti roku 2017 růst u odeslaných částek o 8% a u přijatých téměř o 30 %.

Finanční správa také administrativně spolupracuje se třetími zeměmi (tj. zeměmi mimo EU), a to na podkladu jednotlivých smluv o zamezení dvojího zdanění, dohod o výměně informací v daňových záležitostech (TIEA), které jsou uzavírány zejména se státy s preferenčním daňovým režimem, či multilaterální Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech dle OECD.

6.5 Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Spolupráci se Slovenskem lze považovat za unikátní. Nejen, že nás spojuje společná historie a tradice, ale i obě země mají obdobný vývoj. Jako každoročně se v rámci sjednaného „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi MF České republiky a MF Slovenské republiky“ uskutečnila řada setkání, která pro rok 2018 byla mimo jiné zaměřena na problematiku výměny informací u DPH, souhrnného hlášení u DPH nebo daňového řádu.

Spolupráce s daňovou správou Nepálu

Na začátku února 2018 se na GFŘ uskutečnilo pracovní setkání se zástupci MF Nepálu. Předmětem zájmu této osmičlenné delegace byla organizace a řízení FS. Důvodem, proč zrovna toto téma bylo v hledáčku jejich zájmu, je fakt, že na základě rozhodnutí nepálské vlády má vzniknout samostatná instituce, která bude mít na starosti výběr daní. Doposud totiž tato odpovědnost spadá do kompetencí jejich MF.

Spolupráce s daňovou správou Pákistánu

Jedenáctičlenná delegace, složená ze zástupců daňové a celní správy a zástupců velvyslanectví Pákistánské islámské republiky v ČR, navštívila na začátku května 2018 GFŘ. Kolegové z Pákistánu měli zájem se seznámit jak s českým daňovým systémem, tak i s organizací a řízením daňové a celní správy v ČR. Kromě toho předmětem jejich zájmu byly i otázky související s EET.

Spolupráce s daňovou správou Číny

Ve druhém týdnu v září 2018 se uskutečnila pracovní návštěva pětičlenné delegace z finančního úřadu z Che-nan. Čínští kolegové měli zájem se seznámit jak s organizací a řízením FS, tak s daňovým systémem v ČR.

Spolupráce s daňovou správou Jižní Koreje

Na začátku dubna a v polovině října 2018 navštívili zástupci daňové správy z Jižní Koreje GFŘ. Obě tyto delegace měly zájem se seznámit s organizací a řízením FS a daňovým systémem v ČR.

6.6 Finanční správa a mezinárodní daňové organizace

IOTA

V roce 2018 pokračovala FS v práci, jejíž rozsah je stanoven statutem řádného člena v Evropské organizaci daňových správ (IOTA). Hlavním cílem bylo poskytnout svým pracovníkům možnost zúčastnit se akcí pořádaných IOTA, a díky tomu načerpat informace a zkušenosti z jiných daňových správ členských zemí IOTA. V roce 2018 se odborných seminářů realizovaných v rámci pracovního programu IOTA zúčastnilo celkem 22 zástupců FS.

Mimo to, FS reagovala na nespočet odborných dotazů, které prostřednictvím Poradní komise IOTA přicházely z členských zemí IOTA v průběhu celého roku.

Evropská unie – program Fiscalis

V rámci programu Fiscalis se v roce 2018 podílela FS na organizačním zajištění 11 různorodých akcí v ČR. Největší z těchto akcí se uskutečnila začátkem listopadu 2018, kdy FS hostila odborný workshop zaměřený na aktuální problematiku v oblasti DPH. Této třídní akce se zúčastnilo více než šedesát zástupců členských a kandidátských zemí EU. Dále se jednalo o devět multilaterálních kontrol a jednu pracovní návštěvu bilaterálního charakteru. Celkem se odchozích akcí v rámci programu Fiscalis v roce 2018 zúčastnilo 167 pracovníků z FS.

Visegrádská šestka

V polovině září 2018 se opět po šesti letech konalo v ČR setkání nejvyšších představitelů daňových správ členských zemí Visegrádské šestky (Česká republika, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Slovensko a Slovinsko). V průběhu jednání zástupci Visegrádské šestky diskutovali o tématech, které hýbou činností daňové správy, tj. zdaňování sdílené ekonomiky, e-slужby poskytované daňovou správou a opatření aktuálně využívaná i plánovaná pro boj s daňovými úniky.

7. Výkon dalších kompetencí

7.1 Platby a vratky daní a poplatků

Tabulka č. 49: Celkový objem plateb došlých na účty FÚ

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Rozdíl 17-16	Rozdíl 18-17
Na účty FÚ	1 172 426	1 249 508	1 316 426	1 420 926	1 523 645	104 499	102 719
Z účtů FÚ	540 741	585 704	591 236	634 893	673 195	43 657	38 302
CELKEM	1 713 167	1 835 212	1 907 662	2 055 818	2 196 839	148 156	141 021

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

Tabulka č. 50 Meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v roce 2018

	Index (%) 18/17
Na účty FÚ	107,2
Z účtů FÚ	106
CELKEM	106,9

7.2 Realizace převodů oprávněným příjemcům

Tabulka č. 51: Celkový objem prostředků převedených FÚ různým typům příjemců

v mil. Kč

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17	Rozdíl 18-17
CELKEM	210 383	216 671	239 846	261 032	286 140	109,6	25 108

Tabulka č. 52: Celkový objem prostředků převedených v roce 2018 rozpočtům územně samosprávným celkům a fondům podle typu příjemce

v mil. Kč

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
Obce	205 136	0,046	-	205 136
Kraje	70 790	-	-	70 790
SFŽP	-	0,05	4,245	4
Ostatní státní fondy	-	-	3 835	3 835
Národní fond	-	-	236	236
Rezervní fond	-	-	0,027	0,0
SFDI	6 139	-	-	6 139
Penzijní společnosti	-	-	-	0
CELKEM	282 065	0	4 075	286 140

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

7.3 Cenová kontrola

V rámci FS provádí výkon cenové kontroly pouze SFÚ. Odbor cenové kontroly SFÚ zahrnoval v roce 2018 celkem 50 systemizovaných míst včetně ředitele a vedoucích pracovníků.

Kontrolní činnost byla v roce 2018 zaměřena na ověřování dodržování regulačních pravidel stanovených ZC, prováděcí vyhláškou č. 450/2009 Sb., a souvisejícími cenovými výměry MF a MZ. Kromě regulovaných cen zboží byla v roce 2018 provedena kontrola v oblasti neregulovaných cen dle ustanovení § 2 odst. 3 ZC v souvislosti se zneužitím výhodnějšího hospodářského postavení prodávajícího či kupujícího. V rámci kontrolních akcí zaměřených na regulované oblasti bylo rovněž ověřováno, zda prodávající plní své evidenční a informační povinnosti stanovené ustanoveními § 11 a § 13 ZC.

Cenové kontroly byly prováděny podle ročního plánu kontrol na rok 2018 a současně byly zařazovány kontrolní akce operativně, na základě vnějších podnětů.

V roce 2018 bylo realizováno 182 kontrol, z nichž nejvíce bylo provedeno v oblasti zdravotnictví (63), vodárenství (55) a pohřebnictví (36). Na základě kontrolních zjištění bylo

v rámci řízení o přestupku pravomocně uloženo 81 pokut v celkové výši 2 391 324 Kč. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno u cca 45 % provedených kontrolních akcí. V roce 2017 činil tento podíl 40 % při počtu 188 kontrolních akcí, z nichž 76 bylo se zjištěním. Pokles úhrnné výše uložených pokut oproti roku 2017 (3 171 971 Kč) lze přičíst nižší závažnosti zjištěných porušení cenových předpisů, např. z důvodu cenových kontrol provedených u menších subjektů v oblasti vodárenství (cenovou kontrolu největších vodohospodářských subjektů TOP 50 zajišťuje MF), a vyšší pokutě (600 000 Kč) uložené v roce 2017 v oblasti pohřebnictví.

V oblasti regulace cen věcným usměrňováním byly kontroly zaměřeny, ve smyslu cenových výměrů MF, zejména na ceny vody pitné dodávané odběratelům, vody předané a vody odpadní odvedené kanalizací, ceny veřejné linkové osobní vnitrostátní pravidelné silniční dopravy, ceny služeb krematorií, ceny pronájmu obřadních místností a ceny hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním veřejného pohřebiště. V oblasti zdravotnictví byly cenové kontroly v roce 2018, ve smyslu cenového předpisu ministerstva zdravotnictví, zaměřeny na zdravotní výkony nehrazené z veřejného zdravotního pojištění v oborech stomatologie, oftalmologie, gynekologie, plastické a estetické chirurgie, reprodukční medicíny a fyzioterapie.

V oblasti maximálních cen byly kontrolovány především ceny mléčných výrobků dodávané do škol. U žádné z provedených kontrol nebylo porušení cenových předpisů zjištěno.

V roce 2018 SFÚ vyřídil 14 podnětů, z nichž pouze 6 bylo oprávněných. Nejčastěji kontrolní zjištění spočívala v nedodržení závazného postupu při kalkulaci ceny zahrnutím ekonomicky neoprávněných nákladů či nepřiměřeného zisku. K častým zjištěním patřilo rovněž nevypracování, a tudíž neuchování kalkulací cen po zákonem stanovenou dobu.

V oblasti podezření na zneužití výhodnějšího hospodářského postavení prodávajícího byly na základě přijatých podnětů realizovány dvě cenové kontroly. V prvním případě se jednalo o subjekt provozující vodohospodářskou infrastrukturu v několika samostatných oblastech. Kontrola byla ukončena se zjištěním. Ve druhém případě bylo zjištěno porušení ustanovení zákona o cenách týkající se označování zboží cenou (zneužití výhodnějšího hospodářského postavení zjištěno nebylo).

Na základě podnětů Zemědělského výboru PS ČR a Svazu pekařů a cukrářů v ČR ve věci podezření, zda při prodeji zboží (eidamská cihla a rohlík 43 g) nedochází k porušování ZC, provedl SFÚ v roce 2018 úkony podle ustanovení § 3 kontrolního řádu za účelem opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu. Vyhodnocení získaných podkladů nezakládalo důvod k zahájení kontroly u konkrétního subjektu.

Úkony podle ustanovení § 3 kontrolního řádu zahájil SFÚ z podnětu MF také ve 4. čtvrtletí roku 2018, a sice ve věci podezření, zda k porušování cenových předpisů nedochází ze strany kupujících (obchodních řetězců) na trhu s čerstvými vejci. Ke konci roku 2018 nebylo šetření ukončeno.

Výsledky kontrolní činnosti SFÚ v oblasti cen ukazují na nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany značného počtu subjektů a dokazují nutnost zachovat výkon cenové kontroly ve stávajícím rozsahu i v dalších obdobích.

7.4 Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Jednou ze stěžejních činností FÚ při výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je činnost kontrolní, v rámci které jsou FÚ prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále. Kontroly jsou FÚ prováděny na základě vlastní vyhledávací činnosti nebo na základě zasílaných podnětů.

V případech, kdy kontrola FÚ zjistí porušení rozpočtové kázně, je ukládán odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále za jeho prodlení. Již několik let je při ukládání odvodu tzv. „ve výši porušení rozpočtové kázně“ uplatňován princip proporcionality, tj. je přihlíženo k míře splnění účelu a dalším okolnostem případu. V takových případech je aplikován Pokyn č. GFŘ – D – 38.

Kontrolní činnost a daňová řízení bez kontroly

počet kontrolních činností	3 584
počet vyměření bez kontroly	718
počet prověřených projektů	7 388
objem prověřených prostředků	26 170,15 mil. Kč

Z celkového počtu prověřených dotačních projektů bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně u 2 156 projektů. V roce 2018 tak činil podíl zkontrolovaných projektů s nálezem 29,2 %. Objem zkontrolovaných prostředků s nálezem, který činil 5 850 mil. Kč, je srovnatelný s předloňským rokem.

Z hlediska kontrolovaného financování bylo z celkového počtu prověřených dotačních projektů celkem 3 590 projektů spolufinancováno z prostředků EU, což znamená stejný podíl těchto projektů na celkovém počtu prověřených projektů jako v minulém a předminulém roce, tj. 49 %.

Počet prověřených projektů na základě podnětu činil v roce 2018 celkem 1 197 projektů o celkovém objemu 10 918,8 mil. Kč. Z tohoto počtu bylo 455 projektů spolufinancováno z prostředků EU, což tvořilo podíl 38 % těchto projektů na celkovém počtu projektů kontrolovaných z podnětu. To je navýšení podílu zkontrolovaných projektů z prostředků EU z podnětu oproti loňskému výsledku, který činil 24,5 %. Počet podnětů je čím dál tím více ovlivňován možnostmi poskytovatele, bez zapojení OFS, přímo příjemci nevyplatit prostředky nebo je požadovat k vrácení, domnívá-li se, že došlo k pochybení, dle § 14e a § 14f ZRP.

I v roce 2018 tvořila významnou část kontrol oblast veřejných zakázek. S nálezem porušení rozpočtové kázně u veřejných zakázek bylo ukončeno celkem 244 kontrol, přičemž pochybení byla zjištěna u 287 projektů. Celkem bylo za pochybení u veřejných zakázek uloženo 1 330,4 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně, což činí 47 % celkově vyměřeného odvodu. Nejčastějšími pochybeními daňových subjektů jsou samotné neprovedení výběrového řízení, diskriminace a netransparentnost zejména při zadávání hodnotících kritérií a dodržování stanovených lhůt.

Uložené odvody a penále

vyměřený odvod za porušení rozpočtové kázně	2 820,01 mil. Kč
předepsané penále za prodlení s odvodem	3 165,91 mil. Kč
počet žádostí o povolení posečkáni	285
objem prostředků žádaných k povolení posečkáni	4 935,48 mil. Kč
počet žádostí o rozložení úhrad do splátek	56
objem prostředků žádaných k rozložení úhrad do splátek	85,42 mil. Kč

Z celkového počtu 2 208 platebních výměrů na odvod za porušení rozpočtové kázně bylo 878 platebních výměrů vydáno v souvislosti s daňovými řízeními FÚ bez kontroly, což činí podíl platebních výměrů z daňových řízení FÚ bez kontroly 39,76 % na jejich celkovém počtu. Jedná se o případy, kdy FÚ disponuje dostatečnými důkazními prostředky poskytnutými oficiální cestou jinými subjekty (např. poskytovatelem dotace, Auditním orgánem MF aj.) a není na místě zatěžovat příjemce dotace další kontrolou.

Opravné a dozorčí prostředky

V roce 2018 činil počet postoupených odvolání na OFŘ 391 případů. Počty podaných opravných prostředků se oproti předchozímu období opětovně snížily, zároveň stoupá složitost projednávaných případů a počet rozhodnutí vydávaných po rozsudcích správních soudů. V minulém roce bylo na úseku dotací evidováno 70 žalob a 29 kasačních stížností (6 aktivních, 23 pasivních). Nejčastějším důvodem pasivních kasačních stížností je nesouhlas žalobce se závěry krajského soudu v otázce přiměřenosti výše odvodu.

Opravné a dozorčí prostředky	počet
vyřízených podání	526
vyřízených odvolání	440
z toho zamítnutých odvolání v %	66,14
návrhů a žádostí o přezkoumání rozhodnutí	76
návrhů na povolení obnovy řízení	9
podnětů na nečinnost	1

Ve vztahu k celkovému počtu vydaných platebních výměrů na odvod a penále (4 200) se stále jedná o relativně minimální podíl (10,5 %) odvoláním napadených a vyřízených rozhodnutí FÚ, a to i přes skutečnost, že podíl odvolání se oproti minulému roku navýšil o 0,5 procentních bodů.

Prominutí

S ohledem na to, že mnoho subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy FÚ zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně GFŘ.

V roce 2018:

- bylo na FÚ podáno 486 žádostí o prominutí,
- požadovaná částka k prominutí činila 4 979,5 mil. Kč.

Významné události

Rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu Afs 291/2017 – 23 ze dne 29. 11. 2018 je významnou skutečností v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. Tímto rozhodnutím byla potvrzena stávající rozhodovací praxe OFS, tedy že každé porušení podmínek poskytnutí dotačních prostředků představuje porušení rozpočtové kázně, přičemž při stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně je třeba vycházet ze zásady přiměřenosti, tedy rozumného vztahu mezi závažností porušení rozpočtové kázně a výší za ně předepsaného odvodu.

7.5 Elektronická evidence tržeb

Evidence tržeb, jakožto systémové opatření vedoucí ke zlepšení výběru daní, narovnání tržního prostředí a daňové morálky, byla zavedena v roce 2016. Náběh evidence tržeb probíhá postupně a je rozdělen do několika fází. Fázování umožňuje pozvolné zatěžování systému a zároveň poskytuje podnikatelům dostatečný prostor k přípravě. V roce 2018 se povinnost evidovat tržby vztahovala na tržby poplatníků vykonávající podnikatelskou činnost v oblasti stravovacích a ubytovacích služeb, maloobchodu a velkoobchodu.

Před zahájením evidence tržeb mají podnikatelé povinnost požádat o autentizační údaje, které jim umožní přihlášení na portál správce daně, kde zaevidují své provozovny a vygenerují certifikáty. O autentizační údaje lze požádat v souladu s ustanovením § 13 odst. 3 ZoET prostřednictvím datové schránky nebo osobně u kteréhokoliv věcně příslušného správce daně. K 31. 12. 2018 bylo vydáno celkem 24 149 autentizačních údajů, přičemž 15 610 (tj. 64,6 %) autentizačních údajů bylo vydáno prostřednictvím zapečetěných obálek, o které podnikatelé požádali osobně u správce daně, a 8 556 autentizačních údajů bylo doručeno do datových schránek. Dále bylo k 31. 12. 2018 poplatníky zaevidováno 57 768 provozoven a bylo vydáno 44 185 certifikátů.

Kromě žádosti o autentizační údaje mohou podnikatelé podat žádost o závazné posouzení o určení evidované tržby nebo o určení, zda platba může být evidována ve zjednodušeném režimu. K 31. 12. 2018 bylo podáno 40 žádostí o povolení evidovat tržby ve zjednodušeném režimu a 17 žádostí o závazné posouzení.

Od počátku fungování evidence tržeb bylo do systému k 31. 12. 2018 zasláno celkem 8 491 237 268 evidovaných tržeb, přičemž průměrná doba lokální odezvy činila 39 milisekund a průměrná doba zahraniční odezvy činila 205 milisekund. Celková částka přiznaných tržeb k 31. 12. 2018 činila 1 605 mld. Kč.

Řádné a včasné plnění povinností při evidenci tržeb u subjektů podnikajících v oblasti stravovacích a ubytovacích služeb, velkoobchodu a maloobchodu je prověřováno jak orgány FS ČR, tak orgány CS ČR, a to v rámci vyhledávací činnosti podle § 78 a násl. DŘ. K 31. 12. 2018 bylo provedeno 71 302 kontrol. V 7 732 případech nedošlo k prověřování plnění povinností dle ZoET (např. z důvodu, že byla provozovna uzavřena). Z 63 570 kontrol, v jejichž rámci bylo zjišťováno dodržování povinností uložených ZoET, bylo zjištěno pochybení v 25 622 případech (tj. ve 40 %).

K nejčastějším pochybením patřilo nezaslání údajů o evidovaných tržbách správcem daně (18 522 případů) a nevystavení účtenky (7 724 případů), neumístění informačního

oznámení (730 případů). Bylo vydáno 3 423 příkazů na místě, 1 862 příkazů a 190 rozhodnutí o pokutě. Předepsané pokuty činily celkem 72 304 626 Kč. Nejvyšší udělená pokuta byla ve výši 400 000 Kč.

V případě zjištění zvláště závažných pochybení mohou kontrolní orgány přistoupit k opatřením k vynucení nápravy, díky nimž jsou oprávněny uzavřít provozovnu nebo pozastavit výkon činnosti do doby, než bude odstraněn závadný stav. V průběhu roku 2018 přistoupila FS k uzavření 3 provozoven, přičemž dvě provozovny byly v průběhu roku 2018 znovu otevřeny.

Prioritou bylo rovněž reagovat na legislativní změny, které se do ZoET promítly v důsledku nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2017 sp. zn. Pl. ÚS 26/16 a také na důležité situace, které přinesla aplikační praxe. Dopady nálezu Ústavního soudu se týkaly zejména odložení náběhu 3. a 4. fáze evidence tržeb, zrušení povinnosti evidovat platby kartou a zrušení povinnosti uvádět DIČ na účtence. V návaznosti na to bylo nutné upravit funkcionality jednotlivých aplikací EET a zároveň poskytnout odpovídající metodickou podporu jak pracovníkům FS, tak poplatníkům. Dále byl aktualizován Metodický pokyn k aplikaci zákona o evidenci tržeb a řada metodických materiálů upřesňujících výklad některých ustanovení ZoET.

V průběhu roku 2018 standardně docházelo na webových stránkách www.etrzby.cz k aktualizaci informací, a to jak pro podnikatele, firmy, IT vývojáře, tak pro zákazníky a širokou veřejnost. Problematika evidence tržeb týkající se zejména technických novinek (např. výměna SSL certifikátu, QR kódy na účtenkách apod.), byla rovněž prezentována vývojářům pokladních systému na specializovaném semináři. Prostřednictvím kontaktního formuláře byly zodpovídaný metodické i technické dotazy. Na speciální infolince FS byly zodpovídaný zejména dotazy metodického charakteru. Celkem bylo v roce 2018 v oblasti evidence tržeb veřejností položeno 18 580 dotazů, z toho 1 316 dotazů bylo metodických dotazů, 4 037 technických dotazů a 13 227 dotazů bylo položeno prostřednictvím speciální infolinky FS.

V reakci na požadavky uvedené v nálezu Ústavního soudu byl vypracován návrh novely ZoET, který byl v polovině roku 2018 schválen vládou. Součástí návrhu novely zákona je nejen úprava ustanovení dotčených nálezem Ústavního soudu, ale i zohlednění dosavadních poznatků z aplikační praxe.

8. Informatika

8.1 Automatizovaný daňový informační systém

Automatizovaný daňový informační systém (dále "ADIS") je aplikačně technickou podporou Finanční správy České republiky s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro činnost finanční správy – registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení/hlášení jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné

systemové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu FS a podpory služeb Daňového portálu. Součástí systému je také projekt Elektronické evidence tržeb. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací, a to jak v oblasti přímých i nepřímých daní. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Možnost placení daní a cel platební kartou přinesla novela daňového řádu účinná od 1. 7. 2017, zákonodárce navrhuje tento způsob platby nezavádět plošně a předpokládá se využití pro úhradu soudních a správních poplatků, dovozního cla, některých pokut, zejména v blokovém řízení. Proto ve Finanční správě byla realizována možnost zaplatit platební kartou správní poplatky, dobrovolné úhrady dlužných daní a exekuční platby. Správce daně přijímá platební karty vydávané asociacemi Visa a MasterCard.

Rozvoj systému v oblasti **příjmových daní** v roce 2018 byl ovlivněn účinností nových nařízení vlády, nových vyhlášek a účinností některých ustanovení zákona č. 170/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti daní, zejména zákon č. 586/1992 Sb. o daních příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále "ZDP"), a to zejména:

- ve zvýšení částky daňového zvýhodnění podle § 35c ZDP na první vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
- pro rok 2018 byly zohledněny nové hodnoty minimální mzdy ve výši 12 200 Kč a průměrné mzdy ve výši 29 979 Kč,
- změny splatnosti penále ve spojitosti s novelou § 251, odst. 3 daňového řádu,
- podle § 38za ZDP stanovení daně podle pomůcek zvláštním způsobem k problematice prokazování původu majetku došlo k zohlednění nového způsobu stanovení vyměření daně,
- změny vyplývající z nového formuláře daňového přiznání k dani z příjmu právnických osob určeného pro zdaňovací období roku 2017 a části roku 2018, a to zejména:
- rozšíření samostatné přílohy k položce 12 I oddílu „Přehled transakcí se spojenými osobami“ o nové položky včetně zajištění přenosu nových údajů pro potřeby GFR.
- v důsledku novelizace vyhlášek č. 500/2002 Sb., č. 501/2002 Sb., č. 502/2002 Sb., č. 503/2002 Sb. a č. 504/2002 Sb., byly zpracovány změny účetních výkazů.

V roce 2017 byla v oblasti **vymáhání** zpracována automatizovaná evidence vyrozumění o výši daňového nedoplatku podle § 153, odst. 3 daňového řádu a zároveň byla vytvořena funkce pro odesílání obecné písemné informace e-mailem nebo SMS. Zpracováno bylo Rozhodnutí o pokračování ve srážkách ze mzdy a z jiných příjmů podle § 187, odst. 4 daňového řádu a podle § 299 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti **insolvenčního řízení** bylo zajištěno zpracování nové insolvenční přihlášky (verze 4-a). Nově byl doplněn formulář pro výběr nenahraných událostí z insolvenčního rejstříku o položku „Číslo ÚzP“.

Přijetím zákona č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku, byly v oblasti **evidence kontrol a kontrolních úkonů** zpracovány úpravy, které umožní evidenci kontrol, kontrolních postupů a vyhledávací činnosti související se zavedením institutu prokazování původu majetku.

V oblasti **evidence tržeb** bylo realizováno doplnění GPS souřadnic k adresnímu bodu evidovaných adres provozoven poplatníků podléhajících evidenci tržeb, možnost ověření

údajů účtenky, která obsahuje PKP ve vztahu k poplatníkovi, rozšíření webové služby o novou operaci, která bude používána CA EET pro ověření platnosti DIČ poplatníka EET v rámci ověřování žádosti o vydání následného certifikátu poplatníka.

V aplikační oblasti **obecné správy daní** byla v roce 2017 zapracována nová evidence Oznámení o zahájení správního řízení, s vazbami na správní spis podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a přestupkové řízení s více poplatníky najednou podle zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti **mezinárodní spolupráce při správě daní** byla v roce 2018 spuštěna druhá část nové aplikace pro mezinárodní reporting v oblasti přímých daní „Aplikace Country by Country“ (CbCR). Obsahem tzv. „Zprávy podle zemí“ jsou informace relevantní pro posouzení správného rozdělení základu daně mezi jednotlivé státy a jurisdikce. Byl zaveden formulář pro Oznámení CbCR na portále finanční správy pro reporting českých subjektů, které tvoří nadnárodní skupinu podniků s povinností podávat „Zprávu podle zemí“ (dle Směrnice EU č. 881/2016 DAC4 a dle Akce 13 OECD projektu BEPS). Nově bylo implementováno připojení ke komunikačnímu kanálu EU – Speed2 CTS pro automatické zasílání zpráv a výměn se státy OECD, které nejsou členy EU. Spojení je vytvořeno v rámci komunikační IT sítě EU - CCN/CSI. V průběhu roku byla rovněž zavedena autom „Aplikace pro mezinárodní reporting ETR“, zpracování, odesílání a příjem informací ETR (Exchange of Tax Rulings - atická výměna informací o předběžných daňových rozhodnutích s přeshraničním prvkem).

V oblasti **mezinárodní výměny informací – nepřímé daně** došlo k rozšíření systému VIES o informace TNA "Transaction Network Analysis".

V rámci klientského přístupu finanční správy k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji aplikace **pro elektronické podání písemností (EPO)**, i v roce 2018 doznala tato aplikace dílčí úpravy, z těch podstatných uvádíme následující:

- V souvislosti se zapracováním legislativních změn dle nařízení EU č. 910/2014, o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (eIDAS), byla provedena registrace Daňového portálu a následné napojení na Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci (NIA). Dále byla provedena aktivace na Portálu občana,
- údaje převzaté z NIA jsou již, v aplikaci EPO automaticky přenášeny do všech elektronických formulářů.

V uplynulém období byl opět zaznamenán dílčí nárůst počtu podání/hlášení prostřednictvím aplikace EPO, což je patrné z **Tabulky č. 53**. Celkově bylo v roce 2018 doručeno o 4,7 % datových zpráv (elektronických podání/hlášení) více než v roce 2017, u podání doručených datovou schránkou přímo na FÚ byl meziroční nárůst 5,0 %.

Tabulka č. 53: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část I.)

Počty elektronických podání		2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17
Daň z nemovitých věcí	1)	4 664	6 025	6 874	6 000	5 857	97,6
	2)	157	5 426	13 309	16 351	19 121	116,9
	3)	12 346	13 365	16 710	15 777	13 384	84,8
	4)	17 167	24 816	36 893	38 128	38 362	100,6
	DatS	7 207	19 410	19 948	19 416	20 771	107,0
Daň z přidané hodnoty	1)	632 609	686 400	740 774	736 737	758 958	103,0
	2)	32 170	268 465	660 523	851 461	978 261	114,9
	3)	837 217	689 765	755 151	655 265	633 332	96,7
	4)	1 501 996	1 644 630	2 156 448	2 243 463	2 370 551	105,7
	DatS	1 375 558	1 665 702	1 857 019	1 967 864	2 124 755	108,0
Kontrolní hlášení DPH	1)	-	-	680 165	784 470	806 824	102,8
	2)	-	-	722 543	962 633	1 078 301	112,0
	3)	-	-	2 321 544	2 728 372	2 852 622	104,6
	4)	-	-	3 724 252	4 475 475	4 737 747	105,9
	DatS	-	-	1 816 039	2 180 661	2 313 462	106,1
Souhrnné hlášení VIES	1)	133 135	136 110	135 688	132 077	138 707	105,0
	2)	5 391	44 320	101 173	129 979	144 494	111,2
	3)	113 171	75 695	53 423	46 990	44 642	95,0
	4)	251 697	256 125	290 284	309 046	327 843	106,1
	DatS	310 041	345 841	351 833	355 942	366 621	103,0
Daň silniční	1)	47 088	63 847	70 133	68 798	67 103	97,5
	2)	78	20 587	58 953	82 719	93 606	113,2
	3)	38 542	62 997	75 178	63 218	59 589	94,3
	4)	85 708	147 431	204 264	214 735	220 298	102,6
	DatS	71 423	149 992	158 965	160 913	168 301	104,6
Daň z příjmů FO	1)	30 506	54 533	61 425	63 028	64 654	102,6
	2)	399	22 863	65 846	92 228	115 403	125,1
	3)	41 130	69 402	99 632	106 414	116 142	109,1
	4)	72 035	146 798	226 903	261 670	296 199	113,2
	DatS	32 094	131 569	146 080	161 347	185 814	115,2
Daň z příjmů PO	1)	29 997	65 599	65 188	67 206	66 733	99,3
	2)	694	48 471	101 587	132 025	142 183	107,7
	3)	12 448	40 675	19 163	13 412	11 558	86,2
	4)	43 139	154 745	185 938	212 643	220 474	103,7
	DatS	59 265	265 419	249 073	268 142	279 412	104,2
Obecná podání	1)	31 238	34 966	34 360	32 084	33 015	102,9
	2)	762	5 175	10 246	15 216	19 796	130,1
	3)	-	-	-	2 776	4 108	148,0
	4)	32 000	40 141	44 606	50 076	56 919	113,7
	DatS	7 877	13 329	15 703	16 827	19 796	117,6
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	67	42	41	6	0	0,0
	3)	30	23	40	1	0	0,0
	4)	97	65	81	7	0	0,0
	DatS	18	18	23	9	0	0,0
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	40 025	55 970	57 905	55 624	54 452	97,9
	2)	156	25 481	62 064	79 985	90 292	112,9
	3)	32 838	41 135	33 197	27 655	25 267	91,4
	4)	73 019	122 586	153 166	163 264	170 011	104,1
	DatS	76 944	164 185	164 198	166 253	173 945	104,6
Daňová informační schránka	1)	5 865	4 185	4 172	3 180	3 110	97,8
	2)	729	2 485	4 095	3 951	3 879	98,2
	3)	-	-	-	-	36	-
	4)	6 594	6 670	8 267	7 131	7 025	98,5-
	DatS	1	0	0	0	399	-

Tabulka č. 53: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část II.)

Počty elektronických podání		2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17
Daňový portál - služby	1)	9 484	8 485	8 551	7 292	7 799	107,0
	2)	6 244	14 553	19 594	21 430	24 261	113,2
	4)	15 728	23 038	28 145	28 722	32 060	111,6
	DatS	1	1	2	8	403	5 037,5
Podání státních orgánů a bank	1)=4)	1 720	2 197	2 193	673	0	0,0
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EÚ	1)	1 942	1 547	1 274	1 940	992	51,1
	2)	24	787	955	942	1 225	130,0
	4)	1 966	2 334	2 229	2 882	2 217	76,9
	DatS	1	0	0	0	0	0,0
Daň vybíraná srážkou	1)	30 024	43 695	48 461	50 164	50 193	100,1
	2)	108	18 928	47 682	63 159	72 152	114,2
	3)	20 820	28 035	22 510	19 612	18 154	92,6
	4)	50 952	90 658	118 653	132 935	140 499	105,7
	DatS	57 293	128 483	136 828	148 177	159 745	107,8
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	1)	52 222	53 119	54 444	56 984	60 424	106,0
	2)	-	-	-	-	-	-
	4)	52 222	53 119	54 444	56 984	60 424	106,0
Žádost dle § 35d ZDP	1)	27 724	35 929	31 719	23 739	19 537	82,3
	2)	1 287	14 215	24 362	23 220	21 234	91,4
	3)	5 551	7 163	4 220	2 889	2 359	81,7
	4)	34 562	57 307	60 301	49 848	43 130	86,5
	DatS	46 436	82 552	78 646	64 956	55 623	85,6
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	1)	258 950	279 760	46 038	465	78	16,8
	2)	11 059	97 928	25 818	499	79	15,8
	3)	411 205	282 677	56 399	637	65	10,2
	4)	681 214	660 365	128 255	1 601	222	13,9
	DatS	574 227	689 770	108 336	1 196	234	19,6
Přihlášky k registraci	1)	14 018	18 577	22 091	22 503	21 628	96,1
	2)	3 560	27 111	53 810	67 496	66 875	99,1
	3)	19 643	19 619	226 794	227 556	215 459	94,7
	4)	37 221	65 307	302 695	317 555	303 962	95,7
	DatS	40 839	67 913	70 405	74 338	73 946	99,5
Odvod z loterií a jiných podobných her - Přiznání k dani z hazardních her	1)	65	121	112	88	50	56,8
	2)	4	121	239	240	95	39,6
	3)	73	104	88	42	0	0,0
	4)	142	346	439	370	145	39,2
	DatS	250	606	596	434	255	58,8
Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření	1)	1 581	855	0	0	0	0,0
	2)	1	6	0	0	0	0,0
	4)	1 582	861	0	0	0	0,0
	DatS	3	3	0	0	0	0,0
Hlášení / Vyúčtování pojistné(-ho) na důchodové spoření	1)	82 163	82 767	13 237	0	0	0,0
	2)	2 404	19 952	6 323	0	0	0,0
	3)	63 007	33 206	4 277	0	0	0,0
	4)	147 574	135 925	23 837	0	0	0,0
	DatS	135 086	154 220	26 652	0	0	0,0
Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)	1)	60	97	33	22	26	118,2
	2)	123	285	123	143	163	114,0
	3)	-	7 621	12 798	14 552	16 219	111,5
	4)	183	8 003	12 954	14 717	16 408	111,5
Oznámení FATCA	1)	-	48	199	110	135	122,7
	2)	-	182	301	312	335	107,4
	4)	-	230	500	422	470	111,4

Tabulka č. 53: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část III.)

Počty elektronických podání		2014	2015	2016	2017	2018	Index (%) 18/17
Oznámení GATCA	1)	-	-	-	95	123	129,5
	2)				254	442	174,0
	4)				349	565	161,9
Ohlášení / Oznámení CbCR	1)	-	-	-	754	129	17,1
	2)				2 920	716	24,5
	4)				3 674	845	23,0
Žádost o autentizační údaje do EET	2)	-	-	20 839	58 159	8 753	15,1
	4)			20 839	58 159	8 753	15,1
CELKEM	1)	1 435 147	1 634 874	2 085 077	2 114 039	2 160 527	102,2
	2)	65 350	637 341	2 000 385	2 605 322	2 881 666	110,6
	3)	1 608 021	1 371 482	3 701 124	3 925 168	4 012 936	102,2
	4)	3 108 518	3 643 697	7 786 586	8 644 529	9 055 129	104,7
	DatS	3 884 726	5 351 252	6 709 255	7 117 672	7 472 886	105,0

- 1) **ZAREP**; podání s uznávaným elektronickým podpisem,
 2) **ISDS**; podání s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky,
 3) **Ostatní**; nepodepsaná podání (bez ZAREP, nebo bez ověření ISDS),
 4) **Celkem**; ZAREP + ISDS + Ostatní,
DatS – podání doručené datovou schránkou na FÚ.

8.2 Ostatní informační systémy

V roce 2018 byl zajištěn vývoj, provoz a technická podpora těchto aplikačních informačních systémů (seřazeno abecedně):

- ANET – docházkový systém,
- AVISME – ekonomický systém, spisová služba GFŘ a OFŘ,
- AVMRS - analyticko-monitorovací a řešeršní systémy,
- ESEV – evidenční systém Evidence sepsaných (případně odebraných) movitých věcí v návaznosti na vydané exekuční příkazy a protokoly o soupisu věcí, včetně jejich příloh. Mimo jiné souvisí tato evidence i s fakturací skladovného od externích skladovatelů,
- IDEA – informační systém využívaný pro kontrolu účetnictví daňových subjektů,
- NEMExpress – informační systém pro kontrolu oceňování nemovitostí,
- PAPR – informační systém zajišťující evidenci dražeb pořádaných FS, výběrových řízení na volná systemizovaná místa, sledování spotřeby energií v prostorách FS atd.,
- VEMA – informační systém pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, systemizaci pracovních míst.

Dále byly provozovány další vnitřní specializované aplikace (např. Pracovní nepřítomnosti, Cestovní příkazy, Interní akty řízení, Hodnocení zaměstnanců, Návrh osobního ohodnocení, Systém pro sledování výkonů zaměstnanců, Autoprovoz). Byl zajištěn vývoj a provoz webových systémů GFŘ včetně internetových a intranetových stránek prostřednictvím redakčního systému na platformě CMS OpenText spolu s celou řadou webových aplikací, a to včetně zajištění funkcionality internetových a intranetových serverů.

Do ostrého provozu byl nasazen ServiceDesk pro vnitřní procesy organizace a to včetně podpory nejdůležitější aplikace ve Finanční správě – ADIS (automatizovaný daňový informační systém). Interních řešitelů ServiceDesku je přes 300, a to jak technických, tak i metodických pracovníků. ServiceDesk je vnímán jako primární místo pro řešení problémů zaměstnanců.

Většina informačních systémů byla dostupná všem pracovníkům FS, některé byly využívány i MF a Generálním ředitelství cel.

9. Personalistika a vzdělávání

Základním právním předpisem, který upravoval v roce 2018 organizaci, postavení, věcnou a územní působnost OFS byl ZFS. Služební vztahy státních zaměstnanců zařazených v OFS se řídily ZSS, ostatní zaměstnanci podléhali režimu ZP.

Stejně jako v předchozích letech i v roce 2018 pokračovaly práce na implementaci a aplikaci ZSS, který upravuje právní poměry zaměstnanců ve služebních úřadech jinak než ZP, a jehož aplikace by měla vést k profesionalizaci, stabilizaci a depolitizaci státní správy. V roce 2018 FS podporovala novelizaci ZSS a přinášela návrhy na její rozšíření, zejména v oblasti usnadnění přijímání nových státních zaměstnanců i zaměstnanců v pracovním poměru, kteří zastupují dočasně nepřítomné státní zaměstnance. Vzhledem k tomu, že připravovaná novela ZSS významným způsobem zasahuje do institutu služebního hodnocení, probíhaly již v roce 2018 přípravy na přechod na nový systém hodnocení zaměstnanců FS a byly provedeny dílčí úpravy Aplikace Hodnocení.

V roce 2018 bylo dokončeno tzv. přesoutěžení představených, kdy byla realizována zbývající 2 výběrová řízení. Přesoutěžení dle přechodných ustanovení ZSS podléhalo ve FS celkem 2 081 služebních míst představených. Převážná část těchto výběrových řízení byla dokončena v roce 2016.

Také v roce 2018 probíhalo stejně jako v letech 2016 a 2017 tzv. výroční hodnocení zaměstnanců OFS. V prvním čtvrtletí roku 2018 bylo ve FS hodnoceno celkem 14 649 zaměstnanců, z toho 13 899 státních zaměstnanců a 750 zaměstnanců v pracovním poměru.

9.1 Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1. 2018 činil 16 300 (viz **Tabulka č. 54**). Oproti roku 2017 nedošlo k žádnému navýšení ani snížení počtu systemizovaných míst. Počet systemizovaných služebních míst činil 15 771 a počet systemizovaných pracovních míst činil 529.

V souladu s § 18 ZSS byla k 1. 4. 2018 prováděna změna systemizace a organizační struktury v OFS, jež byla vyvolána zejména potřebou zajistit soulad procesů ve FS týkajících se zpracování osobních údajů s obecným nařízením Evropského parlamentu a Rady o ochraně osobních údajů č. 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Při této změně nebyl měněn celkový počet systemizovaných míst.

Z důvodu zajištění požadavku GFŘ na zrealnění stavu nedoplatků a na včasné zahajování úkonů v rámci vymáhání došlo k 1. 7. 2018 k úpravě organizační struktury na Finančním úřadu pro hlavní město Prahu. Jednalo se o přesun patnácti neobsazených systemizovaných služebních míst z kontrolních oddělení zařazených do sekcí územních pracovišť Finančního úřadu pro hlavní město Prahu do oddělení vymáhacích.

Tabulka č. 54: Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách v letech 2014–2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1.	15 305	15 816	16 120	16 300	16 300
Schválený počet systemizovaných míst 31. 12.	15 216	15 766	16 120	16 300	16 300
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 062	15 282	15 405	15 550	15 571
Podíl plnění (%)	99,0	96,9	95,6	95,4	95,5

Schválený počet systemizovaných míst stanovený k 31. 12. 2018 ve výši 16 300 byl plněn na 95,5 %. Meziročně tak došlo ke zvýšení plnění limitu počtu zaměstnanců o 0,1 procentní bod. Nenaplnění tohoto ukazatele na 100 % bylo způsobeno nejen přirozenou fluktuací zaměstnanců, ale také skutečností, že v souvislosti s aplikací ZSS stále přetrvávala zvýšená neobsazenost systemizovaných služebních míst.

Z celkového počtu 15 571 zaměstnanců v evidenčním počtu bylo k 31. 12. 2018 ve služebním poměru 14 551 zaměstnanců a v pracovním poměru 1 020 zaměstnanců. Počet zaměstnanců v pracovním poměru zahrnuje i zaměstnance vykonávající správní činnosti podle § 5 ZSS, kteří jsou přijati na dobu určitou podle pracovněprávních předpisů (§ 178 ZSS) na systemizovaném služebním místě, a to například jako zástup za státního zaměstnance na mateřské nebo rodičovské dovolené.

Struktura zaměstnanců v roce 2018 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 55 až 57.**

Tabulka č. 55: Evidenční počet zaměstnanců

31. 12. 2018

	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců	15 571	100
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky GFŘ	1 119	7,2
zaměstnanci OFŘ	256	1,6
zaměstnanci řídicí složky FÚ	1 999	12,9
zaměstnanci ÚP	12 197	78,3
b) podíl odborných zaměstnanců	15 431	99,1
c) podíl žen	12 563	80,7
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	7 278	46,7

Zaměstnanci ÚP zajišťující komplexní výkon činnosti v rámci působnosti jednotlivých FÚ po celé ČR tvoří nejvyšší podíl z celkového počtu zaměstnanců 78,3 %. Jen nepatrnou část 0,9 % všech zaměstnanců tvoří zaměstnanci na neodborných pozicích. Obdobně jako v předchozích letech měly značnou převahu ženy 80,7 %. Z dlouhodobého hlediska je příznivým trendem trvalý nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Za rok 2018 došlo k navýšení o 1 % oproti roku 2017.

Tabulka č. 56: Rozdělení zaměstnanců podle věku

k 31. 12. 2018

		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců		15 571	100
z toho	méně než 25 let	172	1,1
	25 – 34 let	1 837	11,8
	35 – 44 let	3 759	24,1
	45 – 54 let	5 637	36,2
	55 – 64 let	3 917	25,2
	65 a více	249	1,6

Věková struktura všech zaměstnanců se v roce 2018 neměnila. Průměrný věk zaměstnanců dosáhl v roce 2018 hodnoty 47,2 roku věku zaměstnance, což je mírné zvýšení proti roku 2017 o hodnotu věku zaměstnance 0,4 %. Nejsilnější věkovou skupinou je kategorie 45–54 let (36,2 %), což je ovlivněno stabilním kmenovým základem zaměstnanců. Věková struktura zaměstnanců se odráží také v délce trvání služebního a pracovního poměru odborných zaměstnanců, kdy nejvyšší podíl zastoupení (71,8 %) měly v roce 2018 služební a pracovní poměry trvající déle než 5 let (viz **Tabulka č. 57**). Oproti roku 2017 došlo k mírnému nárůstu (o 4,2 %) v kategorii zaměstnanci ve služebním a pracovním poměru od 1 roku do 5 let.

Tabulka č. 57: Přehled délky trvání služebního a pracovního poměru odborných zaměstnanců

k 31. 12. 2018

		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci ve služebním a pracovním poměru		15 431	100
z toho	více než 5 let	11 085	71,8
	od 1 roku do 5 let	3 534	22,9
	do 1 roku	812	5,3

9.2 Obměna zaměstnanců

V souladu se ZSS a ZP probíhalo v roce 2018 přijímání zaměstnanců na volná systemizovaná místa převážně formou výběrových řízení. Vyhlášení každého výběrového řízení dle ZSS je spojeno s velkou administrativní zátěží, a to i v případě, že nedojde na jeho základě k obsazení systemizovaného místa. Stejně jako v předcházejícím období roku 2017 docházelo i v roce 2018 k opakovanému vyhlášení některých výběrových řízení, a to zejména z důvodu nedostatečného zájmu uchazečů splňujících požadavky stanovené ZSS.

Tabulka č. 58: Počet vyhlášených výběrových řízení

Počet vyhlášených výběrových řízení na volná služební místa	2 742
Z toho: státní zaměstnanci	2 391
představení	171
zástupy v pracovním poměru podle § 178 ZSS	180
Počet vyhlášených výběrových řízení na volná pracovní místa	53
Z toho: zaměstnanci	48
vedoucí zaměstnanci	5
Počet vyhlášených výběrových řízení v rámci tzv. „přesoutěžení“	2

Vzhledem k tomu, že se z pohledu právních předpisů na služební poměr státního zaměstnance aplikují zásady uplatňování veřejné moci a základní zásady správního řízení podle SR, mají státní zaměstnanci, jako účastníci řízení, možnost podat odvolání proti rozhodnutím služebního orgánu, která jsou jim v rámci řízení ve věcech služby vydávána. V roce 2018 bylo v rámci OFS podáno celkem 21 odvolání proti rozhodnutím služebního orgánu. (viz **Tabulka č. 59**). Celkem bylo od roku 2015, tedy za dobu aktivní aplikace ZSS v praxi OFS podáno 92 odvolání proti konkrétním rozhodnutím jednotlivých vedoucích služebních úřadů v rámci OFS, a to z celkového počtu více než 14 000 státních zaměstnanců.

Tabulka č. 59: Počet odvolání ve vztahu k ZSS

Počet odvolání ve vztahu k ZSS	21
Z toho: k rozhodnutí o přijetí do služebního poměru	0
k rozhodnutí o zařazení na služební místo	0
k rozhodnutí o převedení na jiné služební místo	1
k rozhodnutí o skončení služebního poměru	5
k rozhodnutí o změně platu	7
ostatní	8

Tabulka č. 60: Počet nových a ukončených služebních a pracovních poměrů v letech 2014–2018

		2014	2015	2016	2017	2018
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců		15 062	15 282	15 405	15 550	15 571
Nově uzavřené služební a pracovní poměry		1 141	1 350	1 473	1 634	1 339
Ukončené služební a pracovní poměry		1 136	1 117	1 299	1 399	1 233
z toho	Neplánované ukončení	710	649	848	1 046	983
	Ostatní	426	468	451	353	250
Míra fluktuace (%)		4,7	7,3	8,4	9,0	7,9

K 31. 12. 2018 dosáhla míra fluktuace ve FS celkem 7,9 %. V předchozích obdobích docházelo každoročně ke zvyšování procenta fluktuace, což bylo způsobeno především aplikací ZSS. Za období roku 2018 je zaznamenáno snížení procenta fluktuace oproti roku 2017 o 1,1 %. Výsledná hodnota fluktuace vyjadřuje rovněž změny pracovních poměrů na služební a naopak. V případě přechodu zaměstnance z pracovního poměru na služební poměr (a naopak) je tento přechod evidován jako ukončení původního a začátek nového pracovního nebo služebního poměru. Reálná fluktuace je tak ve skutečnosti nižší než uvedených 7,9 %.

V roce 2018 bylo celkem do služebního a pracovního poměru přijato 1 339 zaměstnanců. Služební a pracovní poměr byl ukončen s 1 233 zaměstnanci, tj. o 166 méně než v roce 2017. Neplánované odchody činí 79,7 % z celkového počtu odchodů a představují především odchody na žádost zaměstnance. Plánované odchody představují především odchody z důvodů skončení pracovního a služebního poměru na dobu určitou.

9.3 Odměňování zaměstnanců

Tabulka č. 61: Vývoj platů v letech 2014–2018

Plán, skutečnost a struktura platu	2014	2015	2016	2017	2018
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	25 904	27 305	30 747	33 810	36 853
Průměrný měsíční plat (Kč)	26 657	28 754	32 418	36 650	38 734
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	21 011	22 167	23 009	24 412	26 712
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	77,8	77,0	70,9	66,6	68,9
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ** (Kč)	26 992**	27 990**	29 494**	31 700**	35 425**

* Údaje od roku 2014 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2.

** Údaj dle výsledků za 1. – 3. čtvrtletí daného roku.

Platy zaměstnancům ve služebním a pracovním poměru byly určeny v souladu se ZP, s nařízením vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách

a správě, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, ZSS, s nařízením vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 106/2015 Sb., o oborech státní služby, v platném znění, a s nařízením vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností, ve znění pozdějších předpisů.

Průměrný plat všech zaměstnanců FS za rok 2018 dosáhl částky 38 734 Kč. Oproti roku 2017 došlo ve sledovaném období k nárůstu průměrného platu o 2 084 Kč, tj. o 5,7 %. Vykázaný nárůst je generován jednak platovými postupy v platových stupních dle započitatelné praxe, zvýšením platového tarifu o postup v platovém stupni na základě služebního hodnocení dle § 3 odst. 3 nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, navýšením rozpočtu na platy o 9 % od 1. 11. 2017 na základě nařízení vlády č. 340/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 342/2017 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, a schváleným rozpočtem GFŘ na rok 2018. K 1. 11. 2017 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 340/2017 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a také nařízení vlády č. 342/2017 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců. Tato nařízení představovala aplikaci nové tabulky platových tarifů zvýšených o 10 %, jak pro zaměstnance zařazené na systemizovaných pracovních místech, tak pro zaměstnance zařazené na systemizovaných služebních místech. Finanční prostředky na zvýšení platů včetně příslušenství o 9 % byly použity na zákonné zvýšení platového tarifu o 10 % a s tím souvisejícího zákonného zvýšení příplatku za vedení o 10 %. Průměrný příznaný tarifní plat za období 2018 činil 26 712 Kč.

9.4 Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců OFS jsou sledovány případy verbálního i fyzického napadení, k nimž došlo při výkonu služební/pracovní činnosti nebo v souvislosti s ní. **Tabulka č. 62** uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení zaměstnanců OFS za rok 2018.

Počet nahlášených napadení zaměstnanců OFS, který vykazoval setrvale mírný vzestup, v roce 2017 zaznamenal prudký nárůst o více než 100 %, v roce 2018 došlo poprvé od roku 2011 k poklesu a celkový počet oznámených napadení představuje přibližný střed mezi lety 2016 a 2017. Setrvale nejpočetnějšími případy jsou napadení verbální. V roce 2014 započatý trend, že žádným z OFS nebylo ohlášeno fyzické napadení, byl v roce 2017 přerušen čtyřmi fyzickými napadeními a identický počet fyzických útoků byl hlášen i za rok 2018. Dva z fyzických útoků byly provázeny poškozením majetku a na jeden z nich dokonce navázalo trestní oznámení podané na útočníky, z tohoto titulu v následující tabulce v celkovém součtu případů zdánlivě 3 položky chybí. Možnosti využít interní právní

pomoci poskytované určenými zaměstnanci s právním vzděláním bylo zaměstnanci využito v roce 2018 v 16 případech. Žádost o psychologickou pomoc byla v loňském roce uplatněna jedna.

V roce 2017 započatý trend, kdy došlo v průběhu roku k opakovanému napadení téhož zaměstnance, v roce 2018 pokračoval a dokonce zesílil, stejně tak jako pořizování audiovizuálního záznamu zaměstnanců správce daně zejména při místních šetřeních a jeho následné zveřejňování. Zaznamenány byly případy vyhrožování obviněním ze smyšlené korupce, množí se rovněž případy uzamčení správce daně v objektu kontrolovaného daňového subjektu.

Tabulka č. 62: Napadení zaměstnanců

k 31. 12. 2018

Počet ohlášených případů napadení zaměstnance	2018
fyzické napadení	4
verbální napadení	69
poškození majetku	2
trestní oznámení podané na zaměstnance	4
trestní oznámení podané zaměstnancem	1
ostatní případy	0
CELKEM	77
počet případů nárokované právní pomoci	16
počet případů nárokované psychologické pomoci	1

9.5 Vzdělávání zaměstnanců

V roce 2018 probíhalo vzdělávání státních zaměstnanců v souladu se ZSS a Rámcovými pravidly vzdělávání státních zaměstnanců ve služebních úřadech a vzdělávání zaměstnanců v souladu s Rámcovými pravidly vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech.

Pro vzdělávací účely využívala FS vlastní vzdělávací zařízení Smilovice, Pozlovice a Telč. V uvedených vzdělávacích zařízeních probíhaly interní systémové a nesystémové vzdělávací akce. Vzdělávací zařízení byla rovněž využívána k realizaci nesystémových vzdělávacích akcí MF a FAÚ.

V roce 2018 byly aktualizovány interní akty řízení pro oblast vzdělávání. Změny se dotkly Směrnice č. 3/2016 generálního ředitele – Jazyková příprava v orgánech Finanční správy České republiky a nově nabyt účinnosti Služební předpis č. 4/2018 generálního ředitele, kterým se stanoví pravidla vzdělávání v orgánech Finanční správy České republiky. Tyto předpisy zjednodušují přístup k informacím o systému vzdělávání, neboť jsou základními informačními zdroji pro zaměstnance FS o možnostech, způsobech a podmínkách vzdělávání. Výše uvedené interní akty řízení jsou závazné pro státní zaměstnance a zaměstnance.

Nedílnou součástí činnosti Odboru vzdělávání zůstala organizace a koordinace úřednických zkoušek. V roce 2018 bylo vypsáno 168 termínů pro vykonání úřednických zkoušek v oboru státní služby 02 – Daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění a celkem bylo prozkoušeno 878 osob. Z celkového počtu skládalo obecnou část úřednické zkoušky 46 osob, zvláštní část úřednické zkoušky 105 osob a obě části úřednické zkoušky 727 osob. Úspěšně úřednickou zkoušku vykonalo 94 % uchazečů.

E – learningová forma vzdělávání se významnou měrou podílela na uvolnění kapacit vlastních vzdělávacích zařízení. V roce 2018 byly realizovány 3 etapy vzdělávacího programu MS Office 2010 a v průběhu tohoto roku úspěšně absolvovalo jednotlivé moduly 7 004 státních zaměstnanců a 670 zaměstnanců FS. Plovoucí licence na zdokonalení nebo získání znalostí v oblasti ICT byla zakoupena do konce roku 2018.

Služební volno k individuálním studijním účelům čerpalo v průběhu roku 1 274 státních zaměstnanců. Převažujícími důvody čerpání byly potřeby přípravy na složení úřednické zkoušky a zkoušek při studiu na vysoké škole v rámci zvýšení vzdělání.

Součástí Komplexního plánu vzdělávání se v roce 2018 stal v rámci manažerského vzdělávání kurz „Zákon o státní správě a povinnosti představených“. Cílem vzdělávací akce bylo prohloubení znalostí představených způsobem, který zajišťuje kvalitní výkon služby a minimalizuje možná pochybení v oblasti bezprostředního personálního řízení jednotlivců i pracovních kolektivů. Lektorsky byla vzdělávací akce zajištěna představenými Sekce personální, v rámci 5 termínů bylo za dané období proškoleny celkem 258 představených FS.

Jazykové vzdělávání je zaměřeno na používání jazykových znalostí pro výkon služby na systemizovaném služebním místě s požadavkem úrovně znalosti anglického jazyka nebo německého jazyka anebo francouzského jazyka pro potřeby OFS. V oblastech s přeshraniční spoluprací je zajištěno jazykové vzdělávání v německém jazyce.

Tabulka č. 63a: Přehled odborného rozvoje státních zaměstnanců

Druh vzdělávání	Počet státních zaměstnanců interní vzdělávací akce	Počet státních zaměstnanců externí vzdělávací akce
vstupní vzdělávání úvodní	727	0
vstupní vzdělávání následné	3	3
vzdělávání průběžné	16 422	1 118
vzdělávání představených	158	0
jazykové vzdělávání	0	90

Tabulka č. 63b: Přehled odborného rozvoje zaměstnanců

Druh vzdělávání	Počet zaměstnanců interní vzdělávací akce	Počet zaměstnanců externí vzdělávací akce
vstupní vzdělávání úvodní	336	0
vstupní vzdělávání následné	96	136
vzdělávání průběžné	1 029	55
vzdělávání vedoucích zaměstnanců	0	0
jazykové vzdělávání	0	1

V rámci Strategie rozvoje FS, Strategického cíle 4.3 Zefektivnění systému vzdělávání byla Odborem vzdělávání zpracována Analýza stávajících kapacit v oblasti vzdělávání a návrh úprav systému vzdělávání. Plnění navrhovaných změn systému vzdělávání má střednědobý charakter a tyto změny bude možné provést na základě spolupráce Sekce personální, Sekce metodiky a výkonu daní, Sekce řízení rizik při správě daní a ředitelů finančních úřadů. Vznik nových vzdělávacích kurzů, jejich časová přestavba, masové zahájení třetí formy aktualizace vzdělávacích kurzů spočívající ve spojení účetního, daňového a právního pohledu na řešení problému, doplnění vzdělávacích kurzů o příklady a případové studie, specifikace vzdělávacích kurzů pro jednotlivá systemizovaná místa a další, závisí na spolupráci jednotlivých útvarů.

10. Hospodaření

Souhrnný přehled příjmů a výdajů k 31. 12. v letech 2014 - 2018 uvádí **Tabulka č. 64**.

Tabulka č. 64: Přehled příjmů a výdajů

k 31. 12. daného roku v mil. Kč

Rok	PŘÍJMY CELKEM	VÝDAJE			
		CELKEM	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2014	506,9	8 320,5	553,9	7 766,5	0,6
2015	1 681,1	9 217,7	475,8	8 741,9	0,6
2016	1 089,3	10 329,9	823,8	9 506,0	0,7
2017	629,8	11 835,5	684,5	11 151,0	0,8
2018	562,1	12 096,6	401,2	11 695,4	0,8

10.1 Příjmy

Schválený rozpočet příjmů na rok 2018 ve výši 282,6 mil. Kč nebyl k 31. 12. 2018 upraven. Skutečné plnění rozpočtu celkových příjmů včetně zapojených pojistných plnění a prostředků FKSP odvedených do příjmů pro zapojení do programového financování

(celkem 1,5 mil. Kč) ve výši 562,1 mil. Kč znamená jeho plnění na 198,9 %. Na celkovém plnění příjmů se podílely:

Daňové příjmy	43,8 mil. Kč
Nedaňové příjmy	516,3 mil. Kč
Kapitálové příjmy	1,5 mil. Kč
Přijaté transfery	0,5 mil. Kč

Daňové příjmy (závazný ukazatel) zahrnují správní poplatky a příslušenství k pojistnému na důchodovém pojištění. Plnění daňových příjmů ve výši 43,8 mil. Kč k 31. 12. 2018 představuje 186,4 % jejich rozpočtu.

Plnění **nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem** (závazný ukazatel) ve výši 518,3 mil. Kč představovalo překročení rozpočtu o 257,7 mil. Kč. Po odpočtu nerozpočtovaných přijatých pojistných náhrad a prostředků FKSP použitých na kapitálové výdaje převedených na příjmové účty ve výši 1,5 mil. Kč byl rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů překročen o 259,2 mil. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu **nedaňových příjmů (bez transferů)** ve výši 517,8 mil. Kč podílely zejména **přijaté sankční platby**, které k 31. 12. 2018 činily 440,6 mil. Kč, tj. 197,7 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 85,0 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat. Objemově významné jsou i **příjmy z pronájmu majetku**, činily 27,6 mil. Kč, tj. 115,2 % celkového rozpočtu. Oproti roku 2017 jsou příjmy z pronájmu majetku nižší o 0,1 mil. Kč. Meziroční snížení je dáno především omezováním pronájmů volných nebytových prostor z důvodu využití těchto prostor pro potřeby FS. Dalším důvodem je ukončování pronájmu některých nebytových prostor bez náhrady. **Ostatní nedaňové příjmy** činily 26,7 mil. Kč, tj. 356,0 % celkového rozpočtu, který pro výpočet obsahuje do výdajů zapojené pojistné náhrady (k upravenému rozpočtu 443,6 %), ovšem oproti roku 2017 jsou o 1,1 mil. Kč tj. o 3,9 % nižší. Zdrojem ostatních nedaňových příjmů jsou platby za vyúčtování služeb a energií z roku 2017, úhrada exekučních nákladů, náhrada nákladů soudních a správních řízení. Příjmy rovněž zahrnují přijatá pojistná plnění, která činí 2,3 mil. Kč. Plnění **příjmů z vlastní činnosti** k 31. 12. 2018 činilo 0,6 mil. Kč, tj. 584,9 % celkového rozpočtu. Příjmy z vlastní činnosti jsou tvořeny především příjmy za stravování cizích strážníků, odměnami členům věřitelského výboru (zaměstnancům FÚ) zastupujících finanční správu u soudu, příjmy z nápojových automatů a příjmy za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. Příjmy z vlastní činnosti jsou o 1,3 mil. Kč nižší než v roce 2017. V nedaňových příjmech GFŘ je zahrnut i příjem **podíl na DPH z telekomunikačních a podobných služeb spravované pro EU**, který k 31. 12. 2018 činil 20,8 mil. Kč. Oproti roku 2017 je plnění nižší o 2,6 mil. Kč.

Kapitálové příjmy představovaly částku 1,5 mil. Kč a jejich plnění činilo 859,6 % celkového rozpočtu. K 31. 12. 2018 byly proti roku 2017 vykázány kapitálové příjmy vyšší o 1,4 mil. Kč, tj. o 1 359,5 %. Vyšší plnění na tomto druhu příjmu i přes platnou novelu zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejímu vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, kdy nepotřebný majetek bezúplatně přebírá Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, bylo způsobeno prodejem osobních aut s velkým najetým počtem kilometrů a morálně zastaralé výpočetní techniky soukromým osobám,

protože o tento majetek nebyl projeven v rámci nabídkových kol vyplývajících ze zákonné úpravy zájem.

Přijaté transfery činily v hodnotě příjmů celkem 0,5 mil. Kč. Vykázaný objem přijatých transferů je tvořen nerozpočtovanými příjmy v seskupení položek převody z vlastních fondů. Tyto příjmy tvořily prostředky převedené na příjmový účet z účtu cizích prostředků. Jedná se o prostředky určené na výplatu prosincových mezd a související výdaje (náhrady mezd v době nemoci, ostatní osobní náklady a sociální a zdravotní pojištění), o které bylo v závěru roku 2017 deponováno více, než bylo v lednu 2018 skutečně vyplaceno. Převody z vlastních fondů jsou o 1,1 mil. Kč nižší než v roce 2017.

10.2 Výdaje

Schválený rozpočet výdajů GŘ (závazný ukazatel) ve výši 12 065,8 mil. Kč byl k 31. 12. 2018 rozpočtovými opatřeními, zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů a přijatých pojistných náhrad celkem zvýšen o 928,1 mil. Kč na celkových 12 993,9 mil. Kč. Skutečné celkové výdaje rozpočtu v roce 2018 činily 12 096,6 mil. Kč (93,1 % celkového rozpočtu). Proti roku 2017 byly výdaje v roce 2018 o 261,1 mil. Kč vyšší (tj. o 2,2 %), běžné výdaje byly vyšší o 544,4 mil. Kč (tj. o 4,9 %) a kapitálové výdaje byly nižší o 283,3 mil. Kč (tj. o 41,4 %). Na celkovém čerpání výdajů se podílely:

Běžné výdaje	11 695,4 mil. Kč
v tom: mzdové prostředky vč. příslušenství	9 820,7 mil. Kč
ostatní běžné výdaje	1 874,7 mil. Kč
Kapitálové výdaje	401,2 mil. Kč

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** výši 11 413,6 mil. Kč byl v průběhu roku zvýšen rozpočtovými opatřeními o 52,9 mil. Kč. Celkový rozpočet ve výši 12 098,5 mil. Kč byl k 31. 12. 2018 čerpán na 96,7 % (v roce 2017 byl celkový rozpočet běžných výdajů čerpán na 95,5 %). Čerpání běžných výdajů ve čtvrtém čtvrtletí roku 2018 (3 897,3 mil. Kč) činilo 33,3 % celoročního čerpání běžných výdajů.

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 83,9 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 61,8 % běžných (neinvestičních) výdajů. Celkový rozpočet prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platby za provedenou práci ve výši 7 234,0 mil. Kč byl v roce 2018 čerpán v částce 7 222,8 mil. Kč, tj. na 99,8 %. Čerpání prostředků na ostatní platby za provedenou práci představovalo 4,9 mil. Kč, tj. 30,3 % jejich rozpočtu na této položce. Součástí čerpání ostatních plateb za provedenou práci je čerpání odstupného ve výši 0,1 mil. Kč. Za dohody uzavřené s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především dohody o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a dohody o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky) bylo vyplaceno 4,8 mil. Kč. Čerpání zákonného pojistné odpovídá vývoji mzdových prostředků. FKSP je tvořen zálohově měsíčně ve výši jedné dvanáctiny rozpočtu, proto se poměr čerpání celkového rozpočtu FKSP a prostředků na platy zaměstnanců liší. Vyúčtování skutečného

základního přidělu se provede v rámci účetní závěrky. Ukazatel regulace zaměstnanosti – počet zaměstnanců (v průměrném přepočteném počtu) k 31. 12. 2018 činil 16 300 zaměstnanců, z toho je systemizovaných služebních míst 15 771 a systemizovaných pracovních míst 529. Celkový průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2018 dosáhl 15 529. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 585 pracovních míst resp. k přepočtenému počtu zaměstnanců 771 míst. K nenaplnění plánovaného počtu zaměstnanců dochází zejména v důsledku komplikované realizace zákona o státní službě (výběrová řízení, dlouhá zkušební doba bez osobního příplatku, požadavek na složení úřednické zkoušky). Vývoj neobsazených systemizovaných míst Finanční správy ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2018 má klesající tendenci.

Ostatní běžné výdaje včetně výdajů na informační technologie činily celkem 1 874,7 mil. Kč, tj. 83,0 % celkového rozpočtu a 98,6 % skutečných výdajů roku 2017, tj. o 26,9 mil. Kč méně. Ostatní běžné výdaje jsou čerpány v rámci programů reprodukce majetku i mimo ně. Struktura ostatních běžných výdajů je následující:

Nákup materiálu	137,7 mil. Kč
Nákup vody, paliv a energie	174,0 mil. Kč
Nákup služeb	1 014,7 mil. Kč
Ostatní nákupy	475,5 mil. Kč
Ostatní položky	72,8 mil. Kč

Objemově největší podseskupení položek ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za nákupy služeb (seskupení 516), které k 31. 12. 2018 činily 1 014,7 mil. Kč, tj. 54,1 % ostatních běžných výdajů. Proti roku 2017 byly tyto výdaje nižší o 37,0 mil. Kč, tj. o 3,5 %. V tom položky s výraznějším čerpáním - položka 5168 – Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi představovala 421,2 mil. Kč (jde zejména o technickou podporu daňových i nedaňových informačních systémů), položka 5169 – Nákup ostatních služeb představovala 278,7 mil. Kč, položka 5164 – Nájemné s čerpáním 144,1 mil. Kč a položka 5161 – Služby pošt, jejíž čerpání je ovlivněno procesem správy daní a navýšením cen poštovních služeb, 138,7 mil. Kč. V rámci seskupení 517 - Ostatní nákupy (čerpání celkem ve výši 475,5 mil. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za opravy a udržování hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky, jednak mimo programy – opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2017 byly výdaje vyšší o 154,4 mil. Kč. Největší podíl čerpání na této položce mají výdaje na opravu a udržování informačních a komunikačních technologií (ICT) 198,9 mil. Kč.

Další podseskupením položek ostatních věcných výdajů jsou výdaje za spotřebu vody, paliv a energie ve výši 174,0 mil. Kč, tj. 9,3 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2017 se výdaje zvýšily na tomto podseskupení položek celkem o 2,5 mil. Kč. Ke zvýšení došlo především v důsledku zvýšení cen elektřiny a plynu. Materiálové výdaje (podseskupení 513) představovaly 137,7 mil. Kč, tj. 7,3 % celkových ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání s rokem 2017 byly materiálové výdaje v roce 2018 nižší o 160,2 mil. Kč. To je způsobeno především v oblasti ICT výdajů, kde byla v roce 2017 proplacena faktura za nákup notebooků a příslušenství a dále za dodávku pracovních

stanic a notebooků HP s příslušenstvím. Ostatní položky (podseskupení 512, 514, 518, 519, 536 a položky 5424, 5511, 5902 a 5909) představovaly celkem 72,8 mil. Kč tj. 3,9 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2017 se tyto výdaje zvýšily o 13,5 mil. Kč, tj. o 22,7 %. V rámci ostatních položek byly výrazně nejvyšší výdaje na položce 5424 – Náhrady mezd v době nemoci ve výši 36,4 mil. Kč, což je zvýšení o 8,0 mil. Kč, které bylo způsobeno vyšší nemocností v roce 2018. V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly vedle zdroje státního rozpočtu čerpány i přijaté pojistné náhrady (1,4 mil. Kč) a nároky z nespotřebovaných výdajů (175,9 mil. Kč).

Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů na ICT. Schválený rozpočet **kapitálových výdajů** v roce 2018 byl rozpočtovými opatřeními snížen o 123,1 mil. Kč na 529,1 mil. Kč, zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů byl poté zvýšen na celkových 895,4 mil. Kč. Nižší čerpání kapitálových výdajů (oproti roku 2017 o 283,4 mil. Kč a oproti rozpočtu o 494,2 mil. Kč) je způsobeno hlavně nižším čerpáním výdajů na pořízení nehmotného investičního majetku, a to z důvodu nákupu licencí Informix, podpory IBM a licencí Microsoft z běžných výdajů (v roce 2017 bylo hrazeno z kapitálových výdajů).

Tabulka č. 65: Srovnání rozpočtů kapitálových výdajů na roky 2017 a 2018

v mil. Kč

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2017	536,6
Schválený rozpočet na r. 2018	652,2
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	+115,6
Skutečnost r. 2017	684,6
Skutečnost r. 2018	401,2
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-283,4

Tabulka č. 66: Programy (tituly) reprodukce majetku

012V11	Pořízení, obnova a provozování ICT finanční správy
012V12	Rozvoj a obnova materiálně technického zabezpečení finanční správy
012V13	Pořízení, obnova a provozování ICT Generálního finančního ředitelství
012V14	Dislokace finanční správy v Brně
012V16	MOJE daně

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2018 bylo na všechny **programy reprodukce majetku** určeno celkem 1 225,4 mil. Kč, z toho 652,2 mil. Kč kapitálových výdajů. Závazný ukazatel Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS zahrnuje ve schváleném rozpočtu na rok 2018 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v programu (titulu) 012V13 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních běžných výdajů ve výši 1 874,7 mil. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 573,2 mil. Kč). Upravený rozpočet programového financování je v porovnání se schváleným rozpočtem nižší o 145,6 mil. Kč, běžné výdaje se snížily o 22,5 mil. Kč a kapitálové výdaje se snížily o 123,1 mil. Kč.

Do financování programů reprodukce majetku byly zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů, a to 439,6 mil. Kč do běžných výdajů a 366,2 mil. Kč do kapitálových výdajů. Konečný rozpočet výdajů na programové financování ve výši 1 885,7 mil. Kč byl čerpán na 67,6 %.

V programu 012V12 a 012V14 bylo registrováno 63 akcí. Během sledovaného období roku 2018 bylo stavebně ukončeno 33 akcí. Ostatní akce jsou rozsáhlé a technicky náročné a jejich příprava a realizace je plánována na více let.

V programech 012V11, 012V13 a 112V16 jsou registrovány výdaje na ICT (viz **Tabulka č. 68**). Cílem programů je zabezpečit informační, komunikační a technologickou podporu výběru a správy daní a současně zajistit provoz víceúčelové informační struktury (ekonomická, personální, majetková agenda).

Tabulka č. 67: Přehled o hospodaření FS s prostředky na ICT v r. 2018

v mil. Kč

Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Rozpočet celkový	Skutečné čerpání k 31. 12. 2018			
				Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=4+5	7=6/3
Běžné	573,2	550,7	990,2	482,2	390,8	873,0	88,2
Kapitálové	397,0	436,9	597,0	153,4	112,2	265,6	44,5
CELKEM	970,2	987,6	1 587,2	635,6	503,0	1 138,6	71,7

Tabulka č. 68: Přehled výdajů na ICT

v mil. Kč

Výdaj	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Čerpání CELKEM
Informační systémy	215,4	141,3	356,7
v tom:			
ADIS	67,9	120,4	188,3
AVIS	37,4	14,4	51,8
VEMA	27,2	0	27,2
Ostatní	82,9	6,5	89,4
Licence	242,2	56,8	299,0
Elektronická evidence tržeb	94,8	0	94,8
Počítačové programy	0	0,9	0,9
Hardware a technologické systémy	171,3	64,2	235,5
Provozní výdaje*	148,9	0	148,9
Portál MOJE daně	0,4	2,4	2,8
CELKEM	873,0	265,6	1 138,6

* Nákup materiálu, DDHM, služby telekomunikací, vzdělávání, ostatní služby, opravy a udržování.

10.3 Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Ukazatele nákladovosti a efektivity veřejné služby jsou ovlivněny mnoha vnějšími faktory. V roce 2018 byl jedním z hlavních faktorů nárůst výdajů na platy. Vývoj efektivity a nákladovosti FS ukazují **Tabulky č. 69 až 71**.

Tabulka č. 69: Základní ukazatele efektivity a nákladovosti FS

v mil. Kč

	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové příjmy celkem	638 593,6	668 614,8	731 264,5	795 039,8	853 266,7
V tom:					
kap. 398 - VPS	638 556,1	668 586,9	731 232,5	795 003,9	853 222,9
kap. 312 - MF	37,5	27,9	32,0	35,9	43,8
Nedaňové příjmy **					
kap. 312 - MF	469,5	1 653,2	1 057,3	593,9	518,3
PŘÍJMY CELKEM	639 063,1	670 268,0	732 321,8	795 633,7	853 785,0
VÝDAJE CELKEM	8 320,5	9 217,7	10 329,9	11 835,5	12 096,6
z toho: běžné výdaje	7 766,5	8 741,9	9 506,0	11 151,0	11 695,4
VÝDAJE *	8 320,5	9 217,7	10 329,9	11 835,5	12 096,6
z toho: běžné výdaje	7 766,5	8 741,9	9 506,0	11 151,0	11 695,4
POČET zaměstnanců	15 015	15 252	15 273	15 448	15 529

* bez tvorby rezervního fondu

** zahrnuje i kapitálové příjmy a přijaté transfery

Tabulka č. 70: Efektivnost a nákladovost

v Kč

Efektivnost - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2014	2015	2016	2017	2018
1 Kč výdajů	76,81	72,71	70,89	67,22	70,58
1 zaměstnanec	42 561 644	43 946 236	47 948 785	51 503 997	54 980 036
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2014	2015	2016	2017	2018
100 Kč příjmů	1,30	1,38	1,41	1,49	1,42
1 zaměstnanec	554 145	604 363	676 349	766 152	778 971
Běžné výdaje na	2014	2015	2016	2017	2018
1 zaměstnanec	517 252	573 165	622 408	721 839	753 133

V **Tabulce č. 70a** je uvedena nákladovost stěžejních daní, přičemž inkaso daně z příjmů vybírané srážkou je zahrnuto v dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, což odpovídá současné praxi při správě této daně ve FS. Výdaje vynaložené na správu jednotlivých daní byly rozpočítané vahou zjištěnou z personálního zajištění. Zohledněny byly výdaje běžné (včetně mzdových výdajů) a kapitálové. Výsledek nákladového ukazatele u

daně z příjmů fyzických osob je ovlivněn především tím, že správa této daně je zatížena řadou nezdánitelných částí a slev na dani včetně daňových bonusů, které mají následně negativní dopad na její fiskální efekt. Dalším (negativním) faktorem je vypořádávání záloh ze závislé činnosti v daňových příznacích, jehož častým výsledkem je, v případě vykázání příjmů pouze ze závislé činnosti, přeplatek, který je daňovému subjektu vrácen, a to na úkor inkasa daně z příjmů fyzických.

Tabulka č. 70a: Nákladovost vybraných daní za rok 2018

Daň	Příjmy celkem v mil. Kč	Výdaje celkem v mil. Kč	Nákladový ukazatel na 100 Kč příjmů v Kč
Daň z příjmů FO	7 841,10	1 776,05	22,65
Daň z příjmů FO- závislá činnost	219 930,46	588,05	0,27
Daň z příjmů PO	166 130,86	1 633,15	0,98
Daň z přidané hodnoty	413 012,57	5 016,56	1,21
Daň z nemovitých věcí	10 828,99	944,71	8,72
Daň z nabytí nemovitých věcí	13 572,58	773,04	5,70
Daň silniční	6 276,19	394,45	6,28
Daň z hazardu	9 775,52	49,23	0,50

Tabulka č. 71 Upravené ukazatele o nákladovosti srovnatelné s jinými zeměmi

v mil. Kč

Základní ukazatele					
	2014	2015	2016	2017	2018
PŘÍJMY CELKEM	639 063,1	670 268,0	732 321,8	795 633,7	853 785,0
nadměrné odpočty DPH vratky daně spotřební	301 982,4	310 783,8	299 110,2	310 809,6	319 293,8
UPRAVENÉ PŘÍJMY	941 045,5	981 051,8	1 031 432,0	1 106 443,3	1 173 078,8
VÝDAJE (bez tvorby RF *)	8 320,5	9 217,7	10 329,9	11 835,5	12 096,6
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
	2014	2015	2016	2017	2018
Výdaje na 100 Kč upravených příjmů	0,88	0,94	1,00	1,07	1,03

* rezervní fond

Pozn.: Případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

11. Interní audit a kontrolní činnost

11.1 Interní audit

V roce 2018 byla v OFS činnost interního auditu zajišťována Oddělením interního auditu, který byl organizačně začleněn do Odboru interního auditu a vnitřní kontroly. Odbor interního auditu a vnitřní kontroly byl, dle § 29 odst. 1 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“), přímo podřízen generálnímu řediteli.

V průběhu roku 2018 byly vykonány čtyři plánované řádné audity. Audity byly realizovány jako systémové v oblastech řízení rizik ve FS ČR a procesu realizace veřejných zakázek malého rozsahu ve FS ČR, a dále jako audity shody systému řízení bezpečnosti informací ve FS ČR se zákonem č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), resp. vyhláškou č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti).

V rámci provádění auditů byla vyhodnocována opatření k minimalizaci rizik a nastavení vnitřního kontrolního systému. Výsledky zjištění z provedených auditů, včetně doporučení auditorů, byly dle zákona o finanční kontrole, předány příslušným vedoucím zaměstnancům, resp. představeným, k přijetí opatření. Stav plnění opatření přijímaných k nápravě zjištěných nedostatků a předcházení nebo zmírnění rizik byl průběžně monitorován formou následných auditů, kterých bylo v roce 2018 vykonáno celkem 8.

Cílem auditů bylo podávat ujištění, že rizika vztahující se k operacím jsou včas rozpoznávána, zhodnocena a že jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění. Dále pak, že řídicí a kontrolní mechanismy poskytují přiměřené ujištění, že cíle systému vnitřního řízení a kontroly budou dosahovány, a že zavedený systém vnitřního řízení a kontroly je spolehlivý, účinný a reaguje včas na změny ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek.

11.2 Vnější kontrolní činnost

Vnější kontrolní činnost ve FS vykonávají orgány veřejné správy ČR a další instituce, které mají oprávnění kontrolní činnost ve finanční správě provádět.

NKÚ provedl v roce 2018 kontrolu č. 17/21, s předmětem „správa daně z příjmů právnických osob“, která byla provedena na FÚ pro Středočeský kraj, FÚ pro Plzeňský kraj, FÚ pro Moravskoslezský kraj, FÚ pro Královéhradecký kraj a SFÚ. Kontrola byla ukončena, ale dosud nebyla publikována.

Kontrola Hasičským záchranným sborem Karlovarského kraje byla provedena na FÚ pro Karlovarský kraj a Územním pracovišti v Karlových Varech. V reakci na zjištěné nedostatky byla přijata příslušná opatření k nápravě.

Na FÚ pro Ústecký kraj byla provedena kontrola Úřadem pro ochranu osobních údajů na dvou územních pracovištích, v jednom případě bylo zjištěno pochybení a byla uložena pokuta.

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových dokončil kontrolu budov a souvisejících dokumentů k budovám na území statutárního města Brna, které jsou ve vlastnictví ČR a v příslušnosti hospodařit GFŘ nebo jsou ve vlastnictví jiného subjektu a jsou v nich dislokovaní zaměstnanci FS. Bylo doporučeno provést změny v dokumentaci objektu a změny údajů v CRAB.

11.3 Vnitřní kontrolní činnost

11.3.1 Vnitřní kontroly

Vnitřní kontroly jsou prováděny Oddělením vnitřní kontroly GFŘ a útvary vykonávajícími vnitřní kontrolu v jednotlivých orgánech FS v rámci místní příslušnosti. V roce 2018 bylo provedeno celkem 710 vnitřních kontrol. Jejich účelem a cílem bylo objektivně zjistit a vyhodnotit, zda kontrolovaná osoba postupuje při zajišťování úkolů a cílů FS v souladu s obecně závaznými právními předpisy, interními akty řízení či jinak specifikovanými požadavky. Byly vykonávány jak kontrolní akce na základě plánu kontrol, tak i kontroly mimořádné vyplývající z aktuálních požadavků a potřeb.

Vnitřní kontroly byly zejména zaměřeny na kontrolu průběhu služebních resp. pracovních cest v návaznosti na autoprovoz, na prověřování možného neetického chování zaměstnanců, na kontrolu provádění řídicí činnosti řídicí úrovně FÚ, na prověření dokumentace smluvního vztahu, na prověřování podnětů poukazujících na nevhodné chování nebo jednání úředních osob, na kontrolu oprávněnosti přístupových práv do elektronických informačních systémů, na kontrolu provozních řádů budov a klíčového režimu, na prošetřování podezření na protiprávní jednání, na dodržování postupů při kontrolních nákupech v souvislosti s ZoET, na prověřování postupů při vracení přeplatků na shodné účty pro více daňových subjektů, na kontrolu dohod o hmotné odpovědnosti a na prověřování stížností zaměstnanců týkající se dlouhodobě neuspokojivě řešených služebních vztahů.

Při vnitřních kontrolách nebyly zjištěny takové nedostatky, které by zásadním způsobem ovlivnily činnost FS. K nedostatkům, které byly při vykonaných kontrolách zjištěny, byla přijata příslušná opatření k jejich odstranění. Nejčastěji se jednalo o zajištění důsledného a pravidelného provádění řídicích kontrol vedoucími zaměstnanci, důsledného dodržování obecně závazných právních předpisů a interních aktů řízení a opakované proškolení zaměstnanců.

11.3.2 Dohlídková činnost

Dohlídková činnost je vykonávána nadřízeným orgánem FS, resp. jejím odborným útvarem, u podřízeného orgánu FS za účelem zjišťování skutečného stavu v jednotlivých

odborných činnostech FS, jeho porovnání se stavem žádoucím a působení na odstraňování zjištěných nedostatků.

V roce 2018 bylo provedeno celkem 198 dohlídek, které byly zaměřeny zejména na postupy při správě daní z příjmů právnických a fyzických osob, na sestavování plánu daňových kontrol, na kontrolu postupů při provádění daňové kontroly, na prověřování plnění povinností dle ZoET, na úkony při zajištění a vymáhání daní, na výkon pravomoci v oblasti posečkáni, na oblast ADIS a podpory IT, na oblast vyúčtování služebních/pracovních cest a na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

V rámci provedených dohlídek nebyly zjištěny závažné nedostatky, které by měly negativní dopad na činnost FS. Zjištění dílčích závad a případných nevyhovujících stavů bylo využito k uvedení systému do stavu žádoucího dle požadavků stanovených interními akty řízení, k nastavení a sjednocení postupů a procesů při výkonu některých činností OFS a k jejich ustálení při vedení jednotlivých agend. Ke zjištěným nedostatkům byla přijata nápravná opatření či došlo k nápravě pochybení ihned po zjištění při dohlídce.

11.3.3 Podání vyřizovaná dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

OFS vyřizovaly stížnosti podle § 175 správního řádu a podněty dle § 80 správního řádu (ochrana před nečinností). V roce 2018 byl OFS zaevidován 1 podnět na nečinnost. Stížností bylo v roce 2018 prověřováno 9, což je o šest více než v roce 2017, z toho 2 žádosti byly částečně důvodné (viz **Tabulka č. 72**). Ve většině případů se jednalo o stížnost na nevhodné chování nebo jednání úředních osob, 2 stížnosti směřovaly proti postupu OFS.

Tabulka č. 72: Stížnosti vyřizované podle § 175 správního řádu

k 31. 12. 2018

Věcné zaměření stížností	Počet	Důvodné	Částečně důvodné	Nedůvodné
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob	7	0	2	5
Postup OFS	2	0	0	2
CELKEM	9	0	2	7

11.3.4 Podání vyřizovaná dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

OFS v průběhu roku 2018 vyřizovaly stížnosti podle § 261 daňového řádu proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správce daně, podněty dle § 38 daňového řádu, že správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů (ochrana před nečinností) a podněty dle §77 daňového řádu, které se týkají vyloučení úřední osoby pro podjatost, viz **Tabulka č. 73**.

Tabulka č. 73: Podání vyřizovaná podle daňového řádu

k 31. 12. 2018

Věcné zaměření podání dle DŘ	Počet	Z toho důvodných a částečně důvodných		Počet přijatých opatření
		Počet	%	
§ 38 Ochrana před nečinností	169	12	7,1	12
§ 261 Stížnost	1002	122	12,2	83
§ 77 Vyloučení úřední osoby	218	10	4,6	10
CELKEM	1389	144		105

11.3.5 Podněty nebo oznámení, ostatní podání

V roce 2018 bylo OFS zaevidováno celkem 50 podnětů nebo oznámení a ostatních podání, oproti roku 2017 došlo k jejich poklesu o 17 %. Z celkového počtu 50 vyřízených podání bylo 41 podání shledáno nedůvodnými (tj. 82 %), 4 částečně důvodnými (8 %) a 5 podání bylo shledáno důvodnými (tj. 10 %). V přijatých podnětech nebo oznámeních a ostatních podáních bylo často poukazováno na nevhodné chování nebo jednání úředních osob, na dostupnost služeb a informací pro veřejnost, na postup OFS, na střet zájmů a možné korupční jednání a na dlouhodobě neuspokojivé vztahy na pracovišti. Přehled viz **Tabulka č. 74**.

Tabulka č. 74: Přehled podnětů nebo oznámení a ostatních podání

k 31. 12. 2018

Věcné zaměření zvláštních podání (na co bylo poukazováno)	Vyřizující		Celkem	
	GFŘ	FÚ, OFŘ	Počet	Podíl v (%)
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob				
zaměstnanci zařazení na GFŘ			28	56
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	10	18		
Střet zájmů a možné korupční jednání				
zaměstnanci zařazení na GFŘ			6	12
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	4	2		
Nedodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti				
zaměstnanci zařazení na GFŘ			1	2
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ		1		
Možné porušení mlčenlivosti				
zaměstnanci zařazení na GFŘ			-	-
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ				
Postup OFS		7	7	14
Dlouhodobě neuspokojivě řešené pracovněprávní vztahy a vztahy na pracovišti				
zaměstnanci zařazení na GFŘ			2	4
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ		2		
Dostupnost služeb a informací pro veřejnost				
GFŘ			4	8
FÚ a OFŘ		4		
Nekalé podnikání, ostatní				
zaměstnanci zařazení na GFŘ			2	4
zaměstnanci zařazení na FÚ a OFŘ	1	1		
CELKEM	15	35	50	100

Oddělení vnitřní kontroly GFŘ v rámci své činnosti spravuje protikorupční e-mailovou adresu FS ČR. V roce 2018 nebylo na tuto protikorupční e-mailovou adresu zasláno žádné podání, ve kterém by bylo oznámeno podezření na korupční jednání zaměstnanců FS.

Na protikorupční telefonní linku FS nebylo zaznamenáno žádné oznámení na podezření z korupčního jednání zaměstnanců FS. Veškerá oznámení byla na nestandardní podnikání daňových subjektů, jako např. podnikání bez živnostenského oprávnění, nevydávání účtenek EET apod. Tato oznámení byla postoupena k vyřízení příslušnému FÚ.

11.3.6 Petice

OFS nebyla v roce 2018 přijata žádná petice.

11.4 Prošetřovatel

V souladu s nařízením vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu dle § 3 odst. 1 byli na GFŘ určeni generálním ředitelem jako služebním orgánem prošetřovatelé, kteří jsou oprávněni přijímat oznámení a prošetřovat v nich obsažená podezření ze spáchání protiprávního jednání představeného, státního zaměstnance, jiného zaměstnance nebo osoby ve služebním poměru podle jiného právního předpisu zařazeného ve služebním úřadu a dále i prošetřovat oznámení týkajících se osob v uvedených podřízených služebních úřadech tj. FÚ, SFÚ a OFŘ, a to oznámených jak na e-mailovou adresu oznamovani@fs.mfcr.cz, tak do zřízených schránek na jednotlivých služebních úřadech FS, popř. i jiným způsobem.

V roce 2018 bylo na výše uvedenou e-mailovou adresu přijato 165 e-mailových zpráv, z nichž 1 zpráva obsahovala oznámení ve smyslu nařízení vlády, ve 48 zprávách bylo obsaženo protiprávní jednání daňových subjektů, přičemž byly postoupeny věcně a místně příslušným FÚ, ostatní zprávy obsahovaly reklamní nabídky, spamy apod.

Ze schránek pro příjem oznámení v listinné podobě bylo vyzvednuto 7 anonymních podání, která dle svého obsahu nebyla oznámeními ve smyslu nařízení vlády.

Jiným způsobem byla evidována 4 oznámení ve smyslu nařízení vlády, z toho 2 oznámení byla prošetřovateli GFŘ postoupena prošetřovatelem MF.

V roce 2018 bylo dokončeno prošetřování 1 oznámení přijatého v roce 2017. Z celkově prošetřovaných 6 oznámení v roce 2018 se u jednoho z nich potvrdilo podezření na protiprávní jednání státního zaměstnance, u něhož došlo k porušení zákona o státní službě tím, že z jeho strany došlo k porušení etických pravidel státního zaměstnance, a to ve vztahu k profesionalitě, vystupování a nakládání se svěřenými prostředky. Příslušným služebním orgánem bylo přijato opatření směřující do oblasti kárného provinění.

Výsledky činnosti prošetřovatele ukázaly, že tato činnost je nezastupitelnou součástí k odhalování nedostatků, negativních jevů, identifikaci rizik a jejich využití ke zlepšení činnosti FS.

12. Vztahy s veřejností

12.1 Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

FS v roce 2018 zajišťovala široké daňové veřejnosti plný informační servis, přičemž se především zaměřila na příjmy z ubytování či přepravy osob získané prostřednictvím internetových platforem jako je například Airbnb, Booking, Uber a další, které podléhají dani z příjmů. Poskytované informace se dále týkaly novinek a důležitých změn v daňové oblasti, včetně změn týkajících se zákona o evidenci tržeb. Zásadní součástí v oblasti poskytování

informací byly informace distribuované v krajích, které se mimo jiné týkaly lokálních událostí, například pořádaných konferencí, seminářů, exekučních akcí či dražeb. Intenzivně se využívaly profily FS na sociálních sítích, zejména Facebook, Twitter a Instagram, které se v roce 2018 staly velmi zajímavými zdroji informací pro poplatníky. Dalšími komunikačními kanály, které FS v roce 2018 nejvíce využívala, byly internetové stránky FS (www.financnisprava.cz), internetové stránky elektronické evidence tržeb (www.etrzby.cz) a internetové stránky daňové Kobry (www.danovakobra.cz). Za nedílnou součást péče o vztahy s veřejností byla považována přímá komunikace s poplatníky, tedy osobně na úřadech, na seminářích, konferencích, veletrzích i přednáškách. Zástupci médií byli o aktualitách informováni tiskovými zprávami, nebo na tiskových konferencích. FS v roce 2018 kladla důraz na zvýšení povědomí veřejnosti o své činnosti a na zlepšení vnímání a celkové image organizace tak, aby se stala atraktivním zaměstnavatelem.

Elektronická evidence tržeb

Počátkem roku 2018 byl zveřejněn ve Sbírce zákonů náleží Ústavního soudu (sp. zn. Pl. ÚS 26/16), týkající se zákona o evidenci tržeb, díky kterému došlo v oblasti evidence tržeb k několika změnám. Nejvýznamnější změnou bylo odložení povinnosti evidovat tržby z činností zařazených do 3. fáze (zahrnuje všechny činnosti vyjma těch zařazených v 1., 2. a 4. fázi) a 4. fáze (zahrnuje vybraná řemesla a výrobní činnosti). Dále se od 1. 3. 2018 nevztahuje evidenční povinnost na platby kartou, a to jak prostřednictvím platebních terminálů, tak online platby přes internet. Ústavní soud také rozhodl o tom, že rovněž od 1. 3. 2018 nemusí být povinnou součástí účtenky DIČ poplatníka, a to nejen poplatníka, který tržby eviduje, ale i DIČ pověřujícího poplatníka.

V září 2018 došlo k výměně SSL certifikátu, kterým je zabezpečeno spojení mezi pokladním zařízením a příjmovou stranou EET. Důvodem výměny bylo ukončení činnosti certifikační autority GeoTrust (resp. všech certifikačních autorit firmy Symantec) a převod aktivit pod certifikační autoritu DigiCert.

FS komunikovala s veřejností všechny informace a novinky týkající se elektronické evidence tržeb prostřednictvím internetových stránek www.etrzby.cz.

Dotazy veřejnosti

OFS písemně odpověděly na tisíce položených odborných dotazů. Významný podíl na zodpovídání dotazů veřejnosti měla ePodpora, neboli technická podpora aplikací FS a informační pramen pro poplatníky, jehož prostřednictvím FS zodpovídá dotazy veřejnosti, týkající se Daňového portálu. V roce 2018 bylo tímto způsobem zodpovězeno 10 984 dotazů. Z celkového počtu se 4 425 dotazů týkalo elektronické evidence tržeb.

V rámci podpory informovanosti o elektronické evidenci tržeb byla v srpnu 2016 zřízena speciální infolinka FS. Od spuštění infolinky bylo do konce roku 2018 celkově evidováno 97 615 hovorů. Dále se dotazy veřejnosti zodpovídaly přes již výše zmíněný kontaktní formulář.

Dotazy v průběhu roku 2018 kladli i zástupci médií, kteří se soustředili zejména na témata elektronické evidence tržeb, korunových dluhopisů, kontrolního hlášení, zajišťovacích příkazů, zdaňování příjmů ze sdílené ekonomiky (Airbnb, Uber), odpočtů na výzkum a vývoj či daněmi z hazardu. Neméně důležitou skupinou byli studenti vysokých škol, kteří údaje poskytnuté FS využili ve svých diplomových pracích.

Ocenění právnických osob

MF a GFŘ uspořádalo 6. 6. 2018 v pořadí již šestnáctý ročník slavnostního vyhlášení poplatníků, kteří odvedli na dani z příjmů právnických osob v uplynulém roce do státního rozpočtu nejvíce. Ocenění v podobě broušené skleněné plakety převzali představitelé těchto společností

v reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera z rukou JUDr. Aleny Schillerové, Ph.D. a generálního ředitele GFŘ Ing. Martina Janečka.

Charita

V roce 2018 uspořádala FS další ročník velmi úspěšné dobročinné akce „Pomáháme svým kolegům“. Společný projekt FS a nadace Konta Bariéry měl za cíl podpořit vlastní zaměstnance FS nebo jejich příbuzné, kteří mají zdravotní handicap, či se nalézají v tíživé ekonomické situaci. Za dva měsíce se podařilo nasbírat neuvěřitelných 1 286 793 Kč.

Průzkum veřejného mínění

V souvislosti s přípravami portálu MOJE daně a dalších kroků provedla v roce 2018 FS ve spolupráci s agenturou STEM průzkum veřejného mínění na téma „Hodnocení Finanční správy českou veřejností“. Průzkum spokojenosti daňových subjektů probíhal v první polovině ledna 2018 mezi 804 respondenty, kteří jsou občany ČR starší 18 let a mají zkušenosti s FS a s daňovými povinnostmi. Z průzkumu vyplynulo, že je FS pro většinu dotázaných profesionální institucí, která je důvěryhodná a otevřená veřejnosti.

12.2 Svobodný přístup k informacím

Podle § 5 ZSPI zveřejňují jednotlivé orgány Finanční správy ČR povinné informace. Výroční zprávy podle § 18 ZSPI zveřejňují jednotlivé úřady, jakožto samostatné povinné subjekty. V tomto dokumentu pak naleznete celkové počty podání za uplynulý rok, viz Tabulka č. 75. V porovnání s rokem 2017 došlo k poklesu v celkovém počtu obdržených žádostí, nedošlo však téměř k poklesu v počtu odvolání (oproti roku 2017 došlo v celkovém počtu odvolání ke snížení o jedno odvolání). Snížil se celkový počet stížností.

Tabulka č. 75: Počet poskytnutých informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím za rok 2018

Počet	FÚ	OFŘ	GFŘ	CELKEM
Podaných žádostí o informaci	214	15	162	391
Odložených žádostí o informaci	42	0	28	70
Vydaných rozhodnutí o odmítnutí	76	4	26	106
Vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	16	2	11	29
Podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí	27	1	11	39
Podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí	5	0	6	11
Stížností	5	0	15	20

13. Závěr

Hlavní očekávané změny a tendence ve výkonu a kompetencích v roce 2019

FS intenzivně pokračuje v optimalizaci komplexního nastavení vzájemně propojených systémů „Moje daně“ a „nDIS“, které nahradí doposud používané systémy pro správu daní. Hlavním přínosem těchto systémů bude jednodušší správa daní pro daňové poplatníky formou snížení administrativní zátěže.

FS bude v následujícím roce i nadále pokračovat v investigativní a analytické činnosti v problematice daňových úniků plynoucích ze sdílených ekonomik, daňových úlev a také v oblasti prokazování původu majetku. FS vnímá boj s daňovými úniky a potírání šedé ekonomiky jako jednu ze stálých priorit. Dalšími průběžnými prioritami při správě daní pak i nadále zůstávají vymáhání daňových nedoplatků a průběžná kontrolní činnost v problematických segmentech podnikání (podvody v oblasti internetových obchodů, karuselové podvody na DPH apod.).

V oblasti evidence tržeb plánuje FS systémové úpravy v souladu s požadavky novely ZoET. Veškeré změny, které se budou týkat nejen souvisejících informačních systémů, ale i metodických materiálů a informací, budou komunikovány primárně prostřednictvím webu www.etrzby.cz. FS rovněž připravuje v souvislosti se spuštěním 3. a 4. fáze EET plošnou informační kampaň a aktivní podporu při zodpovídání dotazů ze strany veřejnosti.

FS bude v roce 2019 i nadále podporovat programy rozvoje profesionalizace a průběžného zvyšování profesní odbornosti svých zaměstnanců. Průběžně bude rovněž analyzovat podněty daňových poplatníků a na základě získaných poznatků rozvíjet u svých zaměstnanců vnímání významu profesionálního klientského přístupu.

SEZNAM ZKRATEK

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ANET	Docházkový systém
AVIS ^{ME}	Automatizovaný vnitřní informační systém
BEPS	Soubor opatření za účelem zabránění rozměňování základu daně a přesouvání zisků – Base Erosion and Profit Shifting
CS	Celní správa České republiky
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DIČ	Daňové identifikační číslo
DHH	Daň z hazardních her
DP	Druh příjmu
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EDA	Evidence daní
EPO	Elektronické podání písemností
EU	Evropská unie
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FAÚ	Finanční analytický úřad
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FO	Fyzická osoba
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
GATCA	Global Account Tax Compliance Act
GFŘ	Generální finanční ředitelství
ICT	Informační a komunikační technologie
IOTA	Evropská organizace daňových správ
JČS	Jiný členský stát
LPH	Loterie a jiné podobné hry
LMS Moodle	Systém pro řízení vzdělávání a objektově modulární prostředí
Kobra	Daňová Kobra
MF	Ministerstvo financí
MLC	Souběžná (multilaterální) kontrola
MOSS	Mini One Stop Shop
MPV	Mezinárodní pomoc při vymáhání
MTZ	Materiálně technické zabezpečení
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NEN	Národní elektronický nástroj pro zadávání veřejných zakázek

OČTR	Orgány činné v trestním řízení
ODÚ	Osobní daňový účet
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OESZ	Odvod z elektřiny ze slunečního záření
OFS	Orgány finanční správy
OFŘ	Odvolací finanční ředitelství
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PČR	Policie České republiky
PO	Právnícká osoba
POP	Postup k odstranění pochybností
SEPA	Jednotná oblast pro platby v eurech (Single Euro Payments Area)
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
SIPO	Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva
SŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
SZDZ	Smlouvy o zamezení dvojího zdanění
ÚP	Územní pracoviště
VIIES	VAT Information Exchange System
ZC	Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů
ZDHH	Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her
ZDDP	Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o DPH, ve znění pozdějších předpisů
ZoET	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb, ve znění pozdějších předpisů
ZFS	Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě ČR, ve znění pozdějších předpisů
ZHH	Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů
ZLPH	Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
ZP	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
ZO	Zdaňovací období
ZOS	Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZRP	Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
ZS/PU	Zúčtovací symbol/priorita úhrady
ZSDP	Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
ZSS	Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
ZSPI	Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
ZUDS	Zákon č. 376/2015 Sb., o ukončení důchodového spoření